

The Center for Research Libraries scans to provide digital delivery of its holdings. In some cases problems with the quality of the original document or microfilm reproduction may result in a lower quality scan, but it will be legible. In some cases pages may be damaged or missing. Files include OCR (machine searchable text) when the quality of the scan and the language or format of the text allows.

If preferred, you may request a loan by contacting Center for Research Libraries through your Interlibrary Loan Office.

Rights and usage

Materials digitized by the Center for Research Libraries are intended for the personal educational and research use of students, scholars, and other researchers of the CRL member community. Copyrighted images and texts are not to be reproduced, displayed, distributed, broadcast, or downloaded for other purposes without the expressed, written permission of the copyright owner.

© Center for Research Libraries

Scan Date: October 7, 2008

Identifier: s-m-000015-n1

Index to Vol 1+2 of Mecmua Fihriyye.

Organ name of Cemiyeti İhtisari Osmaniyi	2-10
... .. Usuli İdarayi Dahiliye	11-13
... .. of Kütüphane	14-15
Royal Journal	17
Introduction Mimih vice Presy Chamber of Com.	18-20
Mukayesesi İlim ve Celil (to be cont.) Mimih	21-34
Halil (Ambassador to Petersburg)	
Hist of Mohamed Corail (Paris)	35-38
Hist of the Ancient Egyptians (Halil)	
Conversation betw. teacher & stud. re Rainbows	39-44
Kadri a translator in the high assembly	
86 cont.	
Rapidity of life عسر Mimih	44-45
The appearing of Tassiri Efkâr Mimih	46-50
Letter of appreciation of Âli Paşa	50-54
التكاتف	
Montenegro قره طاغ Mimih	55-64
Intro to the Sc of Geology ژئولوژی (to be cont.)	65-74
Edlaem	
Hist of the Anc. Kings of Egypt. (cont.)	75-79
قدماى ملك مصریه تاريخی	
Rainbows (cont)	79-86
Sc. of the Wealthy Nations علم ثروت (Johanna)	86-92
nr 3. Rebil evvel 1279	

nr 3

case)

by your Honor/Para

Praxis of the travel of Telemachus mini/

94-97

اسامیٰ محررین	مواد مندرجہ	صفحہ
ہیئت جمعیت	جمعیت نظامانہ سی	۲
منیف افندی	مقدمہ	۱۸
ولہ ایضا	مقایسہ علم و جنہل	۲۱
محمد جیل پاشا و خلیل بک	قدماى ملوک مصریہ تاریخی	۳۴
قدری بک	۳۶ - ۳۷ علائم سماویہ	
منیف افندی	سرعت عمر	۴۳ - ۴۴
ولہ ایضا	ظہور تصویر افکار	۴۴ - ۴۶
عالی پاشا	التفاتنامہ	۵۰
منیف افندی	قرہ طاغ	۵۵
ولہ ایضا	مقدمہ علم ژئولوژی	۶۵
ادھم پاشا	مدخل علم ژئولوژی	۶۸
محمد جیل پاشا و خلیل بک	تاریخ قدماى ملوک مصریہ	۷۵
قدری بک	علائم سماویہ (مابعد)	۷۹ - ۸۰
اوحانس افندی	علم ثروت ملل	۸۶
منیف افندی	تقریض ترجمہ تلماق	۹۴
ولہ ایضا	قرہ طاغ (مابعد)	۹۷ - ۹۸
ادھم پاشا	مدخل علم ژئولوژی (مابعد)	۱۰۷ - ۱۰۵
قدری بک	اوروپا تاریخ و جغرافیاسی	۱۱۱ - ۱۱۴
منیف افندی	الغای قوائم نقدیہ	۱۱۹ - ۱۲۳
حصیرجی زادہ	قائمہ نک لغویہ تاریخ	۱۲۷ - ۱۳۲
منیف افندی	طاعیہ تشکر	۱۳۴
ادھم پاشا	مدخل علم ژئولوژی (مابعد)	۱۳۸

۱۴۴	قدمای ملوک مصر یہ تاریخی (مابعد)	محمد جیل پاشا و خلیل بک
۱۴۸	اورویا تاریخ و جغرافیاسی (مابعد)	قدری بک
۱۵۳	الغای قوائم نقدیہ (مابعد)	منیف افندی
۱۶۱	مواد حکمیہ تلاق	کامل پاشا
۱۶۶	اہمیت تریہ صبیان	منیف افندی
۱۸۶	فوائد طرق	سعید افندی
۱۹۷	مواد حکمیہ تلاق (مابعد)	کامل پاشا
۲۰۵	مدخل علم زئولوژی (مابعد)	ادھم پاشا
۲۱۵	تاریخ چاو	منیف افندی
۲۲۲	تاریخ اوراق نقدیہ بروجہ عمومی	ولہ یضا
۲۳۲	فوائد طرق (مابعد)	سعید افندی
۲۳۳	صورت انتشار نوع بشر	خیراللہ افندی
۲۴۳	علم ثروت ملل	اوحانس افندی
۲۴۹	علائم سماویہ (مابعد)	قدری بک
۲۵۸	دار الفنونہ درس عام کشادی	منیف افندی
۲۶۱	خلاصہ پولیتیکہ (جادای الاخر)	...
۲۷۶	عجائب سبغہ عالم	منیف افندی
۲۸۵	مواد حکمیہ تلاق (مابعد)	کامل پاشا
۲۸۹	مدخل علم زئولوژی (مابعد)	ادھم پاشا
۲۹۴	صودہ بوغلا نلرک صورت استخلاصی	قدری بک
۳۰۱	دار الفنونہ درس عام کشادی	منیف افندی
۳۰۴	خلاصہ پولیتیکہ (رجب)	...

منیف افندی	چینده بولنان اهل اسلام	۳۱۶
قدری بك	صوده بوغلانك صورت استخلاصی (مابعد)	۳۲۰
منیف افندی	دارالفون درساری	۳۳۰
محمد شریف	لزوم سعی و عمل	۳۳۳
قدری بك	سرکی ء عمومی ء عثمانی	۳۳۷
واحان افندی	فوائد شركت	۳۴۳
منیف افندی	حدوث مجموعه عبر اثباه	۳۵۳
...	خلاصه پولىتيقيه (شعبان)	۳۵۵
منیف افندی	سرکی ء عمومی ء عثمانیك وقوع كشادی	۳۶۲
سعید افندی	نظر ایله عملی بیننده اولان جهت وحدت	۳۶۸
ادهم پاشا	مدخل علم ژئولوژی (مابعد)	۳۷۶
قدری بك	تاریخ سرکی بروجده عمومی	۳۸۶
منیف افندی	امید بروننده بولنان اهل اسلام	۳۹۳
زله ایضا	ظهور مرآت	۳۹۹
...	خلاصه پولىتيقيه (رمضان)	۴۰۰
منیف افندی	ضمیمه سرکی ء عثمانی -	۴۰۸
کامل پاشا	مواد حکمیة تلاق (مابعد)	۴۱۳
منیف افندی	چاو	۴۱۸
صفوت پاشا	صویك ماهیت و انواع و خواصی	۴۱۹
منیف افندی	امید برونندن مکتوب مخصوص	۴۲۵
قدری بك	سرکی ء عمومی ء عثمانی	۴۳۰
محمد جیل پاشا و خلیل بك	قدمای ملوك مصریة تاریخی (مابعد)	۴۳۴

...	۴۴۲	خلاصہ پولیٹیکہ (شوال)
منیف افندی	۴۴۸	تاریخ تلغراف
ادھم پاشا	۴۵۹	مدخل علم ژئولوژی (مابعد)
صفوت پاشا	۴۶۳	صویک ماہیت وانواع وخواصی (مابعد)
قدری بک	۴۷۰	علائم سماویہ (مابعد)
ابوبکر افندی	۴۷۷	امید برونندن مکتوب مخصوص
...	۴۸۰	خلاصہ پولیٹیکہ (ذی القعدہ)
	۴۷۶	اعلان
منیف افندی	۴۷۸	وسا اظتنویریہ
منیف افندی	۴۸۵	کبوترنامہ بر
کامل پاشا	۴۸۸	مواد حکمیہ تملاق (تم)
قدری بک	۴۹۵	بانقہ عثمانی
خیراہ افندی	۵۰۲	صورت انتشار نوع بشر (مابعد)
...	۵۰۹	خلاصہ پولیٹیکہ (ذی الحجہ)

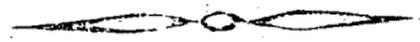

(مجموعه فنونک برنجی سنه لکی خطا و صواب جدولدر)

صواب	خطا	سَطَر	صَحِيفَه
مأموریت	موریت	۱۴	۴
مکار معاده	مکار	۶	۱۸
دیوانه لکمی	دیوانه لکی	۱۴	۲۷
یقلشلدیغی	یقلشدیغی	۱۶	۲۵
بولدیغی	بولندیغی	۸	۶۵
شفاق	شفاق	۱	۸۱
منقل	منقل	۶	۸۱
غیر قابل	قابل	۲۱	۸۱
سسسنه رک	سنه رک	۷	۸۵
افضال	افضل	۱۵	۹۴
اولدیغی	اولدیغی	۱۴	۱۰۰
حاکمه	حاکم	۱۳	۱۰۱
نشر ضیا	نشر وضا	۹	۱۰۸
جسمیه	جسمیه	۲۰	۱۱۵
اولدیغیزی	اولدیغیزی	۵	۱۳۴
تزیید	تزییل	۱۶	۲۲۴
دکوب	دوکرلو	۲۰	۲۲۵
ایسده	ایسه	۴	۲۳۰
کبی	وامثالی	۱۸	۲۳۰

صواب	خطا	سطر	صفحه
نصفه	نصفه	۱۵	۲۳۱
حسن	حسن	۷	۲۳۲
فوائددن	فوائدہ	۲۰	۲۳۶
اولغہ	اولغہ	۲۳	۲۴۰
نسیم	نسیم	۱۷	۲۵۱
ایسہ ہوانک کمال	ایسہ کمال	۲۳	۲۵۵
ادارہ سندہ روما	ادارہ سندہ روما	۱۱	۲۶۳
غاریب الدی	غاریب الدینک	۲۳	۲۶۴
ایچون اولدیغنه دائر	ایچون	۸	۲۶۵
قطعیہ	قطعیہ	۶	۲۶۷
لہلورک	لہلور	۹	۲۶۸
مقتضیاتک	مقتضیاتک	۶	۲۸۴
الوزن	اولوزن	۸	۲۹۰
نفسہ	نفسہ	۱	۳۱۸
اداب	ادات	۱۳	۳۱۹
کورلمدکجه	اولمدقجه	۱	۳۲۴
مترتبہ سنی	ترتبہ سنی	۴	۳۳۰
برقومپانہ طرفندن	برقومپانیا	۱۵	۳۳۷
درت	اوج	۶	۳۳۹

صواب	خطا	سطر	صحيفه
سجده	هجساری	٦	٣٤٤
ایلمسیه	—	٢٣	٣٤٤
استثنایه	استثنایه	١٢	١٥٦
حرف	صرف	١٤	٣٤٨
مادار	مادازا	٢١	٣٦٣
مضاعفه	مضاعه	٩	٣٧٩
بسمینک	نمینک	٦	٣٨٠
اولدیغی	اولدیغی	٧	٣٨٠
الذوبان	الذبان	١٤	٣٨١
اولدیغنه	اولدیغنه	٦	٣٨٥
بالدفاعه	بالدفعه	٢٣	٣٩٠
خفی اولدیغی	خفی اولدیغی	٤	٤١٠
ثقیله	ثقیله	٨	٤١٠
برودت ایله تمجد	برودت	٢٢	٤١٩
وکندرلرینه	وکندرلرینه	٢١	٤٢٩
ایشیدلدیکی	ایشیدلدیکی	٦	٤٥٧
محال	محل	٨	٤٥٧
صو	صویه	١١	٤٧٤
دول مشار الیهیمک	دول الیهیمک	٥	٤٧٢

برنجی نومرو دن بشجی به قدر اولان نسخہ ک طبع اولی خطا
وصواب جدولدر

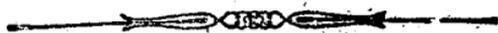
صواب	خطا	سطر	صفیہ
ہرمند	ہرمند	۱۶	۲۰
دیوانہ لکی	دیوانہ لکی	۵	۲۷
وبارد	وبارو	۵	۳۰
ہوادن	ہودن	۷	۳۷
اولدیغندندر	ارلدیغندر	۱	۴۲
کوپریلی نعمان پاشا	کوپریلی محمد پاشا	۴	۶۰
اخص	اخاص	۱۱	۶۲
وسطوقلرینہ	وسطوقلرینہ	۵	۷۱
فیوم	فتوم	۱۰	۷۸
غیر قابل	قابل	۳	۸۲
تہذیب	تہذیب	۸	۹۵
مقاومتہ	مقارنہ	۲۱	۱۰۳
ومشہور	وشہور	۱۰	۱۱۸
ذہاب	ذاہب	۲۱	۱۷۹
غربی شمالی	شرقی شمالی	۲۰	۱۸۷
رچوی	دچنوی	۲۲	۲۰۷
سیرسفاٹن	سیروسفاٹن	۴	۲۱۲

122

مجموعہ سنون

۱۲

جمعیت علمائے عثمانیہ

برنجی پتہ

نومرو ۱ - ۱۲

جلد اول

استانبول

جمعیت علمائے عثمانیہ مطبعہ سندھ طبع اولیٰ شد

۱۲۷۹

۱۹۶۲

جمعیت مہر یلہ ممہور اولیان مجموعہ فنون مجلدینہ ساختہ
نظر یلہ باقیہ رق طابع و پابعاری مسئول طوبیہ جقدون

On March 18, 1950 I
attended the official opening of a
luncheon for poor boys at 2,0 Creek
Pazari Sokak. Hakkı Tarık Ulu
was there with a copy of this magazine
which had on the cover a statement of
the address which made it seem
probable if not certain that
this magazine was published from
the new bldg + orig address built
in 1157 - where we then were.

J. H. B.

(جمعیت علمیہ عثمانیہ نظامنامہ سیدر)

(فصل اول)

جمعیت مقصدی

(برنجی مادہ) جمعیت علمیہ عثمانیہ کتاب تألیف و ترجمہ سی و عومہ درس

اعطاسی والحاصل ہر درلو وسائط ممکنہ ایلہ ممالک محروسہ شاہانہ دہ

انتشار علوم وفنونہ سعی واقدام ایڈہ جکدر

(ایکنجی مادہ) جمعیت علوم ومعارفہ وتجارت وصنایعہ دائر مجموعہ

فنون عنوایلہ بہر ماہ ابتدا سندنہ بر غزہ چیقارہ جق واشبو مجموعہ لاقول

اوتوزایکی صحیفہ دن عبارت اولہ رق اعضا ناک جملہ سنہ مجاناً بر

نسخہ سی اعطا اولنہ جقدر

(اوجنجی مادہ) جمعیت مسائل دینیہ وزمان حال پولتیقہ سی مباحثندن

احتراز ایڈوب کندوسنہ تقدیم اولنان لایحد رک دخی مواد مذکورہ دن عاری

اولسنہ دقت واعتنا ایڈہ جکدر

(فصل ثانی)

جمعیت صورت تشکلی

درنجی

(دردنچی ماده) جمعیت مرکزی استانبولده اوله جق و بونک ایچون بر محل مناسب اتخاذ قلمه جقدر

(بشچی ماده) جمعیت علمیه عثمانیه اعضای مداومه و اعضای غیر مداومه و اعضای مراسله دن مرکب اوله جق و بونک انتخابنده اختلاف دیانت و جنسسته باقلیه جقدر

(التنجی ماده) اعضای مداومه و غیر مداومه نك اوصاف لازمه آداب و اهلیت یله متصف اولدقدن و ترکیه یی و یا خود عربی و فارسیدن برینی لایق یله ییلد کدن بشقه فرانسز و انگلیز و الامان و ایتالیان و روم لسانلرندن پرینسندخی و قوفلری اولق لازم کله جقدر فقط جمعیت مصححک و کتابت ترکیه و وظیفه لرینی ایفا ایتمک اوزره انشای ترکیده مهارت کامله سی اولان بعض ذواته لزوم کورنذیکی حالده هر تقدیر ذکر اولان السنه خسته اجنبیه دن برینه و قوفلری اواز سه ده عربی و فارسی و ترکیده یدطولاری اولق شرط یله یالکز یدی ذاتک جمعیه دخولنده بأس اولیه جقدر

(یدنجی ماده) اعضای مداومه نك تبعه دولت علیه دن اولسی مشروط اوله جق و بونلر وقت و اقتدارلری مساعد اولدیغی مرتبه مجموعه فنونه بند و یرمکه و یا خود و قوفلری اولان فنوندن عموم ایچون بر درس اوقوتغه مجبور بولنه جقدر کتاب تألیف و ترجمه سنه وقت و اقتدارلری اولان بالجه صنوف اعضا طرفلرندن همت اولنه جقدر

(سکرنجی ماده) جمعیتده اعضای مداومه و غیر مداومه رای اعضا ایده جک و اعضای مراسله مذاکرده بولنه یله جکر ایسه ده رای و یرمکه صلاحیتلری اولیه جقدر

(طقوزنجی ماده) جمعیت هر هفته عقدی مقرر اولان مجلسنده قراری معتبر اولق ایچون مذاکرات عادیه خقنده اون و اعضا قبولنده یکرمی

واعضا اخراجنده اوتوز ذات بولنسی لازمه دن اوله جقدر
 (اوتنجی ماده) جمعیه یکی دخول ایده جک اعضای مداومه وغیر مداومه
 اول امرده اعضانک بریسی طرفندن قومبسپونه عرض اولنه جق
 وقومبسپون مناسب کوردیکی حالده جمعیه یلدره رک مجلس آئیده آرای
 حضاره مراجعتله اکثریت حاصل اولدیغی حالده قبول قلنه جقدر
 (اون برنجی ماده) اعضای مراسله اعضای مداومه و یاغیر مداومه دن
 بریسی طرفندن جمعیه عرض اولسنه رق واسم و شهرت و اهلیتی
 بیان و تعریف قلنه رق اکثریت آرا وقوعی تقدیرجه قبول اولنه جق
 و صورت قرار مجلس آئیده اعلان قلنه جقدر

(اون ایکنجی ماده) جمعیتک بر رئیس و ایکی رئیس قائمقامی و ایکی
 تحریرات ترکیه و بر تحریرات فرانسویه کاتبی و بر صندوق امینی و بر
 حافظ کتبی اوله جقدر مأمورین مومی الهم اعضالق صفتی اوزرلنده
 قالمق اوزره جمعیتک اعضای مداومه سندن انتخاب اولنه جقدر و بونلر
 بلا معاش ایفای موریت ایلیه جکلر ومدت مأموریتلری برسنه اولوب سنه
 ختامنده انفصال ایلیه جکلر در و بر مأمورک تکرار انتخابی جائز اوله جقدر
 (اون اوچنجی ماده) مصارف حصه معینه سنک بلاعذر مقبول التی ماه
 تأخیری و کرک ذاتنک و کرک جمعیتک شرف و ناموسنه محل بر حال و حرکت
 و یاخود بر جنایت ارتکابی اعضالقندن انفصالی مستلزم اوله جقندن
 اسباب مذکورهدن طولایی اعضادن برینک جمعیتدن اخراجنه لزوم
 کورینور ایسه کیفیت اول امرده قومبسپونده تذکر اولنه رق اخراجنه
 قرار ویرلدیکی صورته جمعیه عرض اولنه رق حضاردن اوچ ربعنک
 موافقتی حاصل اولدیغی حالده اخراج اولنه جقدر

(اون درنجی ماده) اختیاری و یا اضطراری جمعیتی ترک ایده ججک

اعضانک

اعضایك جمعیت نقود و اشپای موجوده سندن برشی اخذ و استردادینه
صلاحیتلری اولیه جقدر

(فصل ثالث)

جمعیتك صورت اداره سی

(اون بشنچی ماده) جمعیتك اداره اموری ایچون بروجه آتی اون بش
کشیدن مرکب بر قومپسبون اوله جقدر

	نفر
جمعیت رئیسده قائم مقاملری	۳
جمعیتك کاتبلری	۳
حافظ کتب	۱
صندوق امینی	۱
اعضای مداومه دن انتخاب اولنه جق اعضا	۷
	<hr style="width: 10%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> ۱۵

اشبو قومپسبون هر سنه مجدداً تشکیل اولدجق و چیقہ جق اعضا
تکرار انتخاب اولنه نیله جقدر قومپسبون مذکور لاقول اون بش کونده
بر کره عقد انجمن مشورت ایده جک و هپ مأمورل بلا معاش ایفای
مأموریت ایلیه جکلر در

(اون التنبی ماده) جمعیتك تسویه مصارف ایچون اعضا مداومه
و غیر مداومه تک بهری بر حصه اعتبار ایله شهر ی بگری غروش
اعطا ایده جک و ایچلرندن اعانه صورتیله ایکی اوچ ودها زیاده
حصه ویرنلر اولدیغی حالده مع المنونیه قبول اولنه جقدر اشبو
طو پلانلان اچمه مصارف واقعه یه کفایت ایلر سه فضله مصارف
جمعیتك رأی و تنسیبیه بین الاعضا تقسیم و تسویه قلنه جقدر

(اوان يدئبي ماده) اعضاي مر اسله حصه مصارف اعطاسنه مجبور اوليه جقدر

(اوان سكرنجي ماده) جمعته مناسب اوراق و بر كونه شرط تحتنده بولنماق اوزره هر كيم طرفندن اولورسه اولسون جمعته ويريلان هدايامع الممنونه قبول اولنده جقدر

(فصل رابع)

وظائف مأمورين

(اوان طقوزنجي ماده) رئيس اولان ذات لندي الايجاب وقوعبواه جق جمعيات غير معتاده يه و سنه ختامنده عقد اولنده جق مجلس عمومي يه كلمك اوزره اعضاي دعوت و هر وقتده جريان ايدن مذاكراته نظارت و حضارك حسن آداب ره رعايت ايتسنه و نظاممه لر احكامك تمامي اجراسنه دقت ايليه جك و آرانك عدندنه مساوات اوليديغي حالده رأيله قرار و يريله جقدر

(يكرنجي ماده) رئيسك بر مانعي ظهور ايدرك اجراي مأموريت ايدمهديكي حالده برنجي رئيس قائممقامي و اودنخي اوليديغي صورتده ايكنجي رئيس قائممقامي طبق رئيس كبي وظائف معينه مذكوره اوزره اجراي رياست ايدمه جقدر رئيس اجراي رياست ايلديكي حالده رئيس قائممقاملري ساثر اصحاب آرادن صكره رأي ويره جكلدر

(يكرمي برنجي ماده) تحريرات تركيه كاتب اولي مجلسك مضبطه سني تنظيم و قرائت ايدمه جك و جمعيتك تركيه تحريراتي انك معرفتيله تسويه اولنده جقدر و يازديغي تحريراته كندوسي دنخي وضع امضا ايدمه جقدر

(يكرمي ايكنجي ماده) ايكنجي كاتب اول ايله بالمذاكره اوراق مصالحي

ینارنده تقسیم ایده جکر و کاتب اول حاضر اولدیغی حالده انک وظائفی ایفا ایده جکدر

(یکرمی اوچنجی ماده) تحریرات فرانسویه کاتبی فرانسزجه اوله رق جمعیه ورود ایده جک اوراقی قرائت و اقتضا ایتدیکی حالده ترجمه ایده جک و بولسان اوزره یازلمسی ایجاب ایدن محرراتی تحریر ایده جکدر (یکرمی دردنجی ماده) صندوق امینی اعضا طرفندن ویریله جک اقیچه بی اخذ و اسنیفا و قومپسپونک تنسب ایلدیکی مصارفی تسویه ایدرک دفتر مخصوصنه قید و املا ایده جک و مقبوض سنداتی امضا ایلیه جکدر رئیس و یاخود قائممقاملرندن بریسنگ امضاسیله ممضی رخصتی حاوی پوصله اولدقجه بر محله بر اقیچه صرف ایتیه جک و بو مقسوله ممضی پوصله لری ایجابی تقدیرنده امضا ایتک اوزرنده عندنده حفظ ایلیه جکدر مجلس عمومی وقوعندن مقدم محاسبه دفتریله اقتضا ایدن اوراقی قومپسپونه تقدیم ایده جک و قومپسپون مطالعه و تدقیق ایله حسابی یوننده بولندیغی حالده زیرده دفتری تصدیقاً تمهیر ایلیه جکدر اشبو دفتر مجلس عمومییه تقدیم اولنه رق اکثریت آرا ایله قبول اولندیغی حالده کاتب اول صندوق امینه کیفیتی تحریراتبلغ ایده جکدر

(یکرمی بشنجی ماده) حافظ کتب نظامنامه مخصوصی موجبجه ایفای مأموریت ایلیه جکدر

(یکرمی التنجی ماده) قومپسپونندن جمعیتک کافه امور و خصوصاتنه وانتظام حالنه دقت ونظارت و بهر ماه صندیغک حسابی رؤیت و تحقیق ایله سنه ختامنه طوغری مجلس عمومی وقوعندن مقدم دخی بتون سنه حسابی کوروب دفترک زیرینی تمهیر ایله جمعیه عرض ایده جکدر (یکرمی یدنجی ماده) قومپسپون مأمورلرندن بعضاری کیفسزک و یاخود

سائر گونه مواعده مبنی دوام ایده مدگرری حالده یرارینه قومپسپون
 اعضاسندن وایجابی تقدیرنده جمعیتک اعضای مداومه سندن دیکرری
 انتخاب اولنه جقدر بر مأمورک غیابی تمت اولدیغی ویاخود بالکلیه ترک
 مأموریت ایلدیکی تقدیرده قومپسپون کله جک مجلس عمومی یه قدر
 اجرای مأموریت ایلک اوزره یرینه بر دیکرینی انتخاب ایده جک و بو
 مقوله چیقان مأمورین یرینه انتخاب اولنه جق ذواتک مأموریتلری
 سلفلریچون معین اولان مدتی تجاوز ایتیه جقدر

(فصل خامس)

جمعیتک صورت حرکت و مشغولیتی

(یکرمی سکرنجی ماده) ترک لسانی جمعیتک لسانی اوله جقدر فقط اعضادن
 بو لسانه کرکی کبی واقف اولمایانلرک السنه سائره اوزره تقدیم ایده جکلری
 لایحه لک ترجمه و تنظیمه جمعیت معاونت ایده جقدر
 (یکرمی طقوزنجی ماده) جمعیت علمیه عثمانیه بهر جمع کونی عقد مجلس
 ایده جک و مؤخر ا اقتضاسنه کوره مجلس کونی تحویل اولنه بیله جقدر
 اعضای مداومه دن هر هفته دوام ایده میانلر بر مانع قویلری اولدیغی
 حالده هفته اشوری کله غیرت ایده جکلر در مجالس معتاده ده اوله
 مجلس سابق مضبوطه لریک قرائتی ثانیاً مقصدک حصولی ایچون اتخاذا
 اولنه جق و سائلک و اعضاطرفندن وقوعه جق افادات و تکلیفاتک
 مذاکره سی ثالثاً فنونه متعلق تقدیم اولنان لوایحک قرائت و مطالعه سی
 رابعاً کتب و اشدهای سائره تسلیم و تسلیمی خصوصاً لریله اشغال اولنه جقدر
 (اوتوزنجی ماده) هر سنه مایسک اون بئشنده بر مجلس عمومی عقد اولنه
 و بودنجی مجلس معتاده دن بر بسنک یرخی طوته بیله جقدر

(اوتوز برنجی ماده) مجلس عمومی

اولاً جمعیتك احوال عمومی سنه و سنه سابقه ظرفنده وقوعبولان محصولات
علمیه سنه دائر قومبسبون طرفندن تقدیم اولنان راپورطك قرائتی
ثانیاً جمعیتك اول سنه ظرفنده وقوعبولان واردات و مصارفات
دفترینك قرائت و مذاکره سی

ثالثاً مواد مهمه دن اوله رق حل و تسویه سی مجلس عمومی یه محول
بولنان خصوصاتك تذکری

رابعاً مأمورین ایله قومبسبون اعضاسنك مجدداً انتخاب و تعیین
ماده لریله اشتغال اولنه جق واشبو مجلس عمومی اعضادن بریمی
جمعیتك حالنه مناسب بر نطق رسمی ایراد ایلیه جکدر

(اوتوز ایکنجی ماده) بعض حالات مهمه وقوعیله فوق العاده مجلس
عمومی عقدی اقتضا ایلدیکی خالده اعضای مداومه نك بر ثلثی بونی
تخریراً طلب ایله جکدر

(اوتوز اوچنجی ماده) جمعیت علمیه عثمانیه نشر فنون ایله اشتغال ایدر
جمعیتلر ایله مراسله ایدرک یکدیگر ایله مبادله تألیفات خصوصنی
تکلیف ایلیه جکدر

(اوتوز دردنجی ماده) اشبو نظامنامه نك مواد اساسیه سنندن معدود اولان
برنجی و اوچنجی ماده لره اشبو اوتوز دردنجی ماده دن ماعدا موادك
بریسنك تغییرینه لزوم کورلدیکی حالده کیفیت مجلس عمومی وقوعندن
لااقل درت ماه مقدم قومبسبونه عرض اولنه جق و قبول اولندیغی
تقدیرجه صورت حال کله جك مجلس معتادده درمیان و در سعادتده مقیم
کافة اعضای مداومه طرفنه اعلان اولندقدنصرکه مجلس عمومی
حضاردن اوچ ربغنك موافقتیله قرار ویر یله جك و بو وجهله وقوعبولان

تعدیلات و تغییرات اساس ممتنع الاندراست عدداولنان سالف الذکر
 مادهل احکامنه قطعاً منافی و مناقض اولامیه جقدر
 (اوتوز بشنجی ماده) جمعیت علمیه عثمانیه خدا نکرده لسبب من الاسباب
 منفسخ اولدیغی حالده متروکاتی بین الاعضا تقسیم اولنمیوب موجود
 اولان نقود و کتب و اشبای سائره سی فروخت اولنه رق اکثریت آرا
 ایله منفعت عمومیه ایچون بر امر خیره صرف اولنه جقدر

[Faint, mostly illegible handwritten text in Ottoman Turkish script, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

(جمعیت اصول ادارهٔ دخلیه نظامنامه سیدر)

(برنجی ماده) مؤسس جمعیت اولان هر بر اعضا یه اعضای سائرهٔ مؤسسه طرفلرندن ممضی و جمعیت مهر یله مهور بر قطعه رؤس اعطا اولوب بودخی صورت آیه ده تنظیم اولنه جقدر
فلان ذاتک ممالک عثمانیه ده نشر علوم و فنون نیت خیریه سبلاه بیک ایکویز یتش یدی سنهٔ هجریه سی ماه رمضاننده تشکل ایدن جمعیت علمیهٔ عثمانیه اعضای مؤسسه سندن بولندیغنی تصدیقاً اشبور رؤس تمهیر و اعطا اولندی حررالی آخره

(ایکنجی ماده) اعضای مؤسسه تک غیری اولان کافهٔ اعضا تک بهرینه رئیس و کاتب اول طرفلرندن ممضی و جمعیت مهر یله مهور بر قطعه رؤس اعطا اولنه حق و بودخی صورت آیه ده تنظیم قلنه جقدر ممالک عثمانیه ده نشر علوم و فنون نیت خیریه سبلاه بیک ایکویز یتش یدی سنهٔ هجریه سی ماه رمضاننده تشکل ایدن جمعیت علمیهٔ عثمانیه فلان تاریخده منعقد مجلسنده فلانی اعضالغہ انتخاب و تعیین ایتش اولدیغنی مشعر اشبور رؤس تمهیر و اعطا اولندی حررالی آخره

(اوچنجی ماده) جمعیت هر کونه اثار مطبوعه سندن اعضا یه مجاناً برر نسخه اعطا اولنه حق ایسه ده برکتاب و یا خود رساله تک مؤلف و یا خود مرزجه بوندن بشقه الی نسخه مکافاه و یر یله جقدر

در دنجی ماده جمعیتک مطبوعاتی ایکی نوع اوزره اولوب بر یسی اوقات معینه ده و دیکری لاعلی تعیین ممکن اوله ییلدیکی وقتلرده چیقاریله جقدر بشنجی ماده اوقات معینه ده چیقاریله جق (مجموعهٔ فنون) مواد آیه یی مشتمل اوله جقدر

اولا کرک اعضا و کرک خارجدن بر ذاتک اثری اولق اوزره مجلسده

قرائت اولنه جق مواد

ثانياً جمعیه دخول و خروج ایدن اعضايه متعلق وقوعات مهمه
ثالثاً جمعیه تقدیم اولنه جق هداياتك جنس و مقدار يله مهديلرينك
اسملى

رابعا هر سنه ختامنده جمعيتك محصولات علميه سي و اعضاي
موجوده سنك اساميسي و واردات و مصارفاتك خلاصه دفترى
(التبجي ماده) لاعلى التعيين جمعيت طرفندن طبع و نشر اولنه جق
كتب و رسائلك حاوى اوله جغى مواد

اولا السنه سائرده بولنان كتب نافعه ترجمه لرى

ثانياً مكاتب شاگردان و عموم ناسك قرائت لرينه مخصوص اوله رق ممالك
محروسه شاهانه ده انتشار علومه مداری اوله جق هر درلو تألیفات

(يدنجي ماده) كرك قومپسبونده و كرك جمعيتك مجالس معتاده و غير
معتاده سنده مذاكراته قبل الشروع مجالس سابق مضبطه سي قرائت
اولنوب يولنده كورلديكى حالده بر دفتر مخصوصه قيد اولنه رق رئيس
طرفندن امضا قلنه جقدر

(سكرنجي ماده) هر مضبطه بالاسنه مجلسه رياست ایدن رئيس ايله
محررى اولان كاتيبك اسملى يازيله جق و فقط قومپسبون مضبطه لرنده
اعضاي موجوده نك مقداری دخى كوستر يله جقدر

(طقوزنجي ماده) و يريلان قرار معتبر اولسق اوزره قومپسبونده رئيس
ايله برابر لاقلى يدى ذات بولنه جق و اتخاذا اولنه جق قرار بشيبك
غروشى متجاوز بر مبلغك صرفته متعلق ايسسه اولخالده طقوز ذات
حاضر بولنقى ايجاب ايده جقدر

(اوتنجي ماده) هر مجلسه كلان اعضا اسمنى تحرير ايتك اوزره بر قطعه

دفتر حضار طوتیلہ جقدر

- (اون برنجی مادہ) ایجاب ایدن خصوصاً آراخفیا اولہ جقدر
 (اون ایکنجی مادہ) جمعیت امورندہ تقویم جدید دستور العمل طوتیلہ جقدر
 اولوب فقط مناسب اولان حالاتده تاریخ ہجرت دخی استعمال اولنہ جقدر
 (اون اوچنجی مادہ) جمعیتہ ریاست ایدن ذاتک اعضای موجودہ تک حسن
 ادایہ رعایت ایتسنہ دائماً دقت و نظارت و مغایرندہ بولنانلری اخطارہ
 حق اولدیغی درکار ایسده یولسز حرکتسده بولنانلری تکسیر دخی
 ایده جک و وقوعبولان یولسزلق اغرجه اولور ایسہ کیفیتک او کونکی
 مجلس مضبطہ سنہ درج اولمسنی دخی امر ایده ییلہ جقدر
 (اون درنجی مادہ) جمعیتہ متعلق اوراقدہ القاب رسمیه تحریر اولنمہ جقدر
 (اون بشنبی مادہ) جمعیتہ بعض آثار عتیقہ اهدا اولندیغی حالده قبول
 اولنہ رق بولنردخی حافظ کتبک تحت ادارہ سندہ بولنہ جقدر

(جمعیت کتبخانه سی نظامنامه سیدر)

(برنجی ماده) کتبخانه ده بولنه جق کابلرک ایلك صحیفه لری ارقه سنه جمعیت مهری باصبله جق و ممکن اوله بیلدیکی حالده جلدلری اوزرینه دخی جمعیت عنوانی طبع اولنه جقدر

(ایکنجی ماده) جمعیت اعضای مداومه و غیر مداومه سنک کتبخانه کابلرینی بلا اجرت استعاره و مطالعه یه صلاحیتلری اوله جقدر (اوچنجی ماده) حافظ کتب اوچ دفتر طوته جق اولوب بونلرک برپسنه کابلرک تاریخ تدارک لری ترتیبیه اسم و بهاری و یا خود اهدا ایدن ذواتک اسملری و ایکنجیسنه حروف هجا ترتیبی اوزره کتب مذکوره و یا مؤلفلرینک اسمبسی یازیله جق و اوچنجیسنده هر فته متعلق کتب بشقه جه بر جدول مخصوصه قید اولنه جقدر

(دردنجی ماده) جمعیت اعضاسندن بریسی کندو خانه سنده مطالعه ایتک اوزره کتبخانه دن برکاب استعاره ایتک اسنکده کبابک و کندوسنک اسمنی شامل اولق اوزره مؤرخ و ممضی حافظ کتبه بر قطعه سنده ویره جک واشبو سند حافظ کتبه عنندنه حفظ اولنوب کبابک اعاده سنده صاحبنه رد اولنه جقدر واستعاره اولنان کابلراچون دخی مخصوص بر دفتر طوتیه جقدر (بشجی ماده) اگر مستعیر الدیغی کبابی کیرلر و یرتار و یا خود ضایع ایدرایسه کندو کپسه سنندن بر جدید نسخه سنک تدارکیله کتبخانه یه تسلیمه مجبور اوله جقدر

(التنجی ماده) ال یازوسی و زیاده قیمتلو اولان کابلر جمعیت محندن خارجه چیقاریله عز ایسه ده حافظ کتبه تکلیفی اوزرینه بعض حالات فوق العاده ده او مقوله کتب معتبره نک چیقارلسنه قومبسون رخصت و یره یله جقدر (یدنجی ماده) اگر مستعیرک قصوری اوله رق نسخ نادرده دن بر کباب

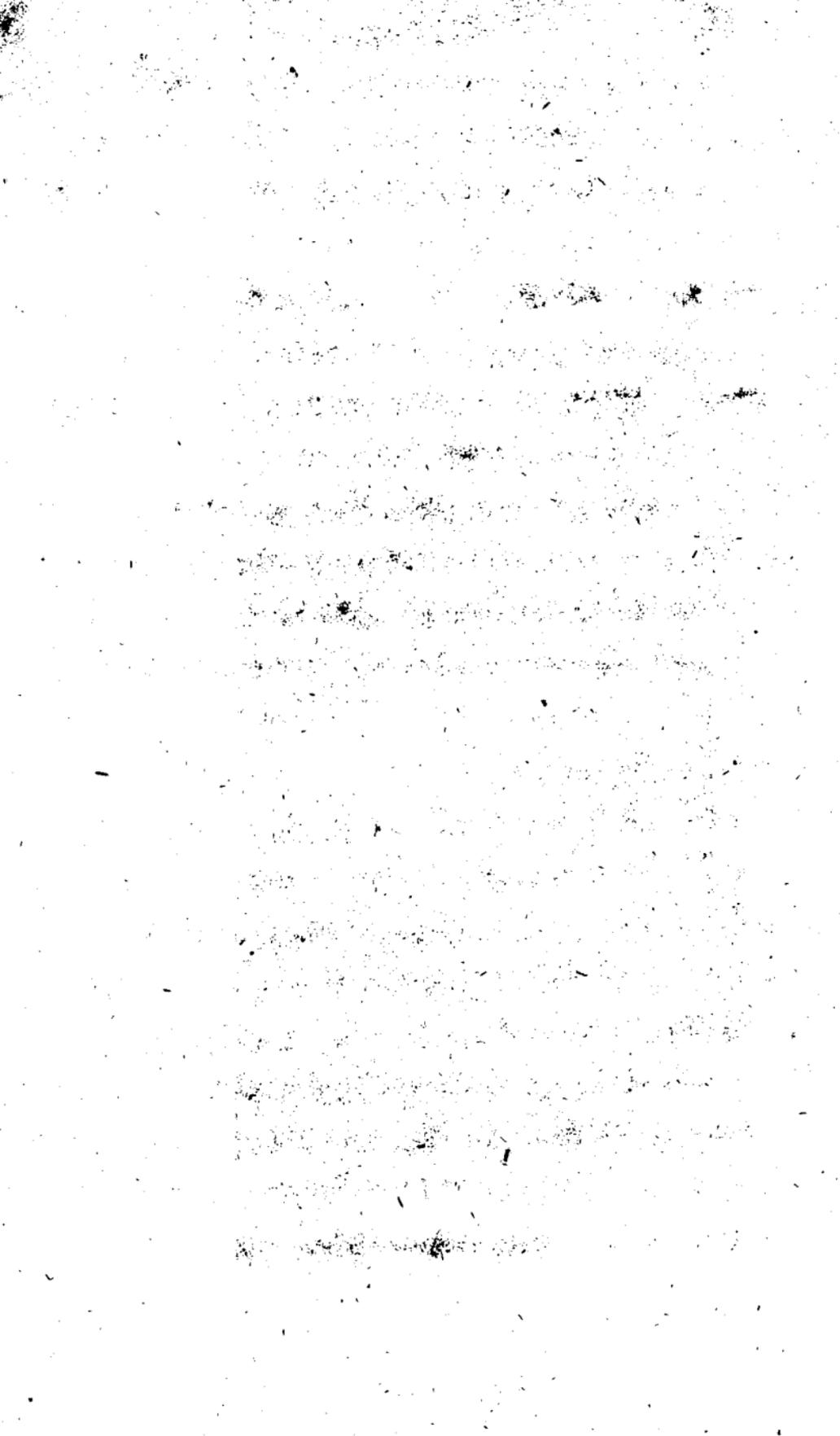
بوزیلور و یا خود ضایع اولورده یرینه عینک تدارکی ممکن اوله مزایسه قومبسهونده تقدیر اولنه جق بهاسنک و یادیکر بر مناس کتابک اشتراسیله کتبخانهیه تسلیم ایلسنه قومبسهون طرفندن حکم اولنور (سکزنجی ماده) هر بر مجلدک اسنعاره مدت عادیه سی بر ماه اولوب فقط مسنعیر اسنوعاسی و حافظ کتک موافقتی اوزرینه اشبو مدت بر ماه دخی تمدید اولنه بیله جکدر

(ظقوقزنجی ماده) اسنعاره اولنان کتابی مدت معینه نک انقضاسند نصبره اعادا ایتمیانلر مدت مذکوره دن زیاده یا نلرنده قالمش اولان مدت ایچون جمعیت صندوقه عائد اولق اوزره هفته باشنه یکرمی غروش جزای نقدی اعطاسنه مجبور اوله جقدر در

(اوتنجی ماده) کتبخانهیه ورود ایده جک هدایا جمعیتک مجلس آتیسنده اعلان اولنه جق و رئیس جمعیت طرفندن مهیدی اولان ذاته بر قطعه تشکر نامه تحریر و ارسال قلنه جقدر

حرفی اوائل شهر شوال المکرم لسنة سبع و سبعین و مأتین

و الف من الهجرة النبویه علی صاحبها افضل التحیه

جمعیت علمیه عثمانیه نك تاسیسی حقهده بالاسنیدان اراده سنیه حضرت
پادشاهی شرفعلق بیورلدیغنه دائر ۲۴ ذی القعدہ سنہ ۱۲۷۷
تاریخیه مؤرخاً و جمعیت مذکوره ریاستنه خطاباً شرفصدور ایدن
تذکره سامیه نك صورتیدر

سعادتلو افندم حضرتلری

سایه معارفوایه حضرت پادشاهیده علوم و معارفك نشر و تعمی
مقصدیله بعض ارباب دانش طرفلریدن جمعیت علمیه عثمانیه نامیله
تشکیل اولمش اولان مجلسك اجرای وظائفی و مرکز جمعیت
اتخاذ اولنق اوزره مناسب محل تعیین حقهده اولان تذکره سعادتلریله
ملفوف نظامنامه و اعضای مداومه و غیر مداومه نك اسامیسنی مین
دفتر مطالعه قلندی • اشبو جمعیت مسائل دینیہ و پولتیقیہ مسئلسنا
طوبیله رق هر درلو علوم و معارفه دائر کتب و رسائل تألیف
و ترجمه سی و ایام مخصوصهده عمومه درس اعطاسی کبی وسائط
مفیده نك اجراسنه اقدام ایده جکندن و بو ایسه تربیه عامه حقهده
درکار اولان مساعی جلیله جناب ملوکانهیه موافق بولندیغندن
جمعیت محلنك بوندن بویله تعیینیله شمیدیک مجلسك اجرای وظائف
ایلسی خصوصنه بالاسنیدان امر و فرمان معارفیان حضرت ملوکانه
دخی اولر کزده متعلق و شرفصدور بیورلش اولغله و مذکور
نظامنامه ایله دفترک برر قطعه صورتی لفاً کوندرملکله بر منطوق
امر و فرمان همایون اجرای ایجاب حاله همت ایلیری سیاقنده تذکره
محبی ترقیم قلندی •

تاریخ عثمانیه

جلد اول

(مقدمه)

سرمایه سعادت دارین اولان علوم و فنون نافعه نك ممالك محروسه شاهانه نشر و تعمینہ سعی ایلك نیت خیریه سیله مقدمه بعض ارباب معلوماتن مرکب اولق اوزره در سعادتده (جمعیت علمیه عثمانیه) عنوانیه بر جمعیت تشکل ایتش و بودخی سلطنت سنیه نك تربیه عامه حقنده سزوار یوریلان مساعی جلیله سنه موافق بولندیغی جهتله نزد عالیده رهین تحسین اولارق اولبایده اراده مکار حضرت پادشاهی شرفعلیق یورلشیدی . اشبو جمعیت بعض محال موقنده بر قاچ ماه عقد مجلس ایدرک نظامات لازمه سنی وضع و تأسیس ایله بعض آثار نافعه تهیه سنه چالشقمده بولنش ایسه ده اکثریا بو مقوله تشبثات خیریه بدایت حالده دوچار انواع مشکلات اولدیغندن دائمی صورتده مرکز جمعیت اتخاذا اولنق اوزره هنوز بر محل مناسب تدارکنه دسترس اولنه مدیغی جهتله شمیدی یه قدر بر وجه مقرر اجرای مقاصدینه شروع ایلك مبسر اوله مامشیدی . مجرد بنیان سلطنت و ناشر انوار برو عاطفت اولان ذات فضائلسمات حضرت پادشاهی اجداد کراملری تحت معالیبختنه شوکتبخش جلوس اولدقلری

روز

روز فیروز دنیرو صنوف تبعه وز یر دستانلرینک هر وجهله انتظام و سعادت حاملری وسائلك استحصالی اخص آمال جناب شهر یاریلری اوله رق بجمده تعالی مغیوط اعصار سلف اولان ایلم مسعدت اتسام سلطنتلری حقاروز بازار ترقی و عرفان ایکن جمعیت مذکور هك شو حالده قالمسی كرك اعضاسنك و كرك حصول آمالنی آرزو ایدن سائر ذوات حیت سمانك زیاده موجب تأسفی اوله رق قدرتلی مساعد اولدیغی مرتبه فداكارلق اختیار یله عهد قریده لازم کلان محل مخصوص تدارکی اسبابنك استحصانه غیرت و حسبما یساعده التقدیر خدمات متصوره سنك ایفاسنه بخلوص البال مباشرت ایلكه بوكره عزیمت ایتمش اولماریله جمله وظائفندن بولنان اشبو (مجموعه فنون) عنوانیله معنون اثرینك دخی سنه جدیده ابتدا سندن بدأ ایله نشرینه مبادرت ایتمشدر .

اشبو مجموعه فنون لا اقل اوتوز ایکی صحیفه دن مرکب اوله رق بهر ماه ابتدا سنده بر کره چبقاریله حق و هر کسك اکلا یه جنی صورتده سهل العبارة اولق اوزره دیانت و زمان حال پولئیقه سندن ماعدا کافه فنون و صنایعه متعلق معلومات نافعیه یی مشتمل اوله جقدر . تحریری بالکمز جمعیت اعضاسنه منحصر اولوب دائرة وظیفه سی داخلنده هر درلو مباحثه دائر خارجدن و یر یله جك مواد مناسبه نك دخی بالممنونیه درجه مسارعت اولنه جقدر .

دنیا ده هر شی معروض نظر تقدیر و استحسانلری اولنان ذواتك درجه میل و رغبتی نسبتیله کسب ترقی و کمال ایلدیکندن بمنه تعالی ایلروده اشبو اثر ناچیرانه من حقنده عامه طرفندن مجزوم الظهور اولان علام قبول و رغبت تازیانه شوق و غیرت اوله رق بر قاندها

اصلاح و اكمال نقصانته اعتنا ايله سايهٔ معاليوايهٔ حضرت پادشاهيده
عموم اهالی حقنده بو مثالو بر اثر باهر المنافع احدانته حسن موقفيتز
الطاف الهیة دن مسؤل و مستدعا در .

مجموعهٔ فنونك احدانته اجنسا ر ایدن ذوات ممالک سائره مطبوعات
علیه سنه مقبس بر مکمل شی میدانه قوموق ادعا سنده اولیوب قلت
بضاعده لینی اعتراف ايله برابر حسب الاستطاعه ابنای وطنه بر خدمت
ایلك نیت خالصانه سنده درلر * اشجو غزته مملکتزده بو وادیده ترکیه
مطبوعاتك برنجبسی اوله جغندن حسن ترکیب و انتظامی شمديلك آرزو
اولنه جق درجه ده کوريله مز ايسه ده هر شی حال طفولیت و بدایت
ظهورنده نقص و قصور دن سالم اوله میوب اصلاح و اكمالی هر ورزمان
و مساعدهٔ دوزانه محتاج اولدیغندن مطالعه سنه رغبت ایدن هنر سنجان
روزكارك خلیدهٔ نظر مروت پرورلی اوله جق سهو و خطایاسی هدف
طعن و تعریض اولمقدن ايسه محرر لینك خلوص نیتنه مقابله رهین
عفو و عنایت و بو یولنده وقوع عبواه جق هر درلو اخطارات کمال
شکرانیتله تلقی و قبول اولنه جغندن اسئلدیکی حالده تبلیغی حقنده
دخی لطفاً اختیار زجت بیورماری متضرعانه تمنی و نیاز اولنور
* الا ای هنرمند پاکیزه خوی * هنرمند نشینده ام عیب جوی

(منیف)

رئیس ثانی مجلس تجارت

(مقایسه علم و جهل)

نوع انسان شرف نطق ایله حیوانات سارهدن تقدیر ممتاز ایسه
 عالم اولنلرک جهلایه نسبتله علوقدر و منزلتتری همان او درجه در . بو
 قیاس یالکز افراد ناس حقنده جاری اولوب ملل و طوائف عالم دخی
 بو قاعدهیه داخلدر . افریقا و امریقا و قطعات سارهده عمای جهل
 و بدویتده بولنان اقوام الك زیاده ضروری و طبیعی اولان
 احتیاجاتلرینک دفعنده عاجز و اسباب تمتع و خوش گذرانیدن پک
 از شبهه مالک اولدقلری حالده ملل متمدنه علوم و صنایع مکئسبه لری
 ثمرسی اوله رق اراضیلرینی کوزلجه زراعت و خام محصولاتلرینی ایشارینه
 یرایه جق صورته افراغ ایتدکن بشقه برأ و بحرأ ممالک بعیده یه
 عزیمت و انلره مخصوص اولان هر درلو ارزاق و اشیانک جلیبیله تمتع
 اولورلر . اشته رفاه حال و فراغ بال جهتیه عالم و جاهل بیننده شو
 فرق عظیم شویله طورسون طوائف جاهله همان دأما ملل متمدنه ک
 مغلوب و اسیری اولوب انکلتره لو کبی بر طائفه صغیره ک مجرد فنون
 و صنایعه ید طولاسی اولق حسبیله مملکتلرینک یکریمی قاتندن متجاوز
 ممالک اجنبیه یی ضبط و استیلا و دنیانک هر طرفنده از چوق نفوذینی
 اجرا ایلدیکی صدق مدعایه دلیل واضحدر .

کافه قبایح و فضائل و مضرات و منافعک منشائی علم و جهل
 اولوب چونکه جاهل اولان شخص خالق تعالی و علم مراتبهم ابنای
 جنسی و حتی کندو نفسی حقنده رعایتی لازم اولان و ظائف و واجباتدن
 بی خبر اوله رق خالق و مخلوق نظرنده مر دودیت و منفوریتنی موجب
 حرکات ارتکابندن و وخامتق طوغریدن طوغری یه کندو شخصنه عائد
 شهواتدن اجتناب ایتدیکی مثالو طبایع و خواصندن غافل بولندیغی

حيوانات و نباتات و سائرهنك مضر اتندن نفسنى محافظه اينده ميترك
هلاك و يا خود دوچار علال و اسقام اولور . و عالم اولان ذات علم و تميرنى
واسطه سيله او مقوله حر كاتدن مجانبت و پرهيز ايله دنيا و آخرتده
مدوح و عزيز اولور .

جهل حيوانيت خواصندن و علم الوهيت صفاتندن اولديغندن
انسان جهالتندن تباعدى و علمه انتسابى نسبتيله صفت حيوانيتندن
خلاص و قرب الهيده مظهر فيض و اختصاص اولور . و حق تعالى
حضرتلى حيوانات سائرهنك مافوقنده انسانه قوه عقل و ذكا و اله
نازك شيلرده استعماله صالح الراحسان بيورمش اولسنه نظراً انسانك
حال جهل و ناداننده قابليوب تحصيل علم و صنعت ايله مخلوقات
سائردهن كسب تمير ايلكى مقاصد الهيددن اولديغى ارباب البابه
خفى دكلدر . حيواناتدن بعضلى بيله تربيه و تعليم ثمره سى اوله رق
تعديل مزاج ايله انسانه تقرب و ابنائى جنسى ميانه سنده تمير ايلديكندن
علم و ادب نوع شريف انسانك اصلاح نفس و تهذيب اخلاقنه
مرتبه مدار اوله بيله چكى اذنى ملاحظه ايله معلوم اولور .

بعض آدملىر بدويت و ساده لك حالنى مدنيتنه ترجيح ايدرلر . سبحان اه
بونه فكر فاسددر . اشبو دعواى باطله تصدى ايدنلر حقنده غرضكار
و يا خود مختل الشعور اولقدن بشقه برشى دينله مز . شوا اعتقادك فساده
ايتيان دلائلندن مستغنى ايسه ده حقيقتدن نه درجه مباعدى اولديغنى
كوسترمك ايچون ارباب بدويت و مدنيتك حاللىنى بر كره قياس
ايدلم . بقلم نوع بشر حقنده قنغيسى خيرلودر . انسان فطرت
اصليه سنده تصور اولنديغى حالده بياننده كزن بهايمدن يك از فرقلى
اوله رق حقى باطلدن و حلالى حرامدن تمير ايتز و دفع احتياجات

و تسکین شهوات شدن بشقه برشی دوشمنز . گاه تأثیر حرارتدن و گاه شدت پروتدن متأثر و مضطرب اولوب پینلرنده حق تملکه دخی رعایت اولدیغی جهتله کند و ثمره سعی و غیرتبله تحصیل و تدارک ایلدیکی ارزاق و اشیانک ثمتعی کند و سنه عائد و منحصر اوله جغنه امنیتی اوله میه جغندن وقت و سعته انه کچن غدایی همان چیک اوله رق معده سی اله بیلدیکی قدر اکل ایدوب قصورینی پرنده ترکه مجبور و تحصیل معیشته مساعد اولیان مواسمه کمال ضرورت و مضایقه یه دوچار اولور . و بر ارک ایله بر قادین پیننده الفت و انسیت حاصل اوله رق رفاقت و معاشرته اتفاق ایلش اولسه لر دخی ارک قادینی کند و سندن قوی اولان اشخاصک تسلطندن محافظه یه مقتدر اوله میوب از وقتده شیرازه اتحادلری کسسته مقراض افتراق اولور . و مسکن و مأوا سی اولدیغندن کوند زلی صحرا ده و اورمانده سرسری طولاشوب هر زرده اخشام اولور ایسه اوراسنی مسکن اتخاذ و دائماً حیوانات مؤذیه شرندن امین اولیوب گاه قوشلر کبی اغاجلر اوزرنده و گاه حیوانلر کبی مغاره دلیکلرنده بیتوتت ایدر . و الحاصل بر از وقت هزار زجت و سفالت ایله یشایوب اکثریا هنوز نعمت حیاتدن دلسیر اولقسزین ضعفاسی اقویاسی یدنده و ایکبسی دخی دها قوی اولان و حوش پنجه سنده هلاک اولور کیدر لر اشته برنجی مرتبه ده و وحشت و خشونته بولنان آدم لارک حالی بوندن عبارتدر . ایکنجی مرتبه سی بدویت حالدرکه بادیه نشین اولان عرب و کرد و ترکان قبیله لری اولصورتله تعیش ایدر لر . بو دخی وحشت حالنه نسبتله اهون ایسه ده ایکبسی پیننده اولان فرق پک بیوک دکدر لکن بالای استعداد انسانی یه مخصوص قبای زیبای مدینتله خرامان عرصه شهود اولان اقوام رفیع المقام کرک حسن اخلاق و آداب

و كرك سعادت حال جهنلریله او برزینه هیچ نسبت قبول ایتموب
 عادتا بر نوع آخر دینلکه شایان بولنور . اشبو صنف جلیل المحامد
 دیگرری مثلوه عقل و ادراکجه انسانک مادوننده بولنان و حوشک زبون
 پنجه غدر و تسلطی اولدقدن بشقه انلری تحت ضبط و اسارتنه
 الهرق بعضبسنگ لحم و جلد و سود و منافع سائره سندن تمتع و بعضبسنی
 دخی رکوب و نقل اقالده و حیوانات و حشیه صیدنده استعمال ایدر .
 و بونکله دخی قناعت ایتموب هوا و صو و آتشی تحصیل معاش
 و تسهیل امور انتعاشنده بر مقدم و صادق خدمتکار کی قوللانوب
 نیجه بیک آدمک اجتماعیه حصولی ممکن اولیان عملیات جسمیه بی انلره
 اجرا ایتدیرر و بر منوال محرر حسن صورتله وجوده کتوردیکی خام
 محصولاتنی اصول صنایعه ایله الک منفعتلو بر صورته تحویل ایتدکن
 بشقه ممالک سائریه مخصوص اموال و اشیا جلبنده دخی دسترس اولورلر .
 و مساکن و ملابسیرینک مضبوطیت و انتظامندن ناشی شدت حرارت
 و برودت و مضرت برف و باران غائله سندن وارسته اولدقلری مثلوه
 بر تیمور تل واسطه سیله صاعقه کی آفات سماویه دن مصون وهیئتک
 قوانین موضوعه سی سایه سنده افراد اهالی یکدیگرینک مال و جانیه
 تعرض و تسلطدن مأمون اولوب نوع بشر حقنده مهلك و مضر
 اولان انواع علل و اسقامک اوله ییلدیکی قدر اندفاعنه چاره پرداز
 اولورلر . و تیمور یول و واپور سفائی ایله بر او بجزا از وقت ظرفنده
 مسافات بعیده بی قطع وتلدن بر خط واسطه سیله بر قاچ نایه ظرفنده
 کره ارضک بر طرفدن دیگر طرفی ایله عادتا همجلس کی مخبره
 و مصاحبت ایدرلر . اگر چه بعض بدویلر اجانب و مسافرینه
 رعایت و اگر آمده مبالغه ایدوب شو فضیلتلری انکار اولنده من ایسه ده

مسافر یوله چیققدنصکره بلکه مسافر اولدیغی خانه صاحبی یولی قطع ایدرک اوزرنده هر نسی وار ایسه غصب و مخالفت اولدیغی تقدیرده قتلنه دخی اجنسا ر ایدر. کروه غربا ممالک متمدنده اولقدر حرمت و آکرامه نائل اوله منزل ایسه ده بر کسونه غدر و ظلم دخی کورمیه رک کمال امن وسلامتله استدکری پرلده سیر و سیاحت ایدرلر. و قطاع طریق مخاطره سندن امین اولدقلى مثللو واردقلى محالرده اسباب رفاه و راحت دخی مکمل بولنه بیلدیکندن یا نرنجه بر طاقم اسلحه و اشیا نقلنه مجبور اولدقدن بشقه حتی اغرق اولماق اوزره اچهلرینی دخی برابر کتورمبوی هر نقد رکلی اولسه بر قطعه ورقه صغیره تبدیل و اشته بو صورته کند و خانه لرنده اوتوررکی کمال امن و آسایشله محال بعیده ده کشت و کذار ایدرلر .

بدوی ایله مدینیک عسکر یجه دخی بینلرنده کلی فرق اولوب بدویلرک اگر چه سرعت حرکت و متاعب و مشاقه تحملجه مدیلره بعض مرتبه تفوقی اولسه دخی مدیلرآت و سلاحلریله ینه بالسهوله انلره علیه ایدرلر. بعض بدویلرک قوه باصره و سامعه لرنده زیاده جه حدت وار ایسه ده مدیلرک بعض آلات استعمالیه بو یابده دخی انلره مسابقت ایلدکری درکاردر .

هله بعض جهلانک علم فساد اعتقادی منتجدر دیملری محض خطا در. انجیق دینک عقلسز دوستلری بو مقواه تفوهاته تصدی وز علمرنجه دیانتی استحباب مراد ایدوب حالبوکه حقیقتمده اساسندن تحریب ایدرلر. ازه جق ملاحظه اولنسه بوندن دیندارلق جاهل و سهل الاغفال اولغه محتاجدر دیمک اولزمی. بعض ساده دلان مجرد شو فکر فاسده مبنی خاصه بهایم اولان حال جهلمده قائمی ترجیح

و دائماً علمه امنیسنزك نظریله باقوب طلب و تحصیلنه سعی ایدنلری
 دخی تقبیح ایدرلر. حکمای متقدمیندن فرط ذکا و درایتله شهرتشار
 اولان سقراط و بقراطه زمانلرنده دینسنزك اسناد اولمشدر. بونلر
 جمله دن زیادهخالق تعالی حضرتلرینک کمال قدرت و عظمتنه و کائناتک
 هر بر نزه سنده نیجه بیک سر و حکمتنه واقف اولدقلرندن بهممه حال
 معاصرلرندن زیاده تام الاعتقاد اولدقلرنده شبهه اولنه مز. جمله ایسه
 اهل تقلید اولوب بو صورتده اعتقادلری بر اساس قوی اوزرنده
 اولهمیه جفتدن اصل بونلر چورک اعتقادلوعد اولملیدر. هیچ عقلا
 جهلادن اشاغی قالورمی و ازه جق انصافی اولنلر بوکا قائل اولورمی .
 اگر علم موجب صلاح اوله مز ایسه احوال سابقه و لاحقده دن و اصول
 ادیده دن غفلتمی بوکا مدار اولور. کورلک انسانی مخاطره دن وقایه
 ایتدیکی مثللو جهل دخی بر درده دوا اوله مز و هیچ بر خطایی
 اصلاح ایده مز .

اهل مدنیت بیننده مشهود اولان بعض قبایح و سو حال مدنیتک
 تأثیری اولیوب بلکه انک غیر مکمل بولنسنندن ناشیدر. مثلا ممالک
 متمدنده نفوس تکثر ایدوب بو دخی بعض اهلینک ایشسنزکدن
 طولایی دوچار فقر و سفالت اولسنی مؤدی اولور ایسه ده شو حال
 هیئت مجموعه اهلینک مالک اولدیغی اسباب ثروت و تمتعک بین الافراد
 انقسامنده ممکن مرتبه طریق تسویه بولنه مامسندن نشأت ایدوب
 یوخسه خیردن شهر تولد ایده میه جکی مثللو دائره معلوماتک توسعی
 موجب فقر و ضرورت اوله مز. مدنیت ایلرولدیجه بونک دخی دفع
 و ازاله سی اسبابنک استحصالی ممکناندن رظن ایدرم. البوم کمال ثروت
 و مدنیتله برابر کثرت فقرا ایله معیوب اولان لوندره شهرنده گروه
 محتاجینک

محتاجینک تسکین اضطرارترینه مدار اوله جق پک چوق اثار خیریه تأسس و انشا و کونا کون طرق و وسائل تصور و اجرا اولمشدرکه ممالک غیر متمدنه او مقوله خیراتدن هیچ بر شی اولدقدن بشقه خاطر و خیالترینه دخی کلز . بالفرض اوله بعض ممالک متمدنه کوریلان فقر و احتیاج مدینتک سو نتیجه سی اولسه بيله مقصد عمومک سعادت حالی اولدیغندن یوزده بر و یا خود ایکبسنک دوچار سفالت اولسنده نه بأس واردر . ممالک غیر متمدنه عموم اهلینک مظهر اولدیغی انواع محن و مشاق و یا خود محروم بولندیغی نعمات ایله موازنه اولنسه ممالک متمدنه فقراسی لاشی حکمنده قالور .

عالم اولان ذات حکومتک لزومنی و اولی الامرہ اطاعت و انقیاد حقنده اولان و اجبات دینیه و عقلیه یی بیلدیکندن علم حاشا ارباب حکومتی اضرار و نفوذ لینی اخلال ایتمز فقط ظلم و اعسافک و اعتقادات باطله نك خصم جانیدر . هر نه شی حقنده اولور ایسه اولسون علمک مضرتی فصل ادعا اولنه بیلور . چشم بصیرتک اچلمسی دیوانه لکی کتورر . یوخسه چوق بیلک آدمی اچقمی ایدر . بر عالم آدمده شو صفات مذمومه بولنسه بو البته علمک نتیجه سی اوله میوب بلکه ذاتاً کندوسنده وار ایمش دیمکدر . فقط اول آدم جاهل قالمش اولسبیدی اصلاحی دهاکوج اولور ایدی . اولوجهله اهل علم اسارت و حقارتی قبول ایتمدیکنندن اکثریا ازمنه سابقه ده اولدیغی کبی منافع حقیقیه لرندن غافل بولنان جباره حکام مجرد تبعه لرینی قیون سورسی کبی قوللانمق و حقنرندہ اغراض نفسانیه لرینی اجرا ایدہ بیلک ایچون انلرک ظلام جهل و نادانیده قالمسینی استر . علم جناب حقک کندو صفاتندن اوله رق انسان حقنده اولان عطا یاسنک اجل و اعظمی اولدیغی حالده

مجرد اغراض فاسدهل نيك انفانندن بر لحظه متلذذ اولق ايجون شو
 قدر بيك نفوسك مادی و معنوی و ذنوی و اخروی سعادت حاللری
 موجب اوله جق اوليله بر نعمت عظمانن محرومیتلری روا کورمك تقدر
 هر و تسزلكدر . اما صفات ممدوحه عقل و محروت ايله متصف اولان
 سلاطين عدالت آیین زیر دستانلریك بالعکس ممکن اوله ییلدیکی قدر
 صاحب معلومات اولیسنی آرزو ایدر و بر دولتک قوت و عظمتک
 و شان و شوکتک اساس حقیقهسی بلا شبهه علم و معرفت اولدیغندن
 هرشیدن اول بونک تکثر و انتشارینه سعی و اهتمام ایلر . بر ملتک علوم
 و معارفده ایلرو بوللماری متبوعلرینه موجب فخر و شرف اولدیغندن
 اوروپانک اک کوچک حکمدارلرندن بریسی بلا شبهه افریقانک اک بیوک
 حکام و حشیه سندن بریسیله بجایشه قائل اولیوب موافقت ایتسه
 دخی مجرد تبعه جدیده سنی طریق مدنیته سوق ايله اک نساب شرف
 و شان مقصدیله ایدر . یکر می اوتوز بیك قدر اوروپالو بر قاج آیلق
 مسافه بعیده بی قطع ایدرک وسعت مملکت و کثرت اهالیجه دنیاده
 نظیری اولیوب اوچوز الی ملیوندن متجاوز نفوسی و بر قاج ملیون
 عسکری شامل بولنان چین دولته کمال سهولت ايله غلبه و پای تختنه
 قدر کیدرک استدکاری وجهله عقد معاهده ایتدکلرنده چین امپراطوری
 اولان ذات عسکرینک اصول جدیده حریده جاهل بولندقلرنندن
 البته ممنون اولماشدر . اگر چینلور اصول قدیمه و مدنیت غیر مکمله لری
 محافظه سنده اصرار ایتماش اولسه لری ایتدی بر قاج بیك اجانبک شو
 حقارتنه دوچار اولورل میدی . اشبو چین مسئله اخیره سی مناسبتیله
 بر قاندها تا کد ایلدیکی وجهله علم اجسام ثقیله نك بالسهبوله تحر یکنده
 استعمال اولنور کوسکی مثابه سنده اولوب از بر همتله اک بیوک دولتلری
 بیله اساسندن قالدیره ییلور .

بعضی کوتهبینان علمی جالب رخاوت و سلب جسارتله اتهام ایدرلر •
 حاشا شاهد مهجبین علم و تمدنك شو نقیصه دن دخی برائی مسلم ارباب
 تحقیقدر • اشبو اوصاف ایله متصف اولسی لازم کلان اورو پالولر
 امر یقا و جزائر بحر محیطدن بر چوق محلازده فطرت اصلیه
 و جسارت طبیعیه اوزره بولان اهالی بی حجر و شجر قبیلدن عد
 ایدرک هر بری بونلردن اون و دها زیادهیه مقابله و غلبه ایلدکری
 کورلشدر • اسلحه و اصول حربیه جه فریقین بیننده درکار
 اولان تفاوتك دخی بو باده مدخل کلپسی وار ایسه ده اهل تمدن
 شجاعت ذاتیه جه اقوام وحشیه نك مادوننده دکلردر طوائف متمنه دن
 رخاوت وعدم جسارتله متصف اولنلر وار ایسه اشبو اوصاف مذمومه
 مدنیتك تأثیری اولیوب بلکه سفاهت و سوء تربیه دن متولد اولدیغی
 بی اشباهدر • ملل متقدمه دن رومالولر اوائل ظهورلرنده حین طفولیتدن
 برو تعلم و ادمان ایله نه درجه قوت و شجاعت کسب ایلدکری
 تواریح آشیانه روشنا اولدیغی مثلوالیوم اوروپاده دخی محال مخصوصه ده
 معلم واسطه سیله اته بنگ و هر درلو سلاح قولانغی اصولندن بشقه
 اجسام ثقیله قالدیرمق و یوکسک اغاجه صاریلوب چیقمق و صچرامق
 و امثالی تراید قوت و خفت حرکتی موجب کونا کون زور بالقلر تعلم
 اولندرق حال بدویته مخصوص شیلرده بیله انلره تفوق ایده یورلر •
 خلاصه کلام مدنیت اولوجهله رخاوت و نحافتی مستلزم اولمدقدن
 بشقه بالعکس انسانك روحانی و جسمانی قوت و قدرتنك ترایدینی
 موجب اولدیغی امور مسئله دنبر •

تاتارلرک چینلوره و مغوللرک هندوره و واندا لیرک مرکز مدنیت
 اولان رومیاه غلبه سی کی بعضی طوائف وحشیه نك اهل تمدنی قیضیه

تسخیره الیدیغی کوراش ایسه ده نونلر جهلك علمه غلبه سی عد اولنه میوب مجرد طوائف متمدنهك تنعمات جسمانیه و تلذذات نفسانیه یه کمال انهمك ایله صفت رحولینی غائب ایدرك دوچار ضعف و رخاوت اولمزلندن نشأت ایتمش اولدیغی درکاردر *

هند بر همنلرینك كوشه عزتده لاینقطع تحصیل علم ایله اشتغال ایلدکلی حالده اکثریا اهالی سائر دن زیاده معمر اولمزلرینه نظراً بعض جهلهك اعتقادی وجهله علم موجب علل و اسقام دخی اولیوب بالعکس امتداد عمر و عافیتی مستلزمدر * چونکه تحصیل ایله اشتغال بعض مرتبه دفع هموم و آکداره مدار اولهرق دائماً یکی بر شی تعلم و کشفی انسانه موجب سرور و انبساط اولور و ارباب علم بالسهوله عزلت و قناعتی اعتیاد و بو طریق ایله هادم بنیان وجود اولان شهواتدن اعراض ایده ییلور و نهایت حکمای متقدمین و متأخریندن برچوغی کبی محاسن آداب و فضائل اخلاق جهتیله واصل درجه کمال اولور *

جاهلارك اوقات خالیلرنده یالکز چبوق ایچمك و یاخود کندولری کبی بعض آدملره هوایی و بارد لقردیله ایتمك و امثالی عبث و مضر شیلره مشغول اولمقدن نهایت جانلری صیقیلوب سرمایه عمر عزیز ی نصل اتلاف ایده جکلرینی بتلزلر ایکن عالم اولنلر مطالعه و ملاحظه ایله کأن اسلافك معاصری و همدی کبی اهم سالفهك احوال و کیفیاتنه و دولتلرك صورت تشکل و اسباب انقراضلرینه و بین الملل تکون ایدن محاربات و منازعاتك عللیل و نتایجنه چشم عبرتله فطر ایدرو بر سیاح چابکپای جهانکرد کبی روی ارضك بحر و بر و کوه و دشت و کرم و سسردینه و اوزرنده ساکن اولان نوع

انسانک الوان و اشکال و اخلاق و عادات و السنه و ادیانلرینه و محصولات ارضیه و صنایعیه سبک انواع و اوصافیه مطلع اولور و بر قطره صوده تام الاعضا نیجه بیک حیوانات و مکمل ترکیب نباتات مشاهده ایدر . و کره ارضک یالکز سطحنی سیر و تماشا ایله اکتفا ایتموب کاه دروننه دخول ایله صورت تکون و تشکلی و حیوانات و نباتات و معادنک ترتیب خلقتنی صحائف طبقاتنده مطالعه و کاه سلم رصد ایله اوج سمایه عروج ایدرک ارضدن شوقدر میل بعد مسافهده واقع و اندن نیجه بیک کره جسیم اولان اجرام فلکیهک بعد و جسامت و قواعد سیر و حرکتلرینه و یکدیگرینه اولان ارتباط و انجذابلرینه و شمس و قمرک نیجه یوز سنه لر صکره وقوع عوایه جق خسوف و کسوفلرینه کسب و قوف ایلر . و الحاصل جهلانک حس و ادراکلی ماوراسنده واقع بشقه بر عالمده سیران و هرآن بر صورته ملذذ اوله رقی بر دقیقه وقتک بیهوده کچمسندن متأسف اولور .

فی الحقیقه انسانک ساحل سلامتده اولدیغی حالده بازیجه امواج قبضا اولان ملل و اقوامک احوال هولناکنه و انقلابات کونیهیه چشم عبرته اوزاقدن نکران اولق نه کوزل تماشادر . و شوقدر بیک آدمک افنای عمر و اتلاف ماملک ایله ظفریاب اولدیغی تحقیقات و اختراعاتدن استفاده ایلمک نه بیوک نعمتدر .

وقتیه مقناطیسک خاصیتی کشف اولنمیدی امریقا و اوسترالیا ودها سائر نیجه ممالک کشف اولنه ییلور میدی . و اسفار بعیده بحریهیه شمذیکی کبی سهولته کیدیه ییلور میدی . هله باورتنک ایجادی اصول حریهیی و بو مناسبتیه هیئت عالمی تغیر ایلدی دینله ییلور . طوائف متمدنه افرادی یالکز معاصر اولدق لری زمان دفع مضرت

و جلب منفعت امرنده تعاون و تظاهر ایدرک یکو وجود اولیوب بلکه
 تعلم علم و صنعت و توسع ذهن جهتله دخی اولین و آخرینی شخص
 واحد مشابه سنده اوله رق اخلاف دائماً اسلافک تجارب و معلومات
 مکلیسه سندن حصه متد منفعت اولور . چونکه عمر قصیر انسانی
 امور علیه و صنایعیه دن الکی زیاده سهل الحصول اولان برینک ایجاد
 و اتقانیه وفا ایتموب صکره دن کلنر اولکیلرک واصل اولدیغی درجه دن
 بدأ ایله اصلاح و اکیالنه سعی و اهتمام ایلرلر و ایوم مشهوره دن اولان
 کافه فنون و صنایع بو صورتله مرتبه عالیله رینه رسیده اولش و مزاج
 هیئت عارضه انحرافدن مصون اولدیغی حالده بو کیدشله دهها زیاده
 ایلرولیه جکی مجزوم بولنمشدر . اشته بو تقدیرجه انسان عمر طبعیندن
 کذار ایدرک نیجه بیک سنه لر معمر اولور دیمکدر . حالبوکه اهل بدویت
 شو فوائده عظیمه دن محروم اولوب هر برینک تجربه و معلوماتی
 شخصیه برابر تلف و ضایع اولور .

اگرچه علم تزیاد عقلی موجب اولز ایسه ده انسان کند و تجربه
 و دقتیه کسب وسعت ایلدیکی مسلم اولدیغی حالده شو قدر زمانده
 شو قدر بیک ادمک تجارب و تحقیقاتندن دهها نقدر توسع ایلمسی لازم
 کله جکی ادنا ملاحظه ایله معلوم اولور .

اهل تمدن بر منوال محرر بر قاچ بیک سنه لرک حاصلات ذهنیه سندن
 مستفید اولدیغی جهتله او قدر زمان بر حیات اولور حکمنده اولدقدن
 فضله چونکه یشامق تمتع ایتمکدن عبارت اولدیغی سندن بدویله قطع
 مسافه ایتمک و دفع احتیاج و تسکین آرزو ایلمک مثلوه رنه اولور
 ایسه اولسون بر امرک وجوده کلمسی چون صرف و اضاعه ایلدیگری
 اوقاتک مدنیلر تحصیلنه ظفر یاب اولدقلری و سائط تمهیلیه سایه سنده
 بلکه

بلکه یالکز اوندہ بر جزوئی استعمال ایدرک حصول مرام ایله بکام اولدیغندن بش اون قات زیاده شجره عمر و اقبالدن برخوردار اولور دینلسی دخی پک نابجا دکلدر .

علمک فوائد عظیمه سندن بریسی دخی انسانی اعتقادات باطله دن وقایه ایتمسیدر . چونکه عالم اولان ذاتک چشم بصیرتی کشاده اولدیغندن ماهیت اشیایه کسب اطلاع ایدرک حال جهل و نادانینک لوازمندن اولان افکار فاسده دن امین اولور . مثلا علم هیئته بعض مرتبه وقوفی اولنر خسوف و کسوف وقوعی و قویزقلی یلدر طلوعی کبی علام سماوییه حرب و وبا و قحظ و غلا مثللو درلو معنا ویره رک بیهوده خوف و اضطرابه دوجار و حرکات و تشبثاتلرنده اشرف ساعت انتظاریه اکثریا فرصتی فوت ایدرک انواع وخامت و نحوسته گرفتار اولنر . و تحلیل و ترکیب اجسامدن عبارت اولان علم کیمیایه مطلع اولنر قورشون و باقر کبی معادن خسبسه یی التون و کوشه قلب و تحویل ایتک سودا سیله مالارینی اضاعه و اتلاف ایلنر . و حقیقی وجهله علم منطق بیلنر کنبو مطالعات و افکارلرینی خطادن وقایه ایلدکری مثلو حقا و غرضکارانک سفسطه و مغالطه قیلنندن اولان افسادات و اغفالاته جهلای بی تمیز کبی قولایلقه الندا میوب قضیه نک فساد و بطلانی نره سنده اولدیغنی در حال درک و ادعان و عقلا و خیر خواهانک موافق مصلحت و مقارن حقیقت اولان نصایح و تأمیناتی سائرندن تفریق و تقدیر ایدرلر .

علم ادعاسده بولنان بعض اشخاصک اقوال و حرکاتلری نتیجه علم و معرفت اولق لازم کلان محاسن و فضائلدن عاری کورلدیکی صورته شو حال علمک حسن تأثیری حقیقه اشباه حصولی مؤدی

اولاملیدر چونکه کرم علوم و کرم السنه نك يالکز ببا کي بعض
قواعد و اصطلاحاتی تحصیل ایلم کافی اولیوب موضوع و غایتی
و صورت استعمال و اجراسنی او کرم نك لازم و لابددر . یوخسه او مقوله
سطحی تعلم بر فائده سی کور یله میوب اربانک جهلادن چوق فرقی
اولیه جفی درکاردر .

بعض ارباب ثروت علم و معرفت مجرد تحصیل مال و جاه ایچون
بر آتدر فکر فاسدینه ناهب اوله رق تعلم و اکنسانه لزوم کورمز لر .
بالاده بسط و بیان اولدیغی اوزره علم و صنعتک رفاه و آسایش حاله
کلی مداری اولدیغی درکار ایسه ده مقصدی بوکا منحصر اولیوب
ضمنده لایعد و لایحی فوائد و لذائد واردر . اگرچه اغنیا صاحب
مروت و عطا اولدق لری حالده خلقک بعض مرتبه محبت و حرمتنه
مظهر اوله بیلوز لر ایسه ده شو توجه اوصاف جلیله علم و فضیلت
ایله متصف اولنر حقنده کوستریلان تعظیم و تکریمه مقبس اوله میوب
جهلا هر حالده اصحاب فضل و کمال نژنده منظور نظر حقارت
اوله جغنده اشباه یوقدر . چونکه خالق تعالی حضرت لری انسانی یالکز
یشامق ایچون خلق ایتیموب بلکه هر کوز فطرتی اولان فضائل
وقوا دائره سنی توسیع و شان انسانیتته شایان صورتده قدر و مرتبه سنی
ترفع ایلمی مقاصد الهیه دن اولدیغی رهین رتبه یقین (و ما خلقت
الانس و الجن الایعبدون) نظم جلیلی دخی بو معنایه اشارت اولدیغی
متفق علیه کبار مفسریندر .

دنیاده اغز اشیا اولان علم و معرفتک ثنا و ستایشنده هر تقدراطر اطلب
و تحصیلنه هر نکلو ترغیب و اغر اولنسه ینه حتی ایفا اولنمه جفی
درکار ایسه ده مطالعه سی موجب کلال اولور خوفیه بوندن زیاده

تطویل

تطویل مقالیدن صرف نظر اوله رق شمديك بو قدرله اکتفا مناسب
 کورنمشد. همان جناب حق جله مزی علوم نافعده و اعمال صالحه یه
 موفق بیورسون آمین * بهز کوش زانکه در عالم * شرف انراست
 کوهز دارد * کربتو نعمتی از و نرسد * نام جهل آخر از تو بر دارد .
 (منیف)

رئیس ثانی مجلس تجارت

ملل سالقه دن نهایت قدمای مصرینک اخباری مضبوط صحایف
 آثار اولوب اندن اوته سی ظلام ریب و ظنونده مستور بولندیغندن اکثریا
 اوروپا مؤرخلری تواریخ عمومیه لرینی اورادن بدأ ایدرلر . بزم دخی علوم
 سائره صره سنده مجموعه فنونه درج ایده جگمز مواد تاریخیه ده اشبو
 ترتیب طبیعی یه رعایت ایلك لازم کلمکله ملت مذکوره دن بدأ ایله
 تاریخ متقدمین تحریرینه ابتدار قلمشدر .

(قدمای ملوک مصریه تاریخی)

دنیاك قطعات خسه سندن افریقا قطعسه سی اوتهدنبرو و آثار
 مدینتدن محروم بولندیغی حالده مصر و اسکی زمانده قارتاژ تسمیه
 اولنان تونس و طرابلس غرب مملکتلری مستثنا اوله رق بونلرک اهاالسی
 ازمنه قدیمه ده معاصرلری بولنان دیگر ملتلرک جله سندن زیاده متمدن
 اولوب باخصوص مصرک او قدر وسعتی دخی یوغیکن پک چوق مداین
 و نفوسی حاوی اوله رق زیاده سیله معهور ایدی . الکای مذکور شرقاً
 شاب دکزی دینلان بحر احمر و شمالاً اق دکز و غربالسی تسمیه اولنان

صحرای کبیر و جنوباً بلاد سودان ایله محدوددر: اهلایسنک سبب
حیاتی دینلکه شایان اولان نیل نهری جنوب دن شماله طوغری ایکوز
ساعتک مسافه ده جریان ایدر *

قدمای مصرین اصول اداره مملکتک نتیجه سی عامه نك حصول
امن و آسایش طاری قضیه سندن عبارت اولدیغنی جمله دن اول فهم
ایتدکلرندن امر حکومتی ممکن مرتبه درجه کاله ایصال ایتشلرایدی.
زمام حکومت وراثت طریقله ملوکری خاندانی یدنده اولوب جالس
مسند حکمرانی اولان ذوات دخی هوا و هوسلرینه تبعیت ایتدک
افعال و حرکاتلرینی قوانین موضوعه یه توفیق ایتکه مجبور ایدیلر.
وبونلر خدمتلرنده اسرا و اجانب استخدام ایده میهرک بو امتیاز
یالکز ملت اصلیزادکانندن اصحاب حیثیت و معلوماته مخصوص ایدی.
و هر بر شی اصول و نظام تحتنده اولوب حتی ملوکک اطعمه
و اشربه لرینک جنس و مقداری محدود اولدیغنی مثللو کونزلری نه
مقوله امورایله اشتغال ایللری دخی معین اولوب شوبله که حکمدار اولان
ذات هر کون کونش طلوعندن بدأ ایله مصالحه متعلق اوراق
معروضه یی قرائت و اوزرلرینه ایجاب ایدن رأینی تحریر و اشارت
ایتدکلر نصره و کلا و سرایی خلقیله برابر اجرای آیین دین ایتک
اوزه عبادتگاهه کیدر ایدی. اورادن عودتنده دینانت و اخلاقه و اداره
مملکتک متعلق کابلر فطالعه و و کلاسلیله احوال حاضره یه دأر
مذاکره ایدر و بونی متعاقب حکومت مصریه نك مشتمل اولدیغنی
اوتوز جسم شهردن مبعوث اوتوز حاکمکن مرکب بر محکمه ده دخی
ریاستله اجرای عدل و داد ایلر ایدی. و مجلسه ختام ویرلدکلر نصره
اخشامه قدر خالی قلان وقتده دخی تعلیمات عسکریه ایله اشتغال

ایدی و حکمدارانک اقدم وظائف احقاق حق رعیت و اخلاص
 آسایش سکنه به مجاسر اولنلرک دفع مضرتیه اجرای احکام قوانینه
 تقید و دقت ایتمک قضیه لرندن عبارت اولدیغندن حین وفاتلرنده
 جنازه لری بر میدانه وضع و اطرافنه عموم اهالی جمع اولنوب زمان
 حکومتده وقوعبولان کافه افعال و حرکاتی یکان یکان یاد و تذکار
 و عادتا بر محکمه حضورنده محاکمه سی اجرا اولنورکبی بین الحضار
 خیلی مذاکرات و مباحثات جریانندن صکره ملک و ملت حقنده
 خیرلو صورتده حسن اداره به موفق اولدیغنی تحقق ایتدیکی حالده
 جنازه تحنیط اولنهرق یعنی بعض بهارات واسطه سیله چوق زمانلر
 چورومیه جنک بر حاله قونیله رق نهایت مکلف بر مزاره دفن اولنمق
 و بالعکس ظلم و تسبب و شهوات نفسانیه سنه تبعیتله سوء اداره سی
 تبین ایلدیکی صورتده طعمه و حوش و طیور اولوق اوزره بیابانه القا
 قلمق قوانین موضوعه اقتضاسندن ایدی . قوانینک تمامی اجراسی
 عموم ناس عنندنه اساس تربیه دن معدود اولسیله صغیر و کبیر
 اخلاصن و قایه سنه تقید و اعتنائیدوب تبدیل و تعدیلی امورمشکلندن
 ایدی . قتل نفس و خلاف یره یمین ایتمک جرأت ایدنلر و مقتدر
 اولدیغنی حالده تهلکه ده بولنان بر کسه بی خلاص ایتمانلر قتل جزاسنه
 گرفتار و مفتری اثبات مدعا ایده مدیکی تقدیره عز و ایتدیکی جرم
 جزاسنه دوچار اولور ایدی . افراد اهالی به بوش کزمنک ممنوع
 اولدیغندن کیفیت و احوالری حکومتک معلومی اولق ایچون هرکس
 اسم و شهرت و محل اقامت و صنعت و صورت تعیشلرینی حکومت
 محلیده دفتر مخصوصنه قید ایتدیرمکه مجبور اولوب بو بایده ارتکاب
 کذب و خلاف ایدن اولور ایسه قتل ایله مجازات قنور ایدی .

و اصول مر عیہارینک بریسی دخی اولاد پدری وفات ایتد کده
 جنازه سنی تحنیط ایله حفظ ایلد کلدن اکثریا منشأ سفاهت اولان
 استقراضک منعه مدار اولق اوزره بورجلو مبلغ دین مقابلنده پدرینک
 اولوجهله نژنده محفوظ اولان جسدینی رهمن طریقله داینه و پروب
 از مدت ظرفده ایفای دین ایله استرداد ایلماسی دخی بیوک قباحت
 عد اولندیغی جهتله مدیون بو ائنده وفات ایلر ایسه جنازه سنی بیابانه
 اتیلور ایدی . و افراد ناسجه تعدد نسا جائز ایسه ده بت پرستلکدن
 عبارت اولان دینلرینک رهبان طاقسی بو مأذونیتدن محروم اوله رق
 یالکز برزوجه ایله اکتفا ایتکه مجبور ایدیلر . اول عصرده کافه مللاک
 مستغرق اولدقلری حال جهل و نادانی یه نسبتله مصرلور اصول
 مدینتدن زیاده سیله بهره دار ایکن بر آدم قز قزنداشنی تأهل ایملک
 عندلنده قانوناً و دیانته جائز و بلکه مستحب ایدی . اصول آداب
 و انسانیت و حقوق نان و نعمته کمال درجه دقت و رعایت ایله مثلا
 کبچار مسن ادملر حضورنده قیام و هر یرده انلری کندولرینه تقدیم
 ایملک کبی حقارنده حرمت ایدرلر ایدی و شهوات نفسانیده زیاده میل
 و رغبت اولمدیغندن بر جمعیت و ضیافت وقوعنده فکر مماتی خاطر دن
 چیقارماق اوزره سفره اورتیه سنه بر انسان قفاسی وضع اولمق دخی
 اصول مر عیہارلندن ایدی .

(بقیه سی صکره)

(خلیل) (محمدجیل)

سفیر پترسبورغ سفیر پارس

حکمت طبیعیه دن علامت سماوییه دایره بر خواجه ایله بر شاکرد
 یلننده محاوره در

(خواجه)

جناب واجب الوجودك حیرتبخش عقول بشریه اولان مصنوعات
 عجیبه الهیه سندن اولق اوزره دائماً مشهود چشم اعتبارمن اولان
 یاغور و قار و روزگار و قوس قزح و شمشک و کوك کورلدیسی و یلدریم
 مثلوا کره نسیمده ظهوره کلان علامت سماویه نك اسباب وقوعی اره صره
 سؤال ایلدیکزدن بو بایده سزه بعض مرتبه معلومات و یرمک استرم .

(شاکرد)

اصابت یوررسکز حقیقه علامت مذکورنك اسباب مولده سنی
 اوکرنمک استرم و بو چوقدنبرو مراقدر .

(خواجه)

علامت مذکورنك روزگار کبی بعضیسی هوادن و یاغور و قار کبی
 بعضیلری صودن و قوس قزح و هاله مثلوا بعضیسی ضیادن و شمشک
 و یلدریم کبی بعضیلری قوه الکتریقیه یعنی قوه کهر باییه دن نشأت
 ایدر . قوه الکتریقیه نك نه اولدیغنی مؤخرأ سزه بیان ایدرم .

(شاکرد)

بو صورتده علامت مذکوره درت قسمه منقسم اولق لازم کلور .

(خواجه)

اوت درت قسمه منقسمدر هوادن نشأت ایدن علامتله علامت
 هواییه و سبب مولدی صو اولنله علامت ماییه و ضیادن متولد اولنله
 علامت ضیاییه و قوه الکتریقیه دن حصوله کلنله ناریه و یاخود علامت
 الکتریقیه تعیر اولنور .

مجموعه فنون

(شاگرد)

هوا ایله صو علائم سماویه دمنی معدود در . بن بونلری عناصر
اربعه داخنده یلوردم .

(خواجه)

خیر بونلر نه علائم مذکورہ دن و نهدہ عناصر دندر . چونکہ
عنصر جسم بسیط دیمکدر . و جسم بسیط شول بر جسمه اطلاق
اولنور که عملیات کیمیویه واسطه سیله مرکب اولدیغی اجزاسنک
تحلیلی ممکن اوله میه یعنی اجزاسی بر قاج نوع جسمدن اولیوب یالیکز
بر درلو جسمدن عبارت اوله . هر تقدیر متقدمین صو ایله هوایی جسم
بسیط ظنیله عناصر دن عد ایتشلر ایسه ده متأخرین بونلری تحلیل
ایله هر بری بر قاج درلو جسمدن مرکب اولدیغی ظاهره چیقارمشلردر
و شمدی یه قدر کشف اولنان اجسام بسیطه تک عددی التمش ایکی یه
بالغ اولشدر . بو بحث علم کیمیایه متعلق اولوب صددر دن خارج اولغله
شمدیلاک بزه لزومی یوقدر .

(شاگرد)

دمین علائم مذکوره کره نسیمده ظهوره کلور بیوردیکز . کره نسیم
نه دیمک اولیور . اول امرده لطفا بونی تعریف بیوردیکز .

(خواجه)

کره نسیم کره ارضی هر طرفدن احاطه ایدن کره هوادر .

(شاگرد)

اولیله ایسه کره نسیم هوا دیمک اوله جغندن کره نسیم یرینه
هوا دیسک اولزمی .

(خواجه)

هر تقدیر بعضاً مصاحبت اناسنده هوا ایله کره نسیم یکدیگرندن

تفریق اولنمز ایسده بونلری بر بردن تمیز ایتک لازمدر . کره ارضی احاطه ایدن طبقات هوا صافی هوادن عبارت اولیوب ایچنده بر چوق ادخنه و انخره دن بشقه بر طاقم غازلر و طوز و طپراق و بوجکلر و هواده طوره یله جک دها سائر خفیف جسملر موجود اولغله اشته بونلرک جله سی بر لکده اوله رق کره ارضی محیط اولان طبقات هوایه کره نسیم اطلاق اولنور و هوا دینلدیکی حالده اجسام سائرهدن مبرا صافی هوا دیتک اولور .

(شاگرد)

قوشلر و بالون ایله هوایه چیقان آدملر و یک یوکسک طاغلرک تپه لری دخی کره نسیم ایله محاطمیدر .

(خواجه)

اوت محاطدر . چونکه کره نسیمی تجاوز ایده یله جک مرتبه مرتفع طاغ اولدیغی مثلث و ذیروح اولنلرده کره نسیم داخلنده بر درجه محدودیه قدر صعود ایده یلوب اندن اوتیه کیده منزلر .

(شاگرد)

امریقا طیورندن قوندون تسمیه اولنوب یدی آرشون قنادی اولان قوشک طقوز بیک آرشون قدر صعود ایده یلیدیکنی و طبیعبوندن موسیو کیلوساق نام ذاتک بیک سکر یوز درت سنه میلادیه سی ایلونک اون الثجی کونی بالون ایله اون بر بیک بشیوز آرشون مقداری صعود ایلیدیکنی ایشتم بونلرینه کره نسیمی تجاوز ایده مامشلمیدر .

(خواجه)

خیر ایده مامشلردر . طبیعبونک بعضی کره نسیمک ارتفاعنی طقسان بیک و بعضیلری یوز بیک و یوز اون بیک و دها زیاده تخمین

ایدزرل . مع مافیه طبقات کره نسیمک کثافتلری یکدیگرینه مساوی اولسه مومی ایلهها پک چوق زیاده صعود ایده ییلورلر ایدی . فقط او یله اولیوب طبقات هوا عادتاً بربری اوزرینه وضع اولمش بر چوق کاغد پیراقرینه مشابه اولدیغندن اوستده بولنانلرک تضییق مناسبتیه الکنده بولنان طبقه جله سندن کثیف و اغردر . انک اوسنده کی بر از خفیف و بونک اوسنده بولنان دها خفیف اولوب قس علی هذا کتدجسه خفیفلشدیکندن صکره لری طبقات هوا بر درجه یه قدر خفت بولور که قوشلری و بالونی چکه مز اولور . و بوندن بشقه اول درجه خفیف اولان هوا ده ذیروح یشایه مز . اون ایکی بیک ارشوندن یوقاریده بولنان هوا ایچنده انسان تعیش ایده میه جکی نزد طبیعیونده محققدر . هر تفع محکک هواسی خفیف و الحق یرک هواسی ثقیل اولسیده بوندن نشأت ایدر *

(شاکرد)

بیان بیوردیغکره کوره هوا ده ثقلت ظاهر در فقط هیچ بر وقت اغرغنی حس ایده میورم .

(اخواجه)

هوانک اجسام ساره مثلاً عادتاً طارتیلور بر جسم کثیف اولدیغی امور معلومه دندر . چونکه هوا طولو بر شبشه یی وزن ایله مقدار ثقلی ییلند کد نصکره محلیه الهوا دینلان آت واسطه سیله ایچنده اولان هوا بعد الاخذ شبشه تکرار وزن اولندقدده هوانک مقدار نجه نقصان ظهور ایدر . شمسی سز باشیکرک اوسنده هوا دن بر عمود کوتور یورسکز که قوت بشریه نک متحمل اوله میه جغنی درجه اغردر . ایلروده سزه بیان ایده جکم وجهله حامل اولدیغکره هوانک اغرغنی وجود کرک

قالنغنده

قالنغندہ و اون اوچ بچق آرشون ارتفاعندہ بر صو عمودی آغلغندہ
 مساوی اولدیغی و وجود انسانی هر طرفدن تضبیق ایدن هوانک
 آغلغی دخی تقریباً اون ایکی بیک قیه بولندیغی حساب قلمشدر .
 (شاگرد)

نیچون بو قدر آغلغی بز حس ایتیموز .
 (خواجه)

بونک سببی آغلغی بزی هر بر طرفدن تضبیق ایدرک موازنه حاصل
 اولسیدر . مثلاً دکره کیرلده آدمک اوزرنده خیلی صوبولندیغی
 حالده اصلاً آغلغی حس اولمز . دکره تاقرینه واصل اولوب
 اوزرنده بر قاچ یوز قولاج صوبولنان طالقجار دکره ایکن متحمل
 اولدق لری صوبک طہشاروده عشر معشارینی کوتوره میه جکلری
 آشکارد . و بر شہشہ نک آغزی مشین ایله قیانوب مشینک اوسنہ برار
 جیوه وضع اولنسه شہشہ نک ایچندہ هوا اولدیغی حالده آلتدن
 دخی تضبیق وقوع بولدیغی جهتله جیوه مشینک مساماتندن اوتہ
 طرفه تجاوز ایدمز . فقط شہشہ دیگر بر محلندن دنلوب ایچندہ اولان
 هوا آلت مذکورہ ایله آندقدہ اولوقت جیوه نک اوزرینه یالکز بر طرفدن
 تضبیق وقوع بولسیله موازنه بوز یلہرق هوانک ثقلتندن ناشی جیوه
 مشینک مساماتندن اوتہ طرفه تجاوز ایله غایت اینجه یاغور طاملہ لری
 شکلندہ شہشہ نک ایچنہ اغغہ باشلدیغی بالتجر بہ ثابتدر .

بوندن قطع نظر هوانک اولوجہلہ هر طرفدن تضبیق اجرا
 ایتمی لوازم حیاتیہ مز دندر . چونکہ اشبو تضبیق هوا اولسه انسانک
 قانی کوز و برون و قیولاقلرنندن و دوداق کبی اینجه دریلو محللارندن
 طہشارو نفوذ و جریان ایدر ایدی . بالون ایله زیادہ خفیف اولان

طبقات هوايه صعود ايدنلر ذکر اولنان مخاطره ده بولنورلر . اشته موسيو
 كيلوساق و موسيو بريوسكينك ذکر اولنان مقدار دن زياده صعود
 ايدمهيرك مضطرب اولغه باشلدقلىرى يرده توقف و نزوله مجبور
 اولدقلىرى بوسيله مبئيدر .

(شاگرد)

كره نسيمك نه ديمك اولديغنى اكلادم . فقط اصل هواندن عبارتدر
 تعريف بيورمكزى رجا ايدر .

(خواجه)

شمديلك بو قدر يتشور . سز ذكر اولنان شيلرى ايوجه ضبط
 ايتكه غيرت ايديكز . كله حك در سده هوانك نه اولديغنى سزه بيان
 و تفهيم ايدر .

مجلس والا مترجلرندن

قدرى

(سرعت عمر)

عمر انسانى فى المثل برطريققدر كه نهايتى بروزطه هولنا كدر . وخامت
 عاقبتى اول خطوه دن كوش هوشمزه القا اولنور ايسدهه تقدير ازلى
 يرينى بواه جغندن مجبوراً ايلرويه كيديلور . ذر عقب آر زوى رجعت
 مرآت متخيله ده رونما اولور . اما سابق قدر مساعد اوليوب دائماً
 ايلرويه سوق ايدر . انسانى راهده مهلكه مذكوره دن اجتناباً اختيار
 اولنان انواع تكلف و مشاق باعث كمال تعب و اضطراب اولور ايسدهه

ينه

ینه افتان و خیزان سمت معهوده شتابان اولق لازم کلوب اشته ضرور
 سنین و اعوام بوندن عبارتدر . اگرچه ارالقده دلکشا چیزارلر واقار
 صولر و رنگارنگ چیچکلر مثالو بعض مرتبه موجب نشاط و تسلیتمز
 اوله جق شیلره تصادف اولنوب بو مقوله یرلده برار توقف اولتمق
 اسنیلور ایسه ده بر لحظه سکون و آرامه رخصت اولیوب هاتف
 غییدن لاینقطع یوری یوری نداسی کلور . ووراده ترک اولنان نفایس
 اشیایه نظر تحسره نگاه اولندقده انلردخی پایدار اولیوب نقش برآب
 کبی از وقت ظرفنده محو و نابید اولدیغی کوریلور .
 او مثالو کذر کاهلردن چیده دست آرزو اولان بعض میوه و شکوفه
 برابر انغله کسب تسلیت اولنور ایسه ده چیچکلر صباحدن اخشامه
 قالمیوب پرمرده و پریشان و میوه لذبخش نماغ اولور اولز نظردن
 نهان اولدقلرندن جمله سی و هم و خیال قیلنددر . اشته بو صورتله
 دأما سائق تقدیرک سوقیله اول مغاک هلاکه تقرب اولنور . اولخالده
 هر شیده آناز زوال و انقلاب نمودار اوله رق باغچه لده اولکی رونق
 و طراوت و ازهارده اولکی لطافت و صولرده اولکی صفوت قالمز
 و مقدمات اجل بی امان نمایان اوله رق اول ورطه خطرناکه یقلشدیغی
 حس اولنور . اما چه فائده کار وحشت مدارینه قدر وارلق متحتم
 اولدیغندن بر قاج قدم دها ایلوو کیدلنکدن امتناع اولنه مز . و اول
 ائنده خوف و دهشت حواس و قوایی اخلال ایدرک باش دوز
 و کوزلر قارار ایسه ده ینه یوریمک لازمدر . کیرو دونلک مراد اولنور
 ایسه ده هیات امکان مساعد اولز و درحال ظل زائل کبی جمله سی
 محو و مضمحل اولور * براب جوینشین و کذر عمر بین * کین اشارت
 زجهان کذران مارابن .

(منیف)

(بوسوئه)

(ظهور تصویر افکار)

مجلس معارف اعضا سندن عزتو شناسی افدینک بر از وقتدنبرو
 تنظیم و تهیه سیله اشتغال ایلدیکی غزته اشبو سنه هجریه ابتدا سنده
 (تصویر افکار) عنوانیله صفحه پیرای ظهور و منتظری اولان
 دلشنکان حوادث و اخباره باعث حظ موفور اولمشدر . محررینک اهلیت
 و فطانتندن دخی مأمول اولدیغی وجهله غزته مذکورک حسن ترتیب
 و انسجامی شایان تحسین و ارباب همت و حیت طرفلرندن مظهر
 تشجیع و تشویق اولدیغی حالده ایلروده بر قاندها کسب وسعت
 و انتظام ایده جکی نزد عاجزانه مرده رهین ربه علم الیقیندر .
 غزته مذکور ایله اشبو مجموعه فنونک حدوتی بر وقته تصادف
 ایلدیکی مثللاویکیسی دخی ابنای وطنه بر خدمت عاجزانه ابرازی
 نیت خیریه سندن متولد اولدیغی جهته شو حال بونلرک ایکی برادر
 توأم کی حسن امتزاج ایله مقصدلری اولان تربیه عامه حقیقده
 یکدیگره معین و ظهیر اوله جقلرینه بر کوزل فال عد اولنور .
 اشبو ایکی غزته ایله الیوم در سعادتده ترکیه اوله رق اوقات معینه ده
 طبع و نشر اولنمقده اولان غزته لک مقصداری بش اولوب بونلرک اک
 اسکبسی رسمی اولان تقویم وقایعدر که والد کثیر المحامد جناب
 شهر یاری جنتمکان سلطان محمود خان غازی حضر تلرینک جله اثار
 محاسن نثارلرندن اولوق اوزره بیک اکیوز قرق یدی سنه سی جمادی
 الاولینک یکر می بشنده هفته ده بر کره چیقماق اوزره تأسیس اولنمشدر .
 اوائل ظهورنده حسن تحریر و تنظیمه اعتنا اولنمقده امور داخلیه
 و خارجیه دأر حوادث و مواد مفیده یی شامل اولدیغی حالده
 صکره لری

صکره لری یا لکز رسمی و بعضی داخلی وقوعاته منحصر اولوب اکثریا وقتنی دخی شاشردیغندن انظار عامه ده اولکی قدر اعتباری قلاماش ایدی . فقط مؤخرأ نظارتی معارف نظارت جلیله سنه علاوه عطوفتیلو کمال افندی حضرتلرینک عهده استیمالنه احاله بیوردیغندن اولوقتدنبرو خلیجه کسب ترقی ایتیش و کتدکجه دخی دول سائره رسمی غزته لری کبی شان سلطنت سنیهیه چسبان صورتده انتظامپندیر اولسی مأمول بولمشدر .

ایکنجیسی جریده حوادثدرکه بیک ایکیوزالی الی الی سنه هجریه سنده اصدقای سلطنت سنیه دن انکلیر موسیو ویلیام چرچیل معرفتیه تأسیس اولمشدر . بو دخی هفته ده برکه چیقارق اکثریسی ممالک اجنبیهیه متعلق مفید و اکلنجه لو حوادث انتخاب و تحریر ایلدیکندن و او ائاده بو یولده بشقه غزته دخی اولدیغندن خلقک کمال رغبتنی جلب ایله بر ایکی سنهیه کلنجیه قدر بلا معارض و مزاحم بکه تاز میدان تفر دواشتهار اولشیدی . جریده حوادث بو وجهله ایشنی یولنه قویدیغندن اصلاح حال آرزوسی خاطر کذاری بیله دکل ایکن اکثر احوالده رقابت و غیرت منشأ فیض و رفعت اولدیغنی مثللو ترجمان احوالک ظهورینی متعاقب اکا نسبت کندوسنه مایه تفوق و مزیت اولق نیتیه بو فقیرک جریده کچانی ائاسنده یته هفته جریده سی بر دوام اولق اوزره هر کون بر پیراقدن عبارت اوله رق روزنامه جریده حوادث اسمیله بر ورقه چیقاروب مؤخرأ بوکا بر پیراق ده علاوه ایلشدر .

اوچنجیسی سالف الذکر ترجمان احوالدرکه الیوم پوسته مدیری بولنان عزتلو آگاه افندینک اثر همتی اوله رق ایلک نومروسسی بیک

ایکیوز یتش یدی سنه سی ربیع الآخرک التبسنده چیقمشدره ابتدای ظهورنده بش التی ماه قدر بیوک قطعده اولهرق هفتده برکره و بعده کوچک اولهرق اوچ دفعه چیقمغه باشمشدره تبعه سلطنت سنیه دن انک اول ترکیه غزته احدائه موفق اولان افندی مومی الیه اولدیغندن الفضل للمتقدم شرفنی حائز اولدیغنی جای اشکال دکلدور.

در سعادتده برده (الجوائب) اسمنده عربی بر غزته وارد که مطبعه عامره عربی باش مصححی احمد فارس افدینک اثریراعه باهر البراعه سی اولهرق یتش یدی سنه سی ذی القعه سنده نشرینه شروع قلمشدره افندی مومی الیه کمال مهارتی و بعض السنه اجنبیهیه وقوفی جهتیله غزته مذکورک اسلوب ادبانه و طرز بلیغانه سی فوق الغایه شایان تقدیر و استحساندره فقط در سعادتده اربابنک ندرتی و ممالک عربده غزته قدر و فائده سی هنوز کرکی کبی بیلمدیکندن خلقتک بوکا عدم رغبتی جهتیله وارداتی مصارفاته مقابل اولهمدیغندن افندی مومی الیه چند ماه مقدم ترک و الفاسنه مجبور اولهرق * اذاکان البلیغ بغیر حظ * بدت حسنه الکبری معایب * لقد تربت یدی عن نیل طرس * اخط به من الخطط الغرائب * نشیده سیله اظهار تأسف و تحسر ایلبدیکی حالده ممالک محروسه شاهانه ده بو مثللو بر عربی غزته نک درجه و جوب و اهمینتی تقدیر ایدن بعض نوات کرامک معاونت خیر خواهانله رینه مظهر اولهرق الی الان دوام ایلمکده در.

چونکه اصل غزته بر واعظ کرسی نشین و خلق عالم انک مستمعینی مثابه سنده اولوب نقل و ایراد ایلبدیکی مواد حقنده کندو افکار و مطالعاتنی علاوه و بیان و وقوعات سابقه دن حالات استقبالیه استدلال

ایله عامه یه موجب عبرت و انبیا اوله جق نصایح و اخطارات ذکر
و اتیان ایلدیکندن اگرچه شمدیلك سالف الذکر در سعادت غزته لرندن
هیچ بریسی بو وظیفه یی ایفا ایتموب بالکز مسوع و مشهودلری اولان
حوادث کونیدی نقل و روایت ایله اکتفا ایتمکده ایسه رده * اذارأیت
من الهلال بدوه * اینقت انه سبصیر بدراً کاملاً * مفهومی اوزره
محسنات عصرینه حضرت پادشاهیدن اوله رق بالکز ترکجه غزته لرك
مدت قلیله ظرفنده بو قدر تصدده و نوعی ایلروده اصلاح و اکیال
نقصانه براعت استهلال و اهل انصاف و مهرت و خیر خواه دولت
و ملت اولانلر عندنده شمدیلك بو دخی اثر ترقی عدیله جای تشکر
و ممنونیت اوله جفی وارسته قید استدلالیند.

براز وقتدنبرو کرک در سعادتده و کرک ممالک محروسه نك اکثر
محللرنده علی العموم خلق غزته نك فوائد و محسناتی فهم ایدرک کمال
خواهش و رغبتله مطالعه اولندیغندن بر مقتدر ذات طرفدن هر کون
چیققی اوزره بیوجک قطعده بر منتظم غزته احداشنه دخی همت
بیورلسه ارتق مطبوعاً تبعه شمدیلك آرزو اولنه جق شی قالمز ایدی
اسکی وقتلرده جائز اوله یلور ایسه ده شمدیکی زمانده پولتیقه غزته لرینه
کوره سیرک چیققی یاقشق المزبو مقوله غزته لر شکوفه قیلندن اوله رق
مقبولتی تازملکی حالده اولوب یوخسه تقویم پارینه کبی اعتباردن
ساقط اولور . چونکه تلغرافک حین ایچاندنبرو ممالک بیننده اولان
مسافات محو و زائل و روی زمین بر شهر حکمنه داخل اولدیغندن
خفایای الهییدن اولان اشبو واسطه عجبیه ایله بر قاچ آیلق مسافده
واقع محللردن آن واحده النان حوادث مهمه نك غزته چیققی قدر
بر قاچ کونلر تاخیری آثار مدنیت حفسده بر ظلم صریح اولدیغی

مجموعه فنون

درگذرد. اروپا بولیتفه غزتهترینك همان كافهسی هر كونه چیدقدن
 بشقه اكثریسی صباح و اخشام ایکی كره باصیلور . فقط اشبو مجموعه
 فنون قبیلندن اولان فنون وادیات غزهاری اوپرلینده مقبس اولوبوب
 * این كلیستان همیشه خوش باشد * معقادی اویره دأما تر و تازه
 و مطالعهسی هر وقت و حالده باعث فوائد بن اندازه اوله جغی اشكاردر .

(منیف)

فنون و ادبیات و صنایع و حرفه و تجارت و معادن و کوه و دریا و جنگل و ماهی و شکار و تفریح و ورزش و بازی و غیره و اینها را در این کتاب به تفصیل و با ذکر مثال و توضیح بیان کرده ایم و امید است که این کتاب برای شما مفید و لذت بخش باشد.

فنون و ادبیات و صنایع و حرفه و تجارت و معادن و کوه و دریا و جنگل و ماهی و شکار و تفریح و ورزش و بازی و غیره و اینها را در این کتاب به تفصیل و با ذکر مثال و توضیح بیان کرده ایم و امید است که این کتاب برای شما مفید و لذت بخش باشد.

فنون و ادبیات و صنایع و حرفه و تجارت و معادن و کوه و دریا و جنگل و ماهی و شکار و تفریح و ورزش و بازی و غیره و اینها را در این کتاب به تفصیل و با ذکر مثال و توضیح بیان کرده ایم و امید است که این کتاب برای شما مفید و لذت بخش باشد.

فنون و ادبیات و صنایع و حرفه و تجارت و معادن و کوه و دریا و جنگل و ماهی و شکار و تفریح و ورزش و بازی و غیره و اینها را در این کتاب به تفصیل و با ذکر مثال و توضیح بیان کرده ایم و امید است که این کتاب برای شما مفید و لذت بخش باشد.

حالا امور خارجیه نظارتی مسند جلیله رونق افزا اہستادوں تلو
محمد امین عالی پاشا حضرتلری مجرد جمعیت مزاعضا سنی تلطیف
وتشویق مراد مکارم اعتیادیلہ مجموعہ فنونک ظہورینی تبریک
ومؤسسی اولان نوہوسان علم ومعرفتک شو تشبثلرینی تحسین ایلہ
برابر حسن موفقیت مزہ مدار اولہ جق بعض اخطارات حکمت ایاتی
مشمئل جمعیتہ خطاباً برقطعه التفاتی نامہ تحریر و احسان بیورمش
اولر ایلہ تبرکاً صورتک زیزدہ درجیلہ تزیین سرلوحہ مقال ایدرز
سلطنت سنیہ دہ واصل اقصای درجات عز و اجلال اولمش پرذات
معالیسمات طرفندن بووجہلہ تلطیف وصحابتہ مظہر یتز بالطبع
موجب کمال مسار ومفخر یتز اولوب بالخصوص مشار الیہ
حضرتلرینک اعلائی مراتب اولان رتبہ علم وعرفان ایلہ مشار
بالبنان بولنسی شو والتفات عالمبہانک نزد عاجزانہ مزدہ برقاندھا عزت
واعتبارینی مؤدی اولمشدر بووجہلہ فوق المأمول ساحہ پیرای
حصول اولان آثار وطنپروری وعاطفندن طولایی ایفای

وجیهه تشکره مسارعت واشبوعنايت عليه لرينه كسب استحقاق
ایلكه سعی وغیرت ایده جگمزدركار اولغله هر حالده حق
ناچیرانه مزده حسن نظر اكسير اثرلینك شمول واستقرارینی
استرحامه جسارت ایدرز جمعیه اس الحركات اولوق اوزره لطفاً
ارائه وتعین بیوریلان طریق سلامت رفیق بچشنه کلنجمه حسن
اخلاق کالات سائره به مقدم اولدیغی امر مسام اولدیغندن
هرشیدن زیاده بونك نشر و تعمیمی جمعیتك اجل مقاصدندن اولوب
بمنه تعالی طرق موسائل مناسبه ایله شوموجیهه نك حسن ایفاسنه
الدن کلدیکی مرتبه سعی واهتمام اولنه جغی درکاردر * ازخدا جویم
توفیق ادب * بی ادب محروم ماند از لطفرب * بی ادب تنهاته خودرا
داشت بد * بلکه آتش در همه افاق زد *

(التفاننامه مذکورک صورتیندر)

مائده فائده سی کرسنکان علم و ادب ملته شامله وعائده وعلت غنائیه
تأسبسی بیت الشرف تسهیل انتشارعلاوم ومعارفه اساس وقاعده
دینکه بایسته وهر در اولمدح وستایشه شایسته اوله رق بودقعه
منفعت بخش ظهور اولان مجموعه فنون لسان و ملتزمده بوجنس اثار نافعده
ورسائل مفیده موقته نك برنجبسی اولدیغندن بووجهله انتظام یافته
سالك اللال سطور وموضوع دستکاه طبع وصدور اولمسنه
همت ایدن ذواته حقیقه تبریک وتشکر اولنوق وانشاء الله تعالی
سنايه فیض وایه حضرت ملوکانه ده دوام وتوسیعنه موفقیتلری

از دل و جان تمنی قلمتی اعظم وظائف حب وطن و ملت عهد اولنور
 و اشبهو و جیبه نك اداسی صره سنده متبادر خاطر قاصر اولان بعض
 خواطر خلوص مناظر ك دخی بیشگاه نظر تدقیق و محكمه ملاحظه
 و تعمیق جمعیت علمیه عثمانیه به عرض و تقدیمه ابتدار قلمور شویله که
 معلوم ارباب مطالعه و ادب و مجرب حقایق جویان حکم جلیله
 حضرت رب اولدیغی اوزره نوع نبی انم بالطبع مدیدر و بو طبیعتك
 طبیعت اصلیه سی ایسه دائم ترقی مدینتی مستلزم و مستعدی
 اولدیغی در کار در زیر امر تمدن جمعیت بشریه بی ترکیب ایدن
 افرادك هر یوزدن مظهر امنیت کامله و متمتع نعمت اسایش و رفاه
 اولسی دیکدر ایمنی دائرة امنیت و رفاه بر حال و وسعتده قاله میوب
 بالتدریج توسع ایتمك ایستر و بو توسعه ترقی اطلاق اولنور
 و مابه السعادة انسانیه و مقتضای خلقت بشریه اولان مدینتك حصول
 و تمادیسسی ترقیات متوالیه به متوط اولدیغی بو وجهله دخی ثبوت
 بولور و هر بر جمعیت انسانیه نك درجه تمدن و ترقیسی کندوسنی
 ترکیب ایدن اجزا و اعضا نك مرتبه تربیه و وقوفنه کوره اولق امور
 ضروریه دندر بنام علیه هر بر ذی روح غذا سز معمر اولق ممکن
 اولدیغی مثلاً و مدنی بالطبع بوانان انسان دخی غذای روحانی
 اولان علمسز حیات تمدن محروم اولق مقرر در فقط مریبان
 قلیل واقوام ایچون اذهان خلقی سوق ایده جکاری طریق تربیه
 و تحصیلك انتخابی بخشنده دنیوی و اخروی بر عظیم مسؤلیت اولمغله
 اشو فرقه متمازه نك اول منزلقه دهشت فرما و فلاکت انمادن حفظ
 ارجل اجناسار ایلمری اهم مترتبات ذماتریدر ترقی مدینته جهل
 نه رتبه مانع ایسه سوء تربیه دخی او قدر مزاجدر هر شپك

افراط و تفریطی عین مضرت اولدیغی قضیه مسله سی
 دائمایش نظر بصیرتده طوتلق الزمندر جهل ایله
 یکلش یوله کوتوریلان تربیه نیک نتیجه سی بر اولدیغی تجارب
 کثیره ایله مثبتدر جهلک مضرات لایحصاسنک بری بلکه الکیوکی
 جهلانک خود اندیش و خود پرست اولسی ماده سیدر و بودخی
 هر کس کندی منفعت ذاتیه سنه باقوب سائرک حقوق مشروعه سنی
 هیچه صایقیدن عبارتدر واقعا منفعت عمومیه منافع مخصوصه نیک
 اجتماعندن ترکب ایدر بوجه تله خالق فائده ذاتیه سنه اصلادقت
 ایتیموب عمومیه خدمت ایتسون دیک یالکنز طبیعت بشریه بی دکل
 ایجابات مدنیه بی دخی طائیمق اولور منفعت ذاتیه تازیانه سی
 اولسه علوم و فنونک و حرف و صنایعک مشهود اولان ترقیات
 عظیمه سی نردن حاصل اوله ییلور ایدی انجیق منفعت مخصوصه نیک
 مشروع و ممدوحی و مضر و مقدموحی اولغله شومقالادن مراد
 بوزارک تمیز و تفریقیدر یعنی هر بر منفعت ذاتیه که سائرک حقوق
 صحیحه سنه تجاوز ایتیه و اندن بشقه لری دخی مستفید اوله بیله
 اول منفعت مشروعه و مرغوبه در مثلا سیاله برقیه بی محابرات
 انسانیده قوللا نمقی ابتدا کشف ایدن ذات بوندن ذاتجه بیوک
 فائده کور مشدر لکن بتون ابنای جنسنه دخی تعریفه کلز بر بیوک
 خدمت ایتمشدر و هر بر فائده مخصوصه که اخرک حقوقک ازاله سندن
 ایلر و کله انک نه درجه لرده مضر و مهلاک و مخرب اولدیغی ادنی
 تأمل ایله معلوم اولور اشته تربیه عمومیه ده الکی زیاده کوزه دیله جک
 قضیه بودر یعنی چرخ اداره بشریه نیک محوری و کافه هیئات
 متمدنه نیک روحی حق و وظیفه اولوب قنغی جمعیتده بوقاعه دیده

ربایت زیاده ایسه انک حالی اثار معهوریت و عمران ایله مالی اولدیغی
 تجربت کرده اهل خبرتدر و بوتک خارجه تعریفی هر مملکتک
 قوانین و نظامات مرعیه سنک تأمین استدیگی حقوقدن استفاده
 ایتک هر فردک حق واکا اطاعت ایلک وظیفه سی اولدیغی
 ماده سیدر حقوق ووظائف طانیوب مراعات ایتک ایسه اول باول
 اصول حسن اخلاقک انتشاریله اذهان عمومیه ده یرلشمسنه موقوفدر
 اخلاق حسنه سز معلومات موجب مضرات بیغایات اولدیغی
 مسلمدر حتی علم بلا عملدن جهل اهوردر دینلمسی ذخی بوسبیه مبنی
 اولوق کرکدر چونکه ایوخلق ایله متخلق اولیان ادم تحصیل
 ایتمش اولدیغی علوم و فوئی ابنای جنسنک شر و مضرتنه و افساد
 احوالنه صرف ایدر و علمی جهتیله فساد و ضلالتک عوامه زیاده
 تأثیری اولور جاهلک مضرتی ایسه او ایله اعم اوله مز زیرا کدوسنه
 کیسه نک متابعت ایتسی احتمالی یوقدر اکر چه تریه ایله بالجمله
 افرادک اخلاقی علی السویه تهذیب قابل دکدر و اذک ایچون
 یونجه قوانین و محاکم و ضوابطه احتیاج حاصل اولشدر لکن ممکن
 اولدیغی مرتبه تعمیم اخلاق حسنه ک ابتدا اعتنا اولنه جق
 مسئله در بر جمعیتک کیردیگی مسلاک تریه تک اولکی منزلی بوماده
 اولز ایسه یولنی غائب ایده جکنده و صکره یوک تداامت چکیله جکنده
 شبیه یوقدر بوراری بوجه محرر جمعیت علمیه عثمانیه تک محاکمه
 دقیقه شنا سبسنه حواله ایله بوقدر جق اولسون عاجزانه عرض خدمته
 و دینلان شیلرده خطار کورلدیگی حالده عفووی رجاسنه مبادرت
 قلندی

قره طاغ من القديم دولت عليه نك اجزای متممه سندن اولديغى حالده
 براز ماتدن برواهاپسى موقعلرينك صر پلغنه اغتراراً كرىوه سر كشى
 وعصيانه سالك اولوب سلطنت سنيه جه دخى متوالى الظهور اولان
 بعض غوائل تأديبات لازمه لر ينك اجرا سيله دائره اطاعت
 وانقياده ادخالر ينه حائل اولمشيدى بو وجهيه جبل مذكور اهاپسى
 بر حال تفرد ويىكانيكده قاهره صورتحوال وحشت اشتمالارى بزجه
 همان بالكلية مجهول بولمش ايسه ده براق سنه دنبر وتوسيع دائره شقاوته
 قيام ايله همجوارلى بولنان ايلات سلطنت سنيه په پای انداز تسلط
 وخسار اولدى كرى كى تربيه وتاديلرينى استلزام وبودخى حقدده
 هر كسك نظر دقتى جلب اتيكله جبل مذكور واهالىء وحشبه سى
 احوال وكيفياتنه واخلاق وعاداتلرينه دائر بعض معلومات ويرلسى
 مناسب وقت و حال كورلشدر

قره طاغ ازمنه قديمه ده چام اغاجى ايله مستورايله هر طرفدن
 سياه كورندى كندن شو كيفيت قره طاغ تسميه سنه سبب اولشدر
 كندولسانلر تيجه دخى ينه بومعنايى متضمن اولق اوزره چرناغورا
 تسميه اولنور

قره طاغ غربا هر سك سبجاغى وشمالاً برمقدارى اوستريامال كندن
 دالماسيا ايله محدود اولوب قصورى اشقودره سبجاغى ايله محاطدر شمالدن
 جنوبه طوغرى اولان طولى تقرىباي كرى بش وشرقدن غربه طوغرى
 عرضى اوزن ساعتك مسافه اولوب مجموع اراضيهي تيمش سكسان
 مربع ساعت وسعتنده در اكثر ياطاغلق محللرده اولديغى مثلاً واهالپسى
 متفرق و پراكنده اولديغندن مقدار نفوسى نخته قريب صورته

بینه میوب فقط یوز یکر می بیک قدر اولوق اوزره تخمین اولنور
 عموداً رجالی حرب و قتال ایله مألوف اولوب اسلحه و ادوات حربیه نری
 ماهیتلرند ن جزؤ مشابه سنده بولند یغندن پک صقی یه کلد کلری
 حالده اون بش یکر می بیک قدر عسکر چقاره ییلور لر و یرلرینک
 غایت صعیبتی جهتیه برقاچ قات دشمنه مقابله ایدر لر هر طرفی
 زیاده طاغلق و طاشلق اولوب حتی اها لیبسی بیننده شو و جهاله
 براعتقاد باطل واردر که کویا حق تعالی حضرتلری حین خلقت عالمده
 دنیانک هر طرفه بر مقدار دوکک اوزره برچواله طاش طولدیره رق
 کره زمینک اطرافنده طولاشدیرر ایکن قره طاغ موقعنک اوزرینه
 کلد کده چوالک ذیبی دلیندرک پک چوق طاش دوککش و اشته بو و جهاله
 دنیانک محصولدار و بطاقلق اولان محلالری طاشسز قله رق انلرک
 حصه نری کاملاً قره طاغه اصابت ایلشدر

قره طاغده درت ایرمق اولوب بریسی ریقو و چرنویچ نهر یدر که
 جبلك جانب شمالسندده واقع بعض دره لردن چیه رق و برقاچ محلدن
 کچهرک چتنبه جوارنده ینه بو اسم ایله معروف برکول تشکیل ایدر
 و اورادن دخی چیه رق اشته و دره کولنه منصب اولور بو ایرمقده پک
 چوق باق واردر

ایکنجبسی شیمچا نهر یدر که بعض یوکسک طاغلردن چیه مان اوچ
 چایک بشبسی نام محلدده برلشمسندن حاصل اوله رق و سن بازیل مناستری
 جوارندن مرور ایدرک موراجه نهرینه منصب اولور
 اوچنجبسی زیتادر که منبعی جبلك جانب غربسندده اولوب پودغورچیه
 قریه سی پیشکاهنده بودخی مذکور موراجه یه منصب اولور
 دردنچبسی سوچان نهر یدر که بو طاغک جانب غربسندده ظهور

ایدرك بو دینه نام محل جوارنده كذلك موراجدیه دوکیاور
قره طاغك قابل زراعت اولان محلارنده ارنبودلق و یونانستانه مخصوص
محصولات وجوده کلوب فقط كرك اكثر اراضیسی قابل حراثت
اولدیغندن و كرك رجالی ارتکاب کلفت زراعت ایتیموب بونی نسا
طائفه ضعیفه سی عهده سنه تحمیل ایلدکلرندن اهالی کمال درجه
فقر و سفالت اوزره تعیش ایدرلر و ذکوری بوسنه و هر سگ
اهالیسی کبی علی العموم غایت ایری و توانا اولدقلری حالده
اولوجهله امر زراعتی و نقل انتقال مثللو امور شاقه بی زواللوقاریلره
کوردیردکلرندن بونلر اکثر یا نحیف الوجود و چرکین و کیلوا اولورلر
واغنیالی ییله ذیقیت احجار ایله مرصع کمر و سائر کونه قیتاو
تزیینات ایله برابر یوکدن کوملک تلبس ایدوب اصلا ییقا منزل
و برچوق زمان استعمال ایدوب ارتق محافظه سی ممکن اوله منجیه
یعنی وجودی ترك ایدنجیه قدر ارقه لردن چبقار منزل و تأثیر
حرارتدن یوزلری لکه دار و اسمر اوله رق سنلری کماله
ایر مکسزین اختیار اولورلر وار ککلری غایت قسقاچ اولوب ادنی
مر تبه عرضنه رخنه ایرات ایدنلرک قتلبله اکتفا ایتدکلری حالده
بیچاره قادینلره اسیر معامله سی ایدرك اولوجهله امور شاقه ده
استخدام ایتدکلر بشقه شان رجولیتیه فوق الحد تعظیم
و توقیر ایتک اوزره اجبار ایلرلر شو ییله که برقادین صاحب و مالکی مقاننده
اولان قوجه سنک کمال تذلل ایله النی اویمدکجه یاننه یقلشه من
و کافه اهالی الک زیاده ظلام جهل و نادانیده اولوب ایچلرنده
او قور یازار ادم هیچ بولمز کیدر و قاریلر ایسه جمله دن زیاده حصه دار
جهالت اوله رق بهایم کی یشارلر

قره طاغ سکر ناحیه به وهر ناحیه دخی برقاچ قبيله به منقسمدر هر قریه نك كئخداسی مقاننده براختیاری وهر ناحیه ده پرکنز و برویوده وبربراقدار وارددر حال عصیانده بولندقلری زمان رئیس مذهبلی اولان ولادیقهدر زمام حكومتی دخی اله المشلر ایکن شمیدیکی ولادیقهدنك سلفی اولوب بوندن ایکی سنه مقدم ینه همچنسلردن برینك ایله قطاروده بولندیغی حالده مقتولا وفات ایدن دانیلوا بتدای حكومتنده قوه روحایه یعنی ریاست دینه بی بشقه سنه ترك ایله بالكر حكومت جسمانیه بی تقلد اتمیش وشمیدیکی دخی بومسلکه كئمشدر

قره طاغ اولرك نه مذهبه اولدقلری حقیقتی اوزره تعیین اولانه من اگرچه زوم مذهبه یقین کورینور ایسه ده چونکه کندولری نیم وحشی برطائفه اولدقلردن دیاتجه دخی انجیق نیم خرسنلاند رل مذهبلی برطاقم اعتقادات باطله ایله مالی اولوب ازجمله جلك صاحب وجاهسی اولق اوزره وبلا اسمنده بریری توهم واکزی عبادات و مناجاتلرنده انی یاد وتذکار ایدر لر بینلرنده اوتوز قدر مجرد کشش وایکپوز قدر عادی پاپاس اولوب بولرد دخی همان كافة جهالت و جا قتده اهالی سائره نك مادوننده دکلردر

قره طاغ ولادیقهدنغی اوتبه دنبر وار نبود لنده واقع اپیک بطریقانی ملحتا تندن اولدیغی حالده بوندن یتیم سنه مقدم مذکور بطریقانك اؤخری بطریقانی ایله برابر لغوی وقوعه مبنی قره طاغ ولادیقهدنغی در سعادت بطریقانغه الحاق قلمش ایسه ده مؤخرأ حین عصیانلرنده کویا دولت علیه ایله انقطاع مناسباتلرنده علامت اولق و هممذهبلی اولان روسیه دولتی طرفنه مهبل وانجذ ایلرینی

کوسترمک اوزره روسیه کلباسا سنه تبعیتا تیشلردر
 قره طاغ لول سقلا ون جنسندن اولوب استانبولک فتحندن متدجه
 وندیک کورفزندن قره دکزه قدر ممتد اولان صرب دولتی داخنده
 ایدیلر جبل مذکور سلطان مراد اول حضرت لرینک اثار قوحت
 جلیله سندن اولوب بیک در تیوز تیش سکر سنه میلادیه سنده ابوالفتح
 والمغازی سلطان محمد خان غازی حضرت لری وندیکلویدنده بولنان
 اشقودره قلعه سنی حصر واخذ ایلدیکی وقت قره طاغی اشقودره
 ایالتنه الحاق ایلشدر بر زمان اول حالده قالدقندن صکره براز وقت
 دخی هر سک سنجاغی مضافا تندن اولشدر میلادک اون بشنجی
 قرننده قره یوان نام ولادیکه زماننده قره طاغ لول بر هیئت مستقله
 تشکیل ایله وندیکلور ایله متفقاً خیلی وقتلر همجوار اولان ممالک
 دولت علیه ایله حرب وقتاله مباشرت ایلشلردر

شمیدی حکومتده بولنان سلازه پتروویچه منسوب اولوب بونلر
 تقریباً ایکوز سنه مقدم زمام حکومتی اله المشدر مومی ایله
 پتروویچدن مقدم اشقودره والیسی بولنان سلیمان پاشا قره طاغی
 کاهلاً اسزیلا واهالسنه ویرکو طرح اتمکله بونک اوزرینه
 سکسان سنه قدر لوازم تبعیتی ایفا تیشلرایدی پتروویچک
 ولادیکه لغی زماننده طاغ لول علی الغفله قیام ایله جیلده بولنان
 اهل اسلامی قتل عام ایلشلردر اول اثناده روسیه امپراطوری
 بولنان دلی پترو سلطنت سنیه ایله محارب بولند یغندن مخصوص
 نامه وایلچی ارسالیله دولت علیه علیه طاغ لولرک عرق
 تعصبلرینی تحریک ایلش ایسه ده چوق کچمکسزین پروت نهری
 کنارنده وقوع بولان هزیمتی اوزرینه عقد مصالحه اولندیغندن

طاغلول اجرای حرکات خصمانه به میدان بوله ما مشلردر
 ذکر اولسان حرکت غدارانه لریدن طولایی تأدیب و تریه لرینه
 مأمور یسوریلان احمد پاشا کرکی کبی حقلرندن کله مدیکندن
 وزیر اعظم کوپرلی نعمان پاشا کلیتا و عسکر ایله اوزر لرینه
 کبدرک بروفق مرام اخذ انتقام ایله عصاة جلی دائرة اطاعته
 ادخال ایلدی قره طاغ اوزرینه درکار اولان مشکلات موقعه
 مناسبته جزوی عسکر ایله واریله میوب بیوک اردو سوق
 اولدیغی حالده دخی لازم کلان ذخائر و مهماتک تدارک و نقلی
 کلی زحمت و تکلفه محتاج اولدیغندن و برده باشلری
 پک صقلدیغی حالده چورچوبدن عبارت اولان قریه لرینی
 یاقره رک و حیوانات لرینی برابر الهرق شواحق جباله چکلد کلرندن
 شو حالره اغتراراً قره طاغلول دائماً رفع الوای عصیان ایلد کیری
 مثللو پک چوق دفعه دخی قوه قاهره سلطنت سنیه ایله تأدیب
 و تکبیل قلمش لردر

قره طاغلول علی العموم غایت جسور و بهادر ایسه لرده حین
 محاربه ده شیمه انسانیتک ماوراسنده حرکات غدارانه ارتکاب
 ایدر لر و اسیر طوطد قلی ادملره امان و یرمیه رک در عقب باشنی
 کسوب المنی بیوک شرف و افتخار عدا ایدر لر و اللرینه کین
 دشمن کله لرینی مرکز حکومتلری اولان چتیه به کوتور و روب
 مخصوص برقله اوزرنده مزراقلره دیکه رک خیلی وقتلر او حال
 اوزره براغورلر و مذکور قلله اوزرنده دائماً اوتوز قرق قدر
 ادم کله سی آکسک اولزاشته اولو جهله حین محاربه ده باش
 کسمک اخص اماللری اولدیغی مثللو کند ولردن دشمنه باش

کسدير ما مکه دخي او قدر غيرت ايدوب حتى ايچلرندن بريسي
 ياره لنوب يوريمکه مجالي قالمدیغی کورلديکده دشمن اليينه
 درشمامک اوزره در حال کله سنی کسوب برابرالورلر بيک
 سکز يوزالتی سنه ميلاديه سنده طاغاولرله برلکده محارب اولان
 روسيه عساکری ضابطانندن بريسنک نقل وروايتنه کوره
 بر محاربه ده روسيه اورفقاسندن بريسنک حرکت مجالي قالدقده
 برقره طاغاولر ياننه ياقلشوب کویا کندوسنه موجب منونيتی
 اوله جق بريوک خدمت وانسانيت ايتک اوزره باشنی کسوب
 المفلغی تکليف ايلمش واولدخی جوا بنده لطفکزه تشکرايدرم
 شمديک حاجت يوقدر ديه رک وشوشويق غريب بالضروره
 کندوسنه موجب غيرت اوله رق قالقوب يوله روان اولمشدر
 بيک سکز يوزالتی سنه ميلاديه سنده ناپوليون زماننده فرانسزلر
 قاستل نو و جوارنده بولندقلری حالده ستورينه ليمانه چيقيمش اولان
 روسيه لولر ايله اون بيک قدر قره طاغاولر زرينه هجوم ايله مغلوب
 وپريشان وراغوزه يه قدر تعقيب ايله شهر مذکوری ضبط واسيلا
 ايتديلر وشهر اهاپسنه ويرکوطرح وراغوزه نک ليما نی اولان
 غراوزه يی کاملاً احراق ايدوب محل مذکور تکرار اعمار اولنه مديغندن
 الی يومنا هذا اشقيای مذکوره نک اثار خرابيتلری مشهود در فقط
 شهر مذکوری چوق وقت محافظه ايده مبه رک ترکه مجبور اولديلر
 برنجی پترو بيک يديوز يديده زمام حکومتی الهالوب تمام الی اوچ سنه
 ولاديقه لقايلدی ومملکتک اصلاح احوالنه خيلي سعی ايدوب
 دائماً يکديکريکندن اخذ انتقام وانواع شقاوه اقتحام کبی اوتدنبرو
 مالوف اولدقلری اوضاع غدارانه لرینی تعديل وتسکينه

اهتمام ایلدی وزیرده بعض مواد اساسیه سی بیان اولنه جق برقا نوناهه تنظیم ورؤیت دعاوی یه مخصوص بعض محاکم و مجالس فتح و تأسیس ایتدیکی مثل او اشی اصولنی و الیوم باشلیجه مخصوصات لری اولان پتاس زراعتنی ادخال و برنجی دفعه اولق اوزره صبیان مکتبی کشاد ایلدی خلنی اولان ایکنجی پترو اولد قجه تربیه لی و معلوماتلی برادم اولوب اور و پاده دخی برازوقت سیروسیاحت ایلمش اولد یغندن قره طاغه عودتنده سالنی مسلکنه سالوک ایله مکتبلر کشاد و چتینه ده بر طبعخانه و بعض کتابلر جلیله بر کتبخانه تنظیم ایلدی و بو طریق ایله قره طاغلوری من القدیم مألوف اولد قبری شقاوت وجهالتدن تخلص و مسلك مدینت وانسانیته سوق ایلمک اخص امالی اولدیغنی حالده عمری وفا ایتوب یکر می سنه ولاد یقه لق ایتد کدن صکره هنوز کنج ایکن وفات ایلدی بونک اخلافی اولان کرک متوفی دانیلو و کرک شمیدیکی نقوله داعیه استقلال و حرص جاه و اقبال غائله سیله اشتغال ایدرک طریق تربیه و تمدنی بالکلیه اهمال ایلمش اولمیر یله ایکنجی پترو نک کتوردیکی کتابلر الهوم طاق نسهانده متروک و بصره خانه و مکتبلر مسدود بولمیشدر

قره طاغک باشلیجه قراسندن بریسی چتینه در که دیساده اندن اصغر و احقر مقر حکومت اولماق کر کدر یکر می قدر خانه دن عبارت اولوب یونلرک دخی انجق ایکبسی و یا خود اوچی خانه اطلاقنه سزا وار اوله رق قصوری قلوبه در و بر کلپسی اولوب سالف الذکر برنجی و ایکنجی پترو در وننده مدفوندر لر و ولاد یقه سرایی بیله اخور شکلنده بر بنا اولوب فقط در وننده اثار مدینتدن اولق اوزره

قنه و صندالیه کبی بعض اور پامفروشاتی و بریلار دوو هیچ
 ال دکامش معهود کتابخانه موجود در ولادیکه نك فاملیاسی
 منسوب اولدیغی نیغوس نام محله دیکر برخانه سی دخی اولوب
 محل مذکور کویا ملک تک ایکنجی شهری اوله جقدر سائر قراسی
 بخشه کلنجه جمله سی متفرق و پریشان برطاق قلوبه لردن عبارت
 اولوب هم بنجره وهم قیو وهمده باجه لق ایتمک اوزره یالکز
 بردلکری وارد ر

بالاده دخی ذکر اولندیغی وجهله قره طاغ اولر امر زراعت و حراشی
 قاریلرینه کوردیروب کندوری اکثر یا بوش کزدکلرندن
 همجوار بولنان ایالات دولت علیه اوزرینه غفله هجوم الله قتل نفوس
 و غصب امواله اجنسا رو یا خود ادنی وسیله ایله قرا و قبائل اهل بسی
 یکدیگر لریله مقاتله و سفک دمایه ابتدار ایتمک و اجانب علیه نه
 حرکت لازم کلد کده موقتاً بیلرینده ترک معادات ایله جمله وثیقه بند
 اتفاق اولمق اوتد نبرو عادت کریمه مستمره لیدر

ولادیکه بر طرفه عسکر سوق ایلمک مراد ایتد کده کلی تدار کاته
 تشبث ایلمک و امر نامه ل اصدار یله عسکر جمع ایتمک و موازنه دفترنده
 معاش و مصارف لری تسویه سی چاره سنی ارامق کبی تکلفاته
 محتاج اولوب او یله یرشیه قرار و یردیکنی اهالی قرا ایشدکری کبی
 در حال هر کس سلاحنی تا پوب و برطوبه دروننده بر مقدار اتمک ایله
 براز باروت و قورشون الهرق باشنه طو پل نورل معاش لری
 تفنکلرینک و یا خود بچا قلیرینک اوجنه حواله اولنمشدر میدان محاربه
 مزرعه لری و غلبه ایتدکری دشمن شکار لری و کسدکری باش
 علامت مظفریتلریدر محاربه ده تلف اوللری قبیله لرینه موجب شرف

اولديغندن فامليار مقـتولـلر يـنـه بر طرفـدن اغـلـد قـلـرى حـالـده ديـكر
طرفـدن انـك جـسـارت و شـجـاعـتـيـله مـفـتـخـر و مـبـاهـى اولـور لـو حـتـى
بـر قـرـه طـاغـلـو او غـلـنـه مـنـفـعـل اولـد قـده سـنى كـيـدى آلـچـق نـهـايـت سـن
شـوا د بـسـز لـك جـز اسـنى چـكـه جـكـسـن و يـتـاغـكـده اولـه جـكـسـن
ديـو تـو بـيـخ ايلـك مـعـتـاد خـبـائـت اعـتـيـا دلـر يـد ر

قـرـه طـاغـك امـور مـلـكـيـه و ضـبـطـيـه سـى بـر مـجـلـسـه مـحـول اولـوب
بـودـخـى سـنـا نـامـيـله او ن الـتى اعـضـا د ن مـر كـبـر و اشـبـو اعـضـا نـك
هـر بـر يـنـه شـهـرى ايـكـى يـيـك غـرـوش مـعـاش و يـر يـاـور بـونـك زـيـر
اـدـاره سـنـده ضـبـطـيـه نـفـرائـى مـمـانـده در تـيـوز كوـچـك مـا مورـلـرى
و ار در كه بو نلر قريه لده سنانك حكم و قرارلر نى انفاذايدرلر
مجلس مذكورك مركزى چتينه اولوب گاه اداره و گاه ضبطيه
مجلسلكى ايدر برادملك قتلنه حكم اولد قده بعده مقتولك
فاملياسى قتله مأمورا اولان حقتده اخذ انتقام داعيه سنه قيام
ايتماك اوزره قتل اولنه جق شخص بر صحرايه كو توريله رك يوز قدر
ادم بونك اوزينه بردن قورشون اتوب اولديرلر اشبو تدابير
مـتـوقـى بـر يـجـى پـتـر و نـك و ضـع ايلـديـكـى اصـولـد نـد ر

و لاديقه نك وارداتى فاملياسنه جرؤى بر مقدار ويركوايله طوز
و بانق و توتون و بصديرمه اوزرينه النان رسوماندن عبارتدر
بونلر نهايـت او تـوز يـك مـجـار الـتـونـه باغ اولوب مصارفلى ايسه
بك جرؤيدر

(منيف)

مترجم اول باب على

اوزرنده بواند یغمز کره ارض نه مقوله مواددن مر کبدر وابتدا
نصل تشکل ایتمشدر و زلزله وینارطا غلروایلیمه لرنندن نشأت
ایدراشته بونلردن بحث ایدن علمه (ژئولوژی) تسمیه اولنور که
بعضلری علم طبقات الارض دخی دیرلر حقیقه شو مسائل زیاده
مراق اولنه حق شیرا اولدقدن بشقه مبدأومعاد مزومسکن
ومریمز اولان ارضنه تعلق جهتیله تعلم وتحقیق اهم امور دندر
آدم بولندیغی خانه نک وضع و بناستدن وآغوش تربیه سنده
نشوو نما بولندیغی دایه نک صورت حالندن بیخبر اولمسی لایق
اولدیغی مثالو علم مذکور دن غفلت انسانه نوجب عار و خجلت
اولمیدر

علم تاریخ واسطه سیله نهایت ایکی سینه مقدمه قدرام
سنالفه وادوار سابقه احوالنه کسب اطلاع اولنه بیایدیکی حالده
علم ژئولوژی نیجه بیک قرنلر متقدم ظهوره کلان حالات
وانقلابات کونیه بی ارضک صحایف طبقاتسنده ارائه واثبات ایدر
وبرده علم تاریخ سلفدن خلفه متواتراً انتقال ایتمش برطاقم
روایات وحکایاتدن عبارت اولوب حالبوکه علم ژئولوژینک مبنی
علیهی اومقوله صدق و کذب احتمالی اولان روایات و اخبار اولیوب
دائماً پایمالر اولان طاش و طوپراق وقوم و تکاورین سائره نک
لسان مقالدن اصدق اولان زبان حاللری شهادتیدر
ایشته بووجهله مودوع کنج خاک اولان آثار دلالتیه کره ارضک
اعصار مختلفه سی احوالنه و نباتات و حیواناتک ترتیب ظهور
وانتشاری تاریخ صحیحینه کسب وقوف اولنور

اشبوعلم غایت یکی اولوب ظهور ایده لی انجیق یوزسنه
واردر شومدت قلیله ظرفنده زیاده کسب توسع ایتمش و هیچ
برعلم بونک قدر اعتقادات باطله اندفاعنه و خطایا اصلاحنه
مدار اوله مامشدر

ارضک ماده اصلیه سی اولان مایع نارینک سطحی هرورزمان
ایله قبوق باغلیوب معادن و احجار و امثالی مواد صلبه مختلفه دن
مرکب اولان طبقات واحدا بعد واحد بو صورتله تکون ایلشدر
طبقات اولاسی اجسام نباتیه و حیوانیه تولید و تربیه سنه
غیر مستعد اولدیغندن بدایت خلقتده روی زمین خیلی زمان
اجسام مذکوره دن بالکلیه خالی قالدقدنصرکه اشبو طبقات
اولینی تعاقب ایدن طبقه زده اولان نبات و بعده حیوان ظهوره
کیشدر بونلردخی ابتدای حالده یوصون و اختاپوت بالخی
قبیلندن تناسب و انتظام و مفاصل و عظامدن عاری اوله رق
غایت ساده و غیر مکمل بر صورتده بولنشدر ایشه اقدام سکنه عالم
اولان مخلوقات مذکوره انقلابات متوالیه یی متعاقباً صور
و قوالب مختلفه ده رونمای ظهور اولدقدنصرکه الیوم بولندقلری
حسن ترکیب و تقویم درجه سنه و اصل اولشلردر

نباتات و حیوانات عتیقه دن پک چوغنک نسلی بالکلیه منقرض
ویا خود صورت آخره متحول اولدیغی مثللو ادوار متأخره ده
امثالی سبقت ایتماش نباتات و حیوانات دخی وجوده کیشدر یا لکنز
اورویا قطعه سنده شمیدی به قدر او مقوله جنسی منقرض اولمش
یکرمی بیکدن متجاوز حیوان و ایکی بیک قدر نبات کشف
اولمش و قطععات سائره هنوز لایقیه حفر و تخری اولنه ماش

ایسده انلرده دخی بونک برتاج مثلی خزائن آثار عتیقه مدخر
ومدفون اوله جنی وارسته قید ظنون بولمشدر
انسان بقایا و آثاری الیوقاری قاتلرده بولندیغنه نظراً اشونوع
شریف مخلوقات متقدمه مذکوره دن چوق زمان سکره جلوه کر
ساحه شهود اولمشدر

حیوانات منقرضه مذکوره صره سنده غایت جسم الجشه
وعجیب الهیکل فیل وکلر و قیلومبغه ویراسه موجود اولوب
حتی یوزیکرمی قدم طولنده کلر و اون سکرز قدم طولنده و سکرز قدم
عرض و ارتفاعنده قیلومبغله و قرتال جسامتنده یراسه کیکلری
بولمشدر

الیوم غایت صغوق بولنان قطب شمالی طرفلرنده بلاد حاره یه
مخصوص فیل و امشالی حیوانات اسنان و آثاری بولندیغنه نظراً
اورالی ادوار سابقه ده بالعکس اسحاق اولدیغی استدلال
قلنور و سیرده و قطب مذکوره جوار بولنان سائر محللرده
الی یومنا هذا یردن کلیلو فیل دیشی چیقاریلوب اورویایه نقل
و فروخت اولنور

الحاله هذه قاره بولنان بعض محللرده دریایه مخصوص اصداف
واحجار بولندیغی جهته بونلرک ازمینه قدیمه ده میاه بحر ایله
مغمور اولدیغی اکلاشلدیغی مثلایینه آثار دلالتیه دکر اولان بعض
یرلرک دخی وقتیه قاره اولدیغی استنتاج قلنور

اشته علم ژئولوژی قواعد اساسیه سی دائماً مشهود چشم
عبرتینمز اولان بو مقوله سوابق تکوینات مثلایه دلائل واضحه
ایله مثبت و مدلل اولوب مائل مبالغات و ناقل انواع غرائب و خرافات

اولان شعرا و مؤرخینک روایاتی کبی اوهام و ظنیات اوزرینه
مبنی دکدر

علوم سائره صره سنده اشوفن جلیله دائر هر کسک آکلایه جغی
صورتله بعض معلومات نافع و پرلسی اخص آملز اولدیغی حالده
مجلس والای احکام عدلیه اعضای کرامندن دولتوادهم پاشا
حضرتلری علم مذکوره دائر کشیده سلاک سطور بیورمش
اولدقلری بعض اثار معارف تارلرینک مجموعه عاجزانه مرزه درجنه
مساعده بیورمشلر در فقط علم ژئولوژینک بالسهواه فهم مزایاسی
حکمت طبیعه و کیمیا و معادن فنلرینک بعض مواد اساسیه سنی
بیلکه متوقف اولدیغندن مقصوده شروعدن مقدم
ینه پاشای مشارالیه حضرتلرینک اثر خامه لری اولهرق علوم
مذکوره یه متعلق مقدمات لازمه نک تسطیر و ازباینه مبادرت
قلمشدر
(منیف)

(مدخل علم ژئولوژی)

قشر ارضه و عبارت بولندیغی مواد معدنیه و حجریه یه چشم امعان
ایله نظر و ملاحظه اولنسه عداد جنسی و انواعی و بری برلرینه
نسبتله وضعلری موجب حیرت و استغراب اوله جغی درکاردر
علم ژئولوژی واسطه سیله حلی مراد اولنان مسائل
مشکله الاستخراج مواد مذکوره نک سبب تنوع لایعدی و احجارک
سبب وضعیلری نه مقواه قوانین و قواعد ه تابع بولندقلری
مسئله لیدر علوم طبیعه نک فروعات عدیده مختلفه سی بینده

مناسباً کثیره و نقاط مشترکه بولمنسیله علم مذکورک مبنی اولدیغی علوم سائرہ ایله مسائل مشکله مذکورہ حل واستخراج اولندیغدن علم ژئولوژی مقاصدینه شروعدن اول حکمت طبیعیہ و علم کیمیا و علم معادنن بعض معلومات مجملہ اعطاسی مناسب کورلمشدر

علم حکمت طبیعیہ عالم موجودات جادیهن بحث ایدوب تغیر وتبدلدرینک قوانین وقواعدینی تتبع واستکنه ایلمر و علم مذکور ایله حل مراد اولنان باشلوجه مسائل اجسام صلبه واجسام مائیه واجسام هوائیہک حقیقت وخواصنی کشف وتحقیق واجسام مذکورہک تغیرات وتبدلاتنی بالفعل تحقیق وخارجده تطبیق وحرکاتدن دخی ظهور وحدوث ایدن اثار وحادثاتی تعیین وتدقیق ایلمک مسئله لرندن عبارتدر علم کیمیا ایسه اجسامک ترکیب وتحلیلندن بحث ایدوب اصول ترکیبک تابع اولدیغی قوانین وقواعدینی واجزای مترکبه جسمانی بربرلندن بالتفریق ماهیت حقیقتیرینی وترکیباتنک اسباب متحدنی بیان ایدر علم معادن دخی بر علمدرکه معادنی منفرداً بیان ایدوب احوال وکیفیات متنوعه سندن بحث ایدر

(حکمت طبیعیہ)

هر جسم قابل تجزیه اولوب اجزای مترکبهک قوه ارتباطیه منی درجه مختلفه ده بولندیغدن ناشی اجسام حالات ثلثهده یعنی اجسام صلبه ومائیه وهوائیه منقسمدر معادن واحجارک

اکثریسی متصاب ایسده کره ارضک سطحی میاه وغازات ایله مستور و متجاورد در و اجسام صلبه دن بعضیسی حرارته عرض اولدوقده مایع وبعده هوا یه متحول اولدیغی و اجسام مایعه دخی صغودقده صویک انجمادی کبی کسب صلابت ایلدیکی و بعضاً دخی اجسام هواییه نك اجسام مایه یه تحول و تبدل ایلدیکی جمله نك معلوم و مشهودیدر بر جسم مائی و یا خود بر جسم صلب غازه متحول اولدقدنصرکه تبرد ایلسه انیقده اولدیغی مثلاً و تقطر ایدرک حالت مایته رجوع ایدر اجسامک حالت غازیته تحول لرینه تبخر و حالت غازیتن مایته تحول و رجوع لرینه تقطر تسمیه اولنور و لقانلرده اشبوک کیفیت لر کلیت اوزره وقوع بلور

اجسام مذکوره نك کیفیات مخصوصه لری بیانندن اول خواص عمومیه لری یعنی اجسامک کافه سی قابل الامتداد و قابل الحرکه و غیر قابل التافذ و قابل الانقسام و ذومسامات اولدق لری و ثقلت طبیعییه و عطالات خاصه لر یله متصف بولندق لری تعریف و بیان اولنور شو یله که جیع مکونات ابعاد ثلثه بی جامع بر مکان ایله متخیز و متصفر و بر جسمک احاطه ایلدیکی مکانه اول جسمک حجمی تسمیه اولنور و زیده بیان اولنه جعی و جمله اجسامک جمله سی ذومسامات اولوب مسامات خالیه مذکوره دن صرف نظر ایله اجزای مترکبه نك جمله سی اعتبار اولنور ایسه مجموع مذکوره جسمک جوهری اطلاق اولنور که مساوی حجملرده بر جسمک اجزای ماده سنک مقداری یعنی جوهری غیر جسمه قیاساً مختلف و غیر مساوی اولور

اجسام ارضیه نك ثقلتری مرکز ارضه میل و توجه و سقوطی خاصه سیدر مثلاً رمی اولنان حجر سطح ارضه سقوط ایلر خاصه مذکوره بر حادثه بسیطه و عادیه کبی کورینور ایسه ده مسائل مهمه حکمیہ بی انتاج ایلیکی و اجسام ثقیله نك حرکت و سقوطیینه دائر اولان مسائل دخی مسائل هندسیه مثلثو قواعد و قوانینه مربوط ایوکی درکاردر بالتجربه اثبات اولندیغی اوزره بر جسم ثقیلک سرعت سقوطی محلك ارتقاعیله تزیایدوب لکن بر محلك هواسی تخلیه اولنسه اول محلدہ هر درلو اجسام مثلاً پنبه و ریش طیور کبی اجسام خفیفه و تیور و قورشون کبی اگر جسملر جله سی بر سرعت مساویه ایله سقوط ایدرلر و هوا دخی سقوط ایدن اجسامک وزنلرینه نسبتله جسملری هر نقدر یوک اولور ایسه اولقدر سرعتنه حائل و مانع اولور

(بیان کثافت) مساوی حجمده مثلاً مکعب شکلده اوله رق مختلف الجنس ایکی جسم وزن اولنسه اکثراً وزنلری مختلف بولور اکابناء برینک وزنی واحد اعتبار اولنوب اجسام سائرنك وزنلری وزن مذکوره قیاس ایله تعیین اولور و واحد اعتبار اولنان مقدار جسمک وزنندن هر مقدار ایسه او اقدار جسمک کثافتی و یا ثقلت اضافیه سنی تعیین ایلمش اولور و واحد اولق اوزره درت درجه حرارتده بولنان ماء مقطر اخذ اولنوب جیع اجسامک کثافتلری اکا نسبت ایله تقدیر و تعیین اولمشدر تعبیر دیگرله جسملری مساوی اولان جسملرک جوهرلری بر بردن زیاده اولوب اشبو زیاده لکه کثافت تسمیه اولنهرق بو تقدیرجه ذهک بر قدم مکعبیک جوهری صویک بر قدم مکعبی جوهرندن

اون طقوز کره زیاده اولغله ذهب کثافتنک صو کثافتنه
نسبتی بر عددک اون طقوز عدده نسبتی کبی اولوب یعنی التونک
ثقلات اضافیه سی اون طقوز اولمش اولور اجسامک ثقلات اضافیه لری
تقدیر ایلمک ایچون متعددالات ایجاد اولمش اولوب تعریف وتفصیل لری
علم حکمت طبیعیہ کتابلرنده مسطوردر ومعدنی لایقیه تشخیص
وبر برندن تفریق وتمیز ایلمک ایچون اکثرا ثقلات اضافیه لری نه
مر اجعت اولندیغنه مبنی خاصه فر بوره علم معادن کتابلرنده
مفصلا بیان اولور

هر جسمک کندو طبیعتیه قالمسی وحرکت وائتمالی ویاخود
حرکنده ایکن سکونته تحولی انجق علل واسباب طبیعیه دن
نشأت ایلمسی خاصه سنه یعنی هر بر جسم کندو نفسنه تأثیره
مقدر اوله میوب جسملرده وقوعبولان تحولات وانفعالاتک جمله سی
قوه خارجیه ایله اولوب هر جسمک بولندیغی حالده قالمغه میلی
خاصه سنه عطالت اطلاق اولور مثلا معادن واحجار سکونت
دائیمه ده بوانوت خارجدن بر قوت وعلتک ورود و ظهورینه دکن
حالت مذکورده قالورلر * جمیع اجسام ذومسات اولوب حتی
التون ومعدان سائره دخی بوندن خالی دکدر یعنی اجسامک
عبارت اولدیغی اجزا بر برلرینه تلاصق مطلق ایله متلاصق
اولوب یئلرنده مسافات خالیه دن عبارت اولان مسامات واردر
بو صورتده هر جسم مسافات ممتلئه ومسافات خالیه دن عبارتدرکه
بالاده بیان اولندیغی اوزره مسافات ممتلئه ایله مسافات خالیه مجموعنه
جسمک حجمی ویالکرم مسافات ممتلئه یه یعنی اجزای مترکبه مجموعنه
جسمک جوهری تسمیه اولور

ثخونت والاسئیت خاصه لری دخی اجسامک خواص مشهوره سندن اولوب جسم صلیب و یا خود جسم ثخن دیوشول جسمه اطلاق اولنور که خارجدن تأثیر ایدن بر قوته اولد قجه مقاومت ایلیه و مقاومت مذکوره اول جسمک اجزاسنک بری برلینه درجه تقریری وقوه ارتباطیه سنه منوط و متوقفدر معلوم اوله که هر درلو اجسامک الکسرت و سختی الماس اولوب بودخی قاربون خالص یعنی فحم خالص اولدیغی مشبدر اجسام لینه بونک عکسی اولوب تصادمده و یا تواطنده یعنی بر جسم اخیله باصلسندده شکل جهتیله تغیر وتبدل ایلر احجارجک صلابتی لایقیله بیلنک بو محلدده لازم اولدیغندن شویله تفصیل اولنور که مثلاً بر چاقق طاشنک زاویه حاده سی یعنی سیوری گوشه سی جام اوزرنده کزدلسه مذکور جام چیزیلوب لکن حجر مذکورک برینه بیاض تیا شیر استعمال اولنسه جام اوزرنده اگرچه بر خفیف اثر حاصل اولور ایسه ده اثر مزبور سیلند کده محو و غائب اولدیغندن چاقق طاشنک صلابت و ثخوتی تیا شیردن زیاده اولدیغنه حکم اولنور و الماس ایله تیا شیرک بیننده صلابته مختلف نیجه درجات اولوب اجسامک درجه صلابتی بری برینه نسبتله در قوآرس یعنی در النجف طویاز تعیر اولنان زبرجد هندی ایله چیزیلوب کندوسی دخی فلسپاتی یعنی پورسلنا طاشنی چیز دیکندن در النجف سرتلکده زبرجد ایله فلسپات حجری بیننده واقع اولشدر کذک ملح قاربون کلس یعنی کرج طاشی ملح فلیوکلس نام طاش ایله چیزیلوب کندوسی دخی ملح کبریت کلس یعنی الچی معدنی چیز دیکندن مذکور کرج طاشی سرتلکده بو ایکی معدنک صلابتری

بیننده بولمشدر الماسك درجه صلابتی اون و طلق دینلان حجرک
 صلابتی دخی براعتبار اولسه سرتلکده بوایکی معدنک بیننده
 واقع بعض اجسامک اسامی صره سیله ز یرده کوسرتلشدر

طلق ۱ فلسیات ۶

جص یعنی الجچی ۲ قوارس ۷

ملح قار برن کلس ۳ طوپاز ۸

ملح فلیور کلس ۴ یاقوت ۹

ملح فوسفور کلس ۵ الماس ۱۰

اجسام معدنیه نك دخی صلابت اعتباریله اسامی بوجمله در
 چلیک تیمور پلاتینه نحاس ککمش التون توتیا اشمیون
 قلائی قورشون

جسمک تصادمده ویاتواطئنده یعنی بر جسم آخر ایله باصلمسندده
 شکلی تبدل ایدوب تصادم ووطئک تأثیردن قورتلدیغی کبی
 ینه شکل اولنه رجوع ایدر ایسه اول جسمه جسم الاسبقی
 تسمیه اولنور

معادنه مخصوص اولان قوه تظرقیه وقوه انجرا ریه وسائره
 بوندن بویله معادن بختنده تعریف اولنه جغندن بومحمله بیانندن
 صرف نظر اولمشدر (ادهم)

عن اعضای مجلس والا

(بقیه سی صکره)

(قدماى ملوك مصر يه تاريخى) (ما بعد)

(مصر ايم)

كافه مؤرخينك نقل ورواينه كوره مصر ك برنجى حكمدارى حضرت نوح عليه السلامك حفيدى اولان حاكم اوغلى مصر ايم اولوب مملكتنى كندو اسمنه منسوباً مصر تسميه ايلشدر اشبو حاكمك كوش وكنعان وقوس ومصر ايم اسمنده درت اوغلى اولوب بونلردن كوش حبش وكنعان برة الشام طرفلرينه كتمش ومصر ايم مصر الكاسنى وقوس دخى الكاى مذكورك جهت غريبه سنده واقع محلالرى اسئلا ايتشىدى مصر ايمك زير حكومتده بولنان محلالده بت پرستك ديننى وضع و احداثدن بشقه اثرى معلوم دكلدرو بونك خلفلردن تب شهرينك بانيسى اولان يوزيريس مستثنا اولق اوزره اوزيمانديياس نام ملكه كلنجيه قدر اولان حكمدارلك اسامى واحوالى بالكلية مجهولدر

(اوزيمانديياس)

اوزيمانديياس اسيا قطعده سنده مقدا بقتره وشمدى بلخ تسميه اولنان مملكتده بالذات كندوسى رئيس الجبش اوله رق درت يوزيك پياده ويكرمى بيك سواريدن مركب برجسيم ارد وسوق ايتمش اولمسيه عصرنده مملكت مصر يه نك كسب معهوريت واقتدار ايتمش اولديغى استدلال اولنور بلخدن عودتنده غايت مكلف ابنه

انشاسیله دیوارلرینه محاربات واقع سنی نقش و ترسیم ایتدیرمش
 و برجسیم کتبخانه تنظیم ایله قیوسی اوزرینه (خزینه دواى روح)
 کلاتنی یازدیرمشیدی و کندوسنه فوق العاده برهزار بنا ایدرک
 اطرافنده برارشون وسعتی و اوچسوز التمش بش ارشون محیطی
 اولق اوزره التوندن مصنوع بردائره اوزرینه کونشک طلوع
 وغروبى و قرک سیروحرکتی نقش ایتدیردیکنه و اولوقنده
 مصر یونک سنه یی اون ایکی ماهه وهر ماهی اوتوز کونه تقسیم
 ایدرک اون ایکنجی ماهه بش کون التی ساعت علاوه ایتلرینه نظراً
 علم هیئته مهارتلى اولدیغی اکلا شیلور ملک مشار الیه متدین
 وحقشناس اولدیغندن بین الاهالی زیاده ممدوح و محترم ایدی

(اوخوریوس)

اوخوریوس سالف الذکر اوزیماندا ییاسک اخلافنددر مقیاس نیله
 برقاچ ساعت اولوب مدت مدیده مصرک مرکز حکومتی بولنان
 منفیس شهر نی بوبنا ایتمشدر شهر مذکور محیطی یدی ساعت
 اوله رق غایت وسیع و خندق و سور ایله محاط و مستحکم اولوب
 منتظم یوللر ایله مزین ایدی جیره قریه سی جوارنده واقع فرعون
 تپه لری تعبیر اولنان مشهور اهرام ایله سقاره نام قریه ده غایت مصنع
 اوله رق الیوم اثارى موجود بولنان معابد و سرای و هزارستان
 ملک مشار الیه منسوبدر

(مریس)

مریس میلاددن بیک یدی یوز سنه مقدم حکومت ایدوب فیوم ناحیه سنده حالا آثاری مشهود اولان غایت واسع حوض بونک بنا کرده سیدر مؤرخین مقدمه نك بیاننه کوره حوض مذکورک یوز سکسان ساعت محیطی و اوچوز قدم عمق اولوب نیلک درجه معتاده فیضانی اثناسنده درونه صوطولد یریلوب ونهر مذکورک حد مطلوبه واصل اوله جق قدر ارتدیغی سنه لده اراضی اندن اسقا اولنور ایدی فی الحقیقه حوض مذکور مملکتک معموریتنی و اها لیسنک کثرتنی متضمن بر اثر عظیم اولوب مشارالیه بو وجهله ابقای نام ایلمشدر .

مریسک وفاتندن صکره بعض اجنیلر مملکتی ضبط واسیلا ایله ایکی یوز سکسان سنه اجرای حکومت ایتمشدر انجق بو اجنیلر عمر بمدر یوخسه اولوقت فکه تسیمه اولتان طرابلس شام سکنه سندن بر طائفه میدر معلوم اولیوب عندالمؤرخین مشکوک و مشبهدر ملوک مصریه نك کافه سنه فرعون اطلاق اولند یغندن بو اجنیلردن ظهور ایدن ملوک دخی فرعون اسمیه معروف اولوب حضرت ابراهیم علیه السلام مصری تشریفلری بو فرعونلردن برینک زمانده وقوع بولمشدر

(موزیس)

اموزیس اچانب مذکوره ایله محاربه ایدرک انلری مصردن طرد

مجموعه قنون

واخراج ايله اجدادی مثل و خطه مصر يه بي كاملا تحت تصرفه
ادخال ايتشیدی

بوندن صکره الی سنه مدته الکی مصرده اجرای حکومت ایدنلرک
نام و نشانی مجهول اولوب فقط بو اتاده ینه فرعون لقبیله
معروف برملکک ایام حکومتده حضرت یوسف علیه السلام
وقعه معلومه دن صکره مصره کتوریلوب مسندنشین حکمرانی
اولمش و حسن تدبیر یله مملکتی قظ و غلادن تخلص ایتشدر

(امس میاموم)

ملک مشار الیه میلاددن یک بشیوز ایتش یدی سنه مقدم حکمدار
اولوب ایتش الی سنه اجرای حکومت ایتش و بونک زماننده
یهودیلر مصرده بولندیغدن بولنزه اشوری اذا وجفا ایدرک فیوم
و ملک مشار الیه اسمنه منسوب رامسبس شهرلرینک بناسنده
استخدام ایتشدر

(امینوفس)

سالف الذکر رمسبسک امینوفس و نور یرس نامنده ایکی اوغلی
اولوب وفاتنده امینوفس جانشین پدر اولمش و برمدتدنیرو مصرده
تمکن ایتش اولان بنی اسرائیل قومی کلیاً محو و اسنیصال ایتک
اوزره حقلرنده زیاده جور و اذا ایدوب ینه تناسل و تکثر ایتدکرینی
کورد کده یکی تولد ایدن اطفالک اعدامنی امر ایتش ایدی اول

انشادہ حضرت موسیٰ علیہ السلامک ولادت لری وقوع بولوب
 اول امر ده والدہ لری اخفایله تخلیص ایتمک استمش ایسه ده
 کتمی ممکن اوله میهرق نہایت شیوعندن احترازاً چوجغی
 برسپده وضع ایله نیله القا ایشیدی مقتضای قدرت الہیہ
 امینوفسک قزی نیلده استحمام ایلدیکی حالده مذکور سپدی
 اوزاقدن کورہ رک یانبه جلب ایتدرمش و دروننده بولنان
 چوجغی الوب سراینده تربیه ایتدرمشیدی ملوک مصر یه دن
 صورت احوالی مؤخرأ بیان اولنه جق مشهور سیز و ستریس
 اشبو امینوفسک اوغلیدر

(محمد جبل)

(خلیل)

سفیر پارس

سفیر پترسبورغ

(بقیه سی صکره)

(ما بعد)

(علائم سماویہ)

(خواجہ)

کچن درسده بیان ایلدیکم وجهله هوا عنصر یعنی جسم بسیط
 اولسبوب مرکب و بی رنگ و بی رایحه و شفاف و سیال و رقیق
 و قابل الوزن و غیر قابل اللمس و قابل الانوط! و الاستیق بر جسمدر
 و صوحیوانات بحر یه تک یشامسنه مقتضی اولدیغی مثالو هوا دخی

نوع انسانك لوازم حیاتیه سندندر و انقباض و انبساط جهتیه
برحد معنی و شكل مخصوصی اولسوب بولندیغنی موفعك خالی
اولان هر طرفی اشغال ایدرك آكا كوره تغیر شكل و هیئت ایدر

(شاگرد)

شو تغیراتكرك اكثر پسی بكا بلدیكم برلسان كبی كلد یكندن
طوغریسی هیچ برشی اكلایه میورم

(خواجه)

بو تعیراتی بردن بره اكلایه مدیغری استبعاد ایتم بونلر اصطلاحات
مخصوصه دن اولغله همه حال تعریف و ایضاح اولنق لازم كلور
جسم بسیطایله جسم مر ك نه هیمك اولدیغنی كچن در سده
سونلش ایتم تكراره حاجت یوقدر دپكر لرنی بیان ایدهیم
جسم بی رنك دیوشول بر جسمه دینلور كه هیچ بر لون ایله متلون اولیه
هوایه جسم بی رنك دینلسی مقدار جزئیسی هیچ بر لون ایله
متلون اولدیغنی اعتباریه در فی الحقیقه بر او طه ایچنده بولسان
ویا خود بزه قربتی اولان طبقات هوا ده هیچ بر لون و رنك مشاهده
اولنر انجق اچیقلق اولدیغنی وقت كره نسیمه نظر اولندقده
مائی كورندیکى دخی معلومدر

جسم بی رایحه شول بر جسمه اطلاق اولنور كه اصلا قوقوسی
اولیه هوا دائما اغرمزدن و برومزدن کیروب چقیدیغنی حالد
قوه شامه مزك هیچ بر قوقو، حس ایتمدیكى امور معلومه دندر

جسم شفاق شول بر جسم در کہ دیگر ایکی جسمک اراسنہ وضع اولندقدہ جسمین مذکورینک یکدیگرینی کورمسنہ مانع و حائل اولیہ مثلا جام کبی فی الحقیقہ هر یرده هوا وار ایکن اشیای موجودہ بی رؤیتہ اصلا مانع و حائل دکلدرد

جسم سیال دیو شول بر جسم مرئی و یا خود غیر مرئی یہ دینلورکہ جریان وسیلان ایله کندوباشنہ بر محلدن دیگر بر محله متقل اولمق شانندن اولہ صوو سائر مایعات و بخار و هوا و مؤخرأ بیان ایده جگمز غازل هب اجسام سیالہ دن معدود در وایلرودہ بر تفصیل بیان اولنہ جغنی و جهله روزکار هواناک جریان و تموچندن حاصل اولان بر علامتدر

جسم رقیق شول بر جسمہ اطلاق اولورکہ کندیلکنندن دیگر بر جسمک ایچنہ دخول و نفوذ ایده بیله هوا یہ جسم رقیق دینلسی ذو مسامات صغیرہ اولان اجسامک دروننہ بیله دخول ایده بیلدیکنہ میندر زیرا حیوانات و نباتاتدن بشقہ اکثر معدنیات دروننده دخی از چوق هوا بولندیغنی بالتجربہ ثابت اولمشدر

جسم قابل الوزن شول بر جسمہ تعیر اولنورکہ طارتمسی ممکن اولہ کچن درسده بر نبذہ بیان ایتدیکم و جهله بر ادماک اون ایکی بییک قیہ یہ یقین هوا متحمل اولدیغنی هوایی وزن ایدرک بولمشدر

جسم قابل التمس شول بر جسمہ دینلورکہ طوتیابوب طوقلمسی ممکن اولہ میہ هواده بو حالک بولندیغنی ایراد ادله دن مستغنیدر جسم قابل التضمیق یعنی صقلدیغنی وقتده کوچلمسی ممکن اولان

و جسم الاستیق قابل انوطا و انبساط اولان یعنی بر قوت خارجیه
مصادف اولدیغی وقتده کوچیلوب بیویهرک قوت مذکور
زائل اولدیغی حالده اولکی حالته رجوع ایدن جسمه اطلاق
اولنور

شاکرد

شمدی پک اعلا اکلام انجق هوانک قابل انوطا و الاستیق
اولدیغی نصل بلنمشدر و غیر قابل الیس اولدیغی حالده نصورتله
وزن اولنمشدر

(خواجه)

هوانک قابل انوطا و الاستیق اولدیغی و نصورتله طاریله ییلدیکنی
قولایجه فهم ایلکنز ایچون سزه بعضی مثاللر ایرا دایده میکه کنیدی
کندیکنه ییله تجر به ایده بیلورسکز مثلاً بر صوقد حنی
اغزی اشغی اولهرق عموداً یعنی دیکنه بر قوغه صویک ایچنه
ادخال ایتدیکن حالده قدحک ایچنه صوکیز ایسه ده قدح تمامیه
طولیوب دینه طوغری بر پارچه بر بوش قالمش کورینوراشته بو
بوش کورینان یرده هوا صقیلوب قالمشدر چونکه قدح
صوبه ادخال اولنمزدن اولی حال طیعبسننده بولنان هوا ایله
مملو اولوب صکیره ایچنه کیرن صوهوایی تضییق ایله حجمی
کوچلمشدر هر قدر قدحی صویک ایچنه زیاده صوقار سکز

بالطبع قدحك ایچنه صوزیاده جه کیره جکنندن بوش کورینان
یراولقدر کوچیلون

اشته بوندن معلوم اولور که هوا قابل انوطا در یعنی صقلدیغنی حالده
حجمی تناقص ایدر و اگر قدحی صویه ادخال ایتزدن اول
درونه برسکک قویمش اولسه کز قدحك ایچنه صودخوله
باشلادقده کوریلور که سکک دائمًا قدحك بوش کورینان
یرینه قاچوب اوراده بولنان هوانك ایچنده یشار قدحك ایچنده
هوا اولسه سکک یشا مامسی لازم کلور

بو حالده قدحك دیندن بر کوچك دلك دلسه کز خفیف برصدا
ویره رك منوطی اولان هواء مذکور دلیکدن خروج ایله یرینه صوکلوب
قدح اولوقت تمامیه طول فقط قدحك ایچنده هوا موجود ایکن
بتون بتون صویه ادخال ایتسکز ییله تماماً صوایله طولیوب بهمه حال
برپارچه یری صودن خالی قالور بو صورتله تجربه دن صکره
هوانك قابل انوطا اولد یغنده شبهه کز قالمزظن ایدرم

کلهلم الاستیق یعنی قابل انوطا و انبساط اولسی بحثنه بر قدحی
تمامیه صویک ایچنه ادخال ایتدکن صکره اوسنندن الکزی
چکرسه کز کورر سکز که قدح کویا بر منظار پارچه سی کبی شدنله
صویک اوسننه چیقار بونک سبی هواده کی الاستیقیت خاصه سیدر
چونکه قدحك اوسنندن ال چکلدیکی حالده صو واسطه سیله
هوایی تضییق ایدن قوت زائل اولمغله هوا اسکی حالته رجوع
ایتمک اسنیه رك منبسط اولمغله و بوجهته اولدن مستوعب اولدیغنی
مکانی استیعاب ایتمکه باشلیوب قوه انبساطیه سی سببیه بر طرفدن
قدحی و بر طرفدن صویکی ایتدک قدحی صویک اوسننه چیقار مغه

سبب اولور هوانك قوه انبساطيه مذكوره سی اولسیدی
 قدح صویك اوستنه چیقیموت قوغه نك دینه کتسی لازم کلوردی
 نته کیم قدح صویه عموداً ادخال اولنر سه وقوعه جغی کبی
 چونکه اول حالده قدحك ایچنه صوکیرمسیله برابر دیگر طرفدن
 دروننده کی هوا خروج ایدرک قدحی صویك اوستنه چیقاره جق
 قوت زائل اوله جغندن قدح الدن براغلدیغی تقدیرده صویك
 اوستنه چیقیموب بالعکس قوغه نك دینه اینز

(شاگرد)

بود یدیکز تجر به بی بلیهرک بر قاچ دفعه یامش ایدم بیورد یغکز کبی
 صو قدحنی چوق کره درینجه قوغه ایچنه ادخال ایدردم صکره
 ایلی چکدیکم وقت قدحك کندی باشنه صویك اوستنه چیقدیغی
 کوزوب تحیر اولوردم و بوکا بر معنا ویره مزدم شمدی
 سببی اکلا یوب دفع مراق ایلدم وهوانك قابل انوطا والا سنیق
 اولدیغنده دخی هیچ شهبهم قالمدی فقط لمسی ممکن اوله میان بر جسم
 نصل وزن اولنه بیلور

(خواجه)

هوانك بر قاچ صورتله وزنی ممکن اولوب فقط سزه غایت
 سهل الفهم و کندی کندیکزه یا په بیله جککز بر صورت بیان
 ایده یم کروی شکل واغزی موصلقلی بر شهبشه اخذ ایله موصلغنی

اچق براغہرق شبشہ یی ایصتغہ باشلا یکن سببنی مؤخرا سزہ
 بیان ایده جکم وجمہلہ شبشہ ایصند قجہ ایچندہ کی هوا خروج
 ایده جکندن لایقیلہ ایصندیغی حالده دروننده هیچ هوا قالمز
 اولوقت موصلغنی قیایہرق صیحاق اولدیغی حالده شبشہ یی
 بر مضبوط ترازو ایله طارتوب قاق درهم کلور ایسه بر محله
 اشارت ایدیکنر بعدہ شبشہ یی صفودوب موصلغنی اچدیغکرده
 سنهرك شبشہ نك ایچنہ هوا دخوله باشلار سنس کسلدیکی حالده
 شبشہ هوا ایله طولمش اوله جغندن اولوقت تکرار طارتکنز البتہ
 اولکی مقدار دن زیادہ کلور و مقدار ین ینشده اولان فرق
 شبشہ نك حاوی اولدیغی هوانك اغرلغی دیمك اولوب هوانك
 قابل الوزن بر جسم اولدیغی بو صورتله ثابت اولور .
 معلوم اولدیغی اوزره اجسام موجوده نك اغرلقری مختلفدن .
 مثلا هپ بر ییوکلکده اولهرق بر قاق نوع جسمدن برکله یاییلوب
 وزن اولنسه یکدیکنر دن پک چوق فرقلی ظهور ایذر . جسمتجه
 مساوی اولدیغی حالده اخشا بدن معمول برکله ایله تیمور ویا خود
 قور شوندن یاییلمش برکله نك اغرلقجه ینلرنده اولان فرق جله یه
 معلوم بر کیفیتدر . بنا برین جسملرک یکدیکنر ینه اولان نسبت
 ثقلیه لینی حساب ایتمک ایچون درت درجه حرارتده بولنان ماء
 مقطر اساس قیاس اتخاذا اولنه کلشدر و جسملرک نسبت ثقلیه سنی
 حساب ایتمک اساس اتخاذا اولنان جسم ایله ینلرنده اولان ثقلت
 و خفت فرقنی میدانہ چیقارمق دیمک اولغله اگر هوا ایله صو
 یننده اولان نسبت ثقلیه یی بولمق استرسکنز ذکر اولنان
 شبشہ نك ایچنہ بر منوال مشروح درت درجه حرارتده بولنان

ماء مقطر طولديروب وزن ايدرسكز اولوقت معلوم اولور كه هوا
صودن يدي يوز يتش تات خفيفدر يعنى اول شېشه نك طولوسى
هوانك اغرلغى بر درهم كمش ايسه ينه او شېشه نك طولوسى

صويك اغرلغى يدي يوز يتش درهم ظهور ايدر
بوكا بنا ثقلجه هوانك صويه نسبتى برك يدي يوز يتشه نسبتى كبيدر
دينلوب نسبت مذكوره رياضيه كابلزنده $\frac{1}{77}$ صورتنده يازيلور
اجسامك ثقلت و خفتى كيفيتلرينك و نسبت ثقليله رينى بولوق
ايچون درت درجه حرارته بولان ماء مقطر ك اساس انحاذ
اولمسنك حكمتى مؤخرأ معلومكز اولور اكر بر جسمك صودن اغر
وياخود خفيف اولديغنى وهله اوليده بيلك استرسكز جسمك
مذكورى صويه القا ايدرسكز اكر باترسه بيلور سكز كه صودن اغر
وباتمز ايسه خفيفدر

(قدرى)

(بقيه سى صكره)

(علم ثروت ملل)

حرف وصنایعك صورت ظهور و تشكلى و علم ثروتك احوال اساسيه سى
بیاننده در

نجدام مقتضای صفت بشریه سندن اولان حوايج متنوعه سنى
تحصيل ايچون عقلاً و بدنأ بذل وسع و قدرت ايتكه محتاج
اولديغندن اول باول اجلق و صوسزلقدن و شدت هوادن
تلف اوليه جق قدر ما كولات و مشروبات و لباس و مسكن تداركه
تصدى ايدر ايسه ده حيوانات سائره بيننده ماهه الامتيازى اولان

قوه عقليه سی و تبدیل و اصلاح احواله استعداد و قابلیت
 اقتضا سنجه اسباب ضروریه تعیشی استحصال ایتد کده ماکولات
 و ملبوسات بجه تفنن و تزیینه میل و رغبت ایلو و بو و جمله بر طرفدن
 دائره حوای بچی توسیع و دیگر طرفدن دخی بونلرک وسائل تحصیلیه سی
 تدارکنه سعی ایله تلذذات جسمانیه رعلوم و فنون مثل لوکالات
 انسانیه نك اکنسانه مائل و راغب اولور و حال مدنیته
 نسبتله ترقی بولان حوای بچی کونا کون علوم و فنون احدانی
 استلزام ایتدیکندن صنایعک بدایت حدو شند ه بالطبع درکار اولان
 نقص و قصور آثار علیه و مخترعات متوالیه ایله کتد کجه اصلاح و اکمال
 اولنه رق احتیاجات انسانیه به نسبتله نفع و قیمتی اولان شیلر
 مبذول اولور زیرا صنایع مختلفه اربابی کند و احتیاجات
 مخصوصه لرندن چوق زیاده شی حاصل ایتد کلرندن اشبو
 فضله اولان حاصلاتک بر مقدارینی تحصیل امنیت و محافظه
 حقو قلمری ضمیمه جانب حکومته ترک ایله باقبسینی تصرف قاعده
 مرغوبه سی ایجاب بجه احتیاطاً حفظ و ادخار و یا خود اراضی
 اعماری والات و ادوات اشتراسی و مناسب اولان صنایع و معارف
 تعلم و تحصیلی مثلواقتضا ایدن شیلرک اکنسانه یعنی تزیید سرمایه به
 صرف ایتد کلرندن احتیاجات بشریه نك دفعنه مدار اولان هر درلو
 شیلرک یعنی اسباب ثروت و سامانک کون بکون متراید اولمسيله
 ثروت مخصوصه کتد کجه ترقی بولوب ثروت عمومیه دخی بونسبت
 اوزره تکثر ایدر و الحاصل انسانک ثمره سعی و همتیه توجه ارضک
 کسب جمهوریت ایتدیکی کی اسباب تعیش و یسر و رفاهک ترایدی
 دخی نوع بشرک تکثر و انتشار انسانی مستلزم اولور

ایمدی هیئت اجتماعیه دن سعی و عملک دفع احتیاجات مقصدیله اختیار
اولندیغی و ثروت و سامانک محضاعلوم و صنایع واسطه سیله حصوله
• کلدیگی بدیدار اولوب انجق حرف و صنایع بعض اصول عمومیه
اوزره ظهوره کلوب بعض شرائط اساسیه مبنی انتشار و کسب
توسع ایتدیگدن بونلره مطاع اولوق فائده دن خالی دکلدیر شوپله که
• جمعیت بشریه نك اوائل ظهور و تشکیکنده هر بر قوم تحصیل
حوایج ضروریه سی ضمننده صید و شکار و یا خود امر حراثت ایله
مشغول اولور ایسه ده کافه افرادی برلکده چالیشهرق اشبو
مسانی مشتری که نك ثمره سی جله یه تقسیم و توزیع و بوجمله
اسباب تعیش و لوازم امنیت عمومیه هیتجه تحصیل اولور مثلا
بر قومک کافه افرادی اراضی مشتری کلرینی برلکده زراعت و دفع اعدا
ضمننده جله محاربه یه مباشرت ایتدکلی حالده هر بریسی
مشاغل متنوعه ایله اشتغال ایدرک ماکولات و ملبوساتی
یدیله تدارک ایتدکن بشقه امور ملیه و عسکریه و طبابت کی
خدمات مختلفه نی بریده اجرا ایتسی لازم کور فقط بو حال چوق زمان
• تمتد اوله میوب چونکه اول قومک حوایجی تزیاید ایتدکجه
هر بر فردی کافه احتیاجانی کند و باشنه تدارک ایدمه جکی
دُرکار اولدیغدن کند و سیله عیالنگ قدر حاجت لرندن زیاده اوله رق
حصوله کنوره ییلدیگی اشیایی بر آخرمینک فضله اولان اشیاسیله
مبادله یه باشلر مثلا ترلاسی حاصلاتی اولان بغدادی بر دیگرینک
• اعمال ایلدیگی لباس ایله دکشدیکندن مبادله اشیای اصولی ظهور
ایدر ایسه ده حوایجک تزیاید حاصلاتک دخی تزیاید و تنوعی
استلزام ایتدکله اول قوم امر مندینده ترقی ایتدکجه اصول مبادله

توسع و انتشار ایدر و مبادلات تعدد و تکثر ایتدکجه امور و مشاغل مختلفه نك دخی تفریق و تقسیمی لازم کلور بوجهتله رفته رفته هر بر شخص بر مشغولیت مخصوصه اختیار و اتخاذ ایله بالذات حاصل ایده مدیکی حوایجی آخردن اخذ ایتکی فائده لو بولور مثلا اهل حرثت قیونلردن قرقدقلری بیاغی بی و تزلزلنده حاصل اولان کتانی اول پایدقلری کبی کندوری نسج و اعمال ایتوب قدر احتیاجلردن زائد اولان مقدارینی زراعت و حرثتله مشغول اولیوب یالکز قاش و البسه اعمالنه حصر اوقات ایتمش دیکر بر شخصه و یروب مقابلنده کندوسنه لازم اولان البسه بی الور و اشته بو وجهله هر بر صنعت تشعب و تفرد ایدرک کثرت حوایجیه نسبتله کسب وسعت و اهمیت ایتدیکندن درلودرلو حرف و صنایع تحدث ایدر حالبوکه مشاغلک بوجه مشروح انقسامی طبیعتیه اشیانک بر محلدن دیکر محله نقلی ایجاب ایتدیروب ارباب حرثت و صنعت ایسه ایشلرینی براغهرق بوامر جدید ایله مشغول اوله میه جقلردن برطاق اشخاص دخی تسهیل مبادلاتی صنعت اتخاذ ایدرک بو صورتله امر تجارت دخی ظهوره کلور و مرقومک حوایجی ارتدقجه فنون و صنایع متنوعه ارباب مخصوصه سنه منحصر اوله رق مقدملری اجراسی هر کسه عائد اولان خدمات و مشاغل تقسیم اولنوب اصول مبادله قاعده عمومیه درجه سنه واصل اولور انبجق مبادله اشیا اصولی هیئت اجتماعیه نك بدایت ظهورنده مشهود اولوب احتیاجات و حاصلات براز تکثر ایتدیکی و مشاغل مختلفه کرکی کبی اربابنه تقسیم و تخصیص قلندیغی حالده ارتق اشیانک عیناً مبادله سی ممکن

اوله میوب مثلا درزینک بری اتمگی وقصابدن اخذ ایتدیکی اتمک
وات مقابلنده البسه ویرمک استرایسه بونلرک بلکه کندولرینه
اقتضا ایده جک مقدار لباسلری اولوب فقط قوندره یه احتیاجلری
اولدیغندن ات واتمکی مجرد قوندره جی یه ویروب قوندره المتق
املنده بونورلره حالبوکه قوندره جینک دخی لزومی قدر
ات واتمکی اولوب کوسله یه احتیاجی اولدیغی تقدیره بونلر
بیننده عیناً مبادله ممکن اوله میه جغی بدیدار اولور بوضورتجه کافه
صنوفک حاصل ایتدکلی اشیا و اموال مقابلنده یکدیگره قبول
ایتدیره جکلری برمال مخصوص احداثی لزومی ظاهر اولدیغندن
اولوجهله تسهیل معاملات ضمننده اشیا ی سائره یه واسطه
مبادله اولق اوزره برقاچ نوع اشیا تعیین و تخصیص قلمشدر
هرکس حاصل ایتدیکی اموال و یا خود ایغایه مقدر اولدیغی
خدمات مقابلنده وسائط مذکوره یی اخذ و قبول ایدرلر و بو
اشیا نک قیمتی دخی بالجه اشیا ی سائره نک و یا خود اعمال
و خدماتک قدر و قیمتله اولدجه صحیح بر مقیاس اولور اشته
اچه استعمالی دخی بوجهله تحدث ایدوب اوئلده تیمور وقلای
ومشین و طوز و دخان و اصداف بحر یه وسائر بعض اشیا
جابجا اچه مقامنده قوللانمش ایسده بر شیک واسطه مبادله
اوله بیلسی بر قیمت اصلیه سی اولق و هو او صویک تأثیرات کیمویه سندن
مختل اولماقی و اقسام جزویه یه تقسیم اولنه یلوب نقلی دخی
آسان اولق کبی بعض خواصی جامع اولمغه متوقف اولدیغندن
سینم وزردن معمول مسکوکات اشیا ی سائره نک تقدیر
قیمتلی و تسهیل مبادله سی ضمننده الوب و یرمک اوزره

اشیای سائریه ترجیحاً علی العموم قبول و اتخاذ اولمشدر جمعیت انسانیه سعی و عمل و مبادله اشیا و تقسیم اعمال ایله اچه استعمالی اصول مشروحہ سی اوزرینه مؤسس اولوب افرادینک ایفای حوائجی ضمنده بنی نوعنه احتیاجی درکار و سائرلک حاصل ایتدیکی اشیا ایله ایفایه مقتدر اولدیغی خدماتی مجرد کندو اعمال و خدمات مقبوله سی واسطه سیله تحصیل ایدیه یله جکی بیدار اولغله هرکس کندو منفعت مخصوصده سی اقتضاسنن اولق اوزره ابنای جنسیچون، عقلا و یابد ناچالشمغی اختیار ایتدیکی حالده **کک** بالظع حائز بو لندیغی **و کک** سعی و عملیه طوغریدن طوغری یه و یاخود بالواسطه تحصیله موفق اولدیغی شیلره تصرف و انلردن استفاده و تمتع ارزوسی امر جلی اولدیغندن هیئت اجتماعیه نک اساس و مبنی علیهی اولان حقوق ملکیت و ادبیت شخصییه و عمومییه و حاصلاتک تشویقیه تسهیل مبادلات ضمنده اهم و الزم اولان طرق و وسائل نقلیه ایله منبع ثروت اولان حرف و صنایعک سر بستئ اجراسی اهلینک اوصاف ممدوحه تصرفکارانه سنه منضم اولدوقده جمعیت بشریه تکثیر رفاه و یساره مظهر اولور

بنابراین علم ثروت تعلمدن مقصد انسانک حائز اولدیغی قوه صنایعیه سی اثری اولان کافه افعال و اعمالک صورت انتظام و مر بوطیتی ونه قواعد عمومییه یه مبنی وقوعه کلدیکنی تحقیق ایله اسباب ثروتک **کک** هیئتک و **کک** افرادینک منفعتنه موافق اوله رق فصل تحصیل و توزیع ونه صورتله صرف و استهلاک اولدوغونه کسب و قوف ایتکدن عبارتدر و ملل

واقوام تمدنه میاننده هر کس حوایج ذاتیه سنی مبادله طریقیه
استحصاله مجبور اولوب اجرا ایتدیکی صنعت و یا خود بولندیغی
موقع و مأموریت اقتضاسنجه مقاسمه اعمال اصولنده مشارکتی
اولدیغی مثللو اچمه سزدخی هیچ برایش کوره میه جکی درکار
اولدیغندن علم مذکورک اشبو قواعد ثلثه عمومیه اقتضاسنجه
کارخانه عالمده صرف سعی و عمل ایدن کافه انامه منسوب
و متعلق و فائده سی جمله یه عائد و راجع ایسه ده بین الناس مجرد
مقابله شرطیه وقوعه کلان اعمال و خدماتک مطالعه سنجه
مقصور و منحصر اولوب مقتضای دیانت و انسانیت اجراسی
درجه وجودیه اولان افعال صالحه و خیریه شمولى یوقدر
والحاصل صنایع متنوعه نك و بونلردن طولایی بین الاهالی
تکون ایدن معاملات و مناسباتک ثروت عمومیه جه اولان تأثیرات
مختلفه سی بو علم واسطه سیله تحقیق و تحریر اولندیغندن ثروت
نه مقوله شیلره اطلاق اولنور و کیفیت و اوصافی نندن عبارتدر
تعریف و توضیحه آتیده ابتدار قلنور

(بقیه سی صکره)

باب عالی ترجمه او طه سی خلفاسندن

اوحانس

توسع وانتشار ايدر ومبادلات تعدد وتكثر ايتد بجه امور ومشاعل مختلفه نك دخي تفريقي وتقسيبي لازم كلور بوجهتله رفته رفته هر بر شخص بر مشغوليت مخصوصه اختيار واتخاذ ايله بالذات حاصل ايدمهديكي حوايجي آخردن اخذ ايتمكي فائده لو بولور مثلا اهل حراثت قيونلردن قرقدقلىر يياغى يي وتولارنده حاصل اولان كانى اول يابدقلىر كبي كندولرى نسج واعمال ايتيوب قدر احتياجلردن زائد اولان مقدار يني زراعت وحراثتله مشغول اوليوب يالكز قاش والبسه اعمالنه حصر اوقات ايتمش ديكر بر شخصه ويروب مقابلنده كندوسنه لازم اولان البسه يي الور واشته بووجهله هر بر صنعت تشعب وتفرديدرك كثر حوايجه نسبتله كسب وسعت واهميت ايتديكندن درلودرلو حرف وصنابع تحدر ايدر خالبوكه مشاعلك بوجه مشروح انقسامى طبيعتيله اشيانك بر محمدن ديكر محله نقلنى ايجاب ايتديروب ارباب حراثت وصنعت ايسه ايشلر يني براغهرق بوامر جديد ايله مشغول اوله ميه جقارندن برطاقم اشخاص دخي تسهيل مبادلاتى صنعت اتخاذ ايدر ك بو صورتله امر تجارت دخي ظهوره كلور وهر قومك حوايجى ارتد قجه فنون وصنابع متنوعه ارباب مخصوصه سنه منحصر اوله رق مقدملىر اجراسى هر كسه عائد اولان خدمات ومشاعل تقسيم اولنوب اصول مبادله قاعده عموميه درجه سنه واصل اولور انبجق مبادله اشيا اصولى هيئت اجتماعيه نك بدائت ظهورنده مشهود اولوب احتياجات وحاصلات براز تكثر ايتديكي، ومشاعل مختلفه كر كى كبي اربابنه تقسيم وتخصيص قلنديغى حالده ارتق اشيانك عيناً مبادله سى ممكن

اوله میوب مثلا درزینک بری اتمکچی وقصابدن اخذ ایتدیکی اتمک
وات مقابلنده البسه ویرمک استرایسه بونلرک بلکه کندولرینه
اقتضا ایده جک مقدار لباسلری اولوب فقط قوندره یه احتیاجلری
اولدیغندن ات واتمکی مجرد قوندره جی یه ویروب قوندره المق
املنده بولتورلر حالبوکه قوندره جینک دخی لزومی بقدر
ات واتمکی اولوب کوسله یه احتیاجی اولدیغی تقدیرده بونلر
نیننده عیناً مبادله ممکن اوله میه جغی بیدار اولور بوضورتجه کافه
صنوفک حاصل ایتدکلی اشیا و اموال مقابلنده یکدیگره قبول
ایتدیره جکلری برمال مخصوص احدائی لزومی ظاهر اولدیغندن
او اوجهله تسهیل معاملات ضمننده اشیا ی سائر یه واسطه
مبادله اولق اوزره برقاچ نوع اشیا تعین وتخصیص قلمشدر .
هرکس حاصل ایتدیکی اموال و یا خود ایغایه مقتدر اولدیغی
خدمات مقابلنده وسائط مذکوره نی اخذ و قبول ایدرلر و بو
اشیا نك قیمی دخی بالجمله اشیا ی سائر نك و یا خود اعمال
و خدمات نك قدر و قیمتیه اولدقجه صحیح بر مقیاس اولور اشته
اچه استعمالی دخی بو وجهله تحدث ایدوب اوائلده تیمور وقلای
و مشین و طوز و دخان و اصداف بحر یه و سائر بعض اشیا
جابجا اچه مقامنده قوللانمش ایسده بر شیک واسطه مبادله
اوله بیلسی بر قیمت اصلیه سی اولق و هو اوصویک تأثیرات کمیویه سندن
مخمل اولماقی و اقسام جزویه یه تقسیم اولنه یلوب نقلی دخی
آسان اولق کبی بعض خواصی جامع اولغه متوقف اولدیغندن
سیم و زرین معمول مسکوکات اشیا ی سائر نك تقدیر
قیمتلی و تسهیل مبادله سی ضمننده انوب و یرمک اوزره

اشیای سائریه ترجیحاً علی العموم قبول و اتخاذ او نمیشد
 جمعیت انسانیه سعی و عمل و مبادله اشیا و تقسیم اعمال ایله
 اچمه استعمالی اصول مشروطه سی اوزرینه مؤسس اولوب
 افرادینک ایضای حوایجی ضمننده بی نوعنه احتیاجی درکار
 وسائرک حاصل ایتدیکی اشیا ایله ایفایه مقتدر اولدیغی خدماتی
 مجرد کندو اعمال و خدمات مقبوله سی واسطه سیله تحصیل
 ایده ییله جکی بدیدار اولغله هر کس کندو منفعت مخصوصه سی
 اقتضاسنن اولوق اوزره ابنای جنسیچون عقلا و یابد ناچالشیغی
 اختیار ایتدیکی حالده کک بالطبع حائز بو ندیغی و کک سعی
 و عملیه طوغریدن طوغری یه و یا خود بالواسطه تحصیله موفق
 اولدیغی شیلره تصرف و انلردن استفاده و تمتع ارزوسی امر جلی
 اولدیغندن هیئت اجتماعیه نک اساس و مبنی علیهی اولان حقوق
 ملکیت و ادبیت شخصییه و عمومیه و حاصلاتک تشویقیه تسهیل
 مبادلات ضمننده اهم و الزیم اولان طرق و وسائل نقلیه ایله منبع
 ثروت اولان حرف و صنایعک سر بستئی اجراسی اهالینک
 اوصاف ممدوحه تصرفکارانه سنه منضم اولدقده جمعیت

بشویه تکثیر فاه و یساره مظهر اولور

بنابرین علم ثروت تعلمندن مقصد انسانک جائز اولدیغی
 قوه صنایعیه سی اثری اولان کافه افعال و اعمالک صورت انتظام
 و مر بوطیتی ونه قواعد عمومیه یه مبنی و وقوعه کلدیکنی تحقیق ایله
 اسباب ثروتک کک هیئتک و کک افرادینک منفعتنه موافق
 اوله رق انصل تحصیل و توزیع ونه صورته صرف و استهلاک
 ازلند یغنه کسب و قوف ایتکدن عبارتدر و ملل

واقوام تمدنه میاننده هر کس حوایج نایده سنی مبادله طریقیه
استحصاله مجبور اولوب اجرا ایتدیکی صنعت ویا خود بولدیغی
موقع و مأموریت اقتضاسیجه مقاسمه اعمال اصولنده مشارکتی
اولدیغی مثللو اچمه سزدخی هیچ برایش کوره میه جکی درکار
اولدیغندن علم مذکورک اشبو قواعد ثلثه عمومیه اقتضاسیجه
کارخانه عالمده صرف سعی و عمل ایدن کافه انامه منسوب
و متعلق و فائده سی جمله یه عائد و راجع ایسه ده بین الناس مجرد
مقابله شرطیه وقوعه کلان اعمال و خدماتک مطالعه سنه
مقصور و منحصر اولوب مقتضای دیانت و انسانییت اجراسی
درجه و جویده اولان افعال صالحه و خیریه یه شمولی یوقدر
والخاصل صنایع متنوعه نك و بونلردن طولایی بین الاهالی
تکون ایدن معاملات و مناسباتک ثروت عمومیه جه اولان تأثیرات
مختلفه سی بو علم واسطه سیله تحقیق و تحری اولدیغندن ثروت
نه مقوله شیلره اطلاق اولنور و کیفیت و اوصافی نندن عبارتدر
تعریف و توضیحه آتیده ابتدار قلنور

(بقیه سی صکره)

باب عالی ترجمه او طه سی خلقاسندن

اوخانس